

1 (Sem-5/FYUGP) ENG 44 MJ

2025

ENGLISH

(Major)

Paper : ENG0500404

(Literary Criticism)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

(a) What, according to Coleridge, is the body of poetic genius?

(b) "Poetry is not a ____ of emotion, but an ____ from emotion."

(Fill in the blanks)

(c) Coleridge in *Biographia Literaria* calls ____ magical and synthetic power.

(Fill in the blank)

(d) What is the subject matter of poetry according to Wordsworth?

(2)

- (e) Honest criticism and sensitive appreciation is directed upon the poet.
(Write True or False)
- (f) In which year Wordsworth's Preface to the *Lyrical Ballads* was published?
- (g) What does Matthew Arnold consider as the distinguishing feature of great poetry?
- (h) According to Aristotle, what is the most important element of tragedy?

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

- (a) What is Negative Capability according to Keats? Give examples.
- (b) What is the main function of poetry according to Sidney?
- (c) According to Arnold, what is the primary function of poetry?
- (d) Why does Johnson say that Shakespeare has no heroes?
- (e) When was Coleridge's *Biographia Literaria* published? In which chapter of this book, he discussed about Imagination?

26A/71

(Continued)

(3)

- (f) What is Intentional Fallacy according to W. K. Wimsatt and Monroe C. Beardsley?
- (g) Explain at least two shortcomings of Shakespeare according to Johnson.
- (h) What does Wordsworth mean by 'essential passions of the hearts'?
- (i) What do you mean by Anagnorisis? Give one example.
- (j) What is T. S. Eliot's view on historical sense in *Tradition and Individual Talent*?

3. Answer any four of the following questions :
5×4=20

- (a) Explain the four charges brought against poetry by Stephen Gosson.
- (b) Explain T. S. Eliot's views on tradition from your reading of his essay, *Tradition and Individual Talent*.
- (c) Discuss the differences between fancy and imagination according to Coleridge.
- (d) Write a note on the sources of sublime as mentioned by Longinus in his essay, *The Sublime*.
- (e) What is Imitation according to Plato? Explain Plato's views on poetry.

26A/71

(Turn Over)

- (f) Why does Wordsworth choose situations from 'humble and rustic life' in his Preface to the *Lyrical Ballads*?
- (g) What does Leavis mean by 'enactment' in a literary work? How does it differ from simply 'stating' something?
- (h) What is the relationship between form and content according to Cleanth Brooks?

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

- (a) Discuss Eliot's theory of impersonality.
- (b) Define tragedy and explain its various parts from your reading of Aristotle's *Poetics*.
- (c) Explain Samuel Johnson's statement, "Shakespeare's plays are neither tragedies nor comedies".
- (d) What is 'the touchstone method' as described in Arnold's *The Study of Poetry*?
- (e) Explain the major concerns of Wordsworth in his Preface to the *Lyrical Ballads*.

★ ★ ★

1 (Sem-5/FYUGP) ENG 43 MJ

2 0 2 5

ENGLISH

(Major)

Paper : ENG0500304

(Fiction : Modern and After)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following : 1×8=8

- (a) What is the name of Antoinette's family estate in the novel *Wide Sargasso Sea*?
- (b) What happens to Paul at the end of the story, *The Rocking-Horse Winner*?
- (c) What happens to Lieutenant Kotler at the end of the narrative of *The Boy in the Striped Pyjamas*?
- (d) Who is the protagonist of the story, *Where Are You Going, Where Have You Been*?
- (e) Who is the narrator of part one of the novel *Wide Sargasso Sea*?

(2)

- (f) What is the name of the man who helps Bruno with his tyre swing and then with his injury in *The Boy in the Striped Pyjamas*?
- (g) Who is Christophine in the novel *Wide Sargasso Sea*?
- (h) By what name does Rochester address Antoinette in the novel *Wide Sargasso Sea*?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

- (a) What is the significance of the title *Wide Sargasso Sea*?
- (b) What is the central message conveyed through the story *The Rocking-Horse Winner*?
- (c) What is the role of Ellie Oscar in the story *Where Are You Going, Where Have You Been*?
- (d) Why does Maria, the maid, say some nice things about Bruno's father?
- (e) What is interesting about the tour flyer called the Johnny Dewhurst Tour?
- (f) What is the role of Daniel Cosway in the novel *Wide Sargasso Sea*?
- (g) Why does Bruno have to wear striped pyjamas?

26A/128

(Continued)

(3)

- (h) What is the significance of the ending of the story *Where Are You Going, Where have You Been*?
- (i) What is the significance of the 'whispering house' in *The Rocking-Horse Winner*?
- (j) Who is Arnold Friend and what is his role in the story *Where Are You Going, Where have You Been*?

3. Answer any four of the following :

5×4=20

- (a) Discuss briefly the theme of memory and trauma in *Wide Sargasso Sea*.
- (b) What were the main causes of the First World War and how did they differ from the causes of the Second World War?
- (c) How do twentieth century novels explore the social and ethical implications of environmental crises?
- (d) Write a short essay on the setting of the story *England* by Graham Swift.
- (e) How does the story *The Rocking-Horse Winner* explore the destructive effects of greed and the desire for wealth?
- (f) How does the story *Where Are You Going, Where have You Been* depict the tension between adolescence and adulthood?

26A/128

(Turn Over)

- (g) Describe the main factors that create tension and misunderstanding between Antoinette and Rochester in the novel *Wide Sargasso Sea*.
- (h) Comment on the relationship between Bruno and Gretel.

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

- (a) Examine critically the theme of madness and entrapment in the novel *Wide Sargasso Sea*.
- (b) How does Joyce Carol Oates use Connie's thoughts and perceptions to develop her character? What role does music and pop culture play in shaping Connie's false sense of reality? 5+5
- (c) Comment on the connections binding politics, colonialism and decolonization.
- (d) Write a critical essay on the theme of cultural differences and identity confusion in *England*.
- (e) Examine critically the interplay between childhood innocence and the destructive effects of materialism in *The Rocking-Horse Winner*.

★ ★ ★

1 (Sem-5/FYUGP) ENG 41 MJ

2 0 2 5

ENGLISH

(Major)

Paper : ENG0500104

(British Drama : Victorian to Postmodern)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×8=8

(a) Why are the mother and daughter standing under the portico of St. Paul's Church in the play, *Pygmalion*?

(b) Who is the main character in *Pygmalion*?

(c) What is the central theme of the play, *Murder in the Cathedral*?

(d) Critics often compare Stoppard's *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* with another play by Samuel Beckett. Write the name of the play.

(2)

- (e) Who is the author of *The Ash Girl*?
- (f) How old is Ash in *XYZ*?
- (g) Who is called the father of the problem play?
- (h) Who is the father of the Theatre of the Absurd?

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

- (a) What are the basic themes of *Pygmalion*?
- (b) What does Tom Stoppard think of Hamlet in *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*?
- (c) Why is the play, *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* considered absurdist?
- (d) Why was Episode 38 of Pokémon banned?
- (e) What is the story of *The Ash Girl*?
- (f) Mention two important themes of Wertebaker's plays.
- (g) What does avant-garde mean in literature?
- (h) What is the concept of realism in English literature?

26A/72

(Continued)

(3)

- (i) What is discussion play or thesis play?
- (j) Define the term 'Theatre of Catastrophe' and give its aims.

3. Answer any four of the following questions :
5×4=20

- (a) Explain Eliot's use of Greek Tragedy shaping his play, *Murder in the Cathedral*. How does an understanding of tragedy help to inform the play's message?
- (b) Describe Eliza Doolittle's transformation throughout the play.
- (c) Discuss the theme of lost identity in *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*.
- (d) Uncertainty is one of the major themes of *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*. How far is it true?
- (e) What is the plot of *The Ash Girl*?
- (f) Write a brief note on Expressionism.
- (g) Define Surrealism. Mention some of the major proponents of surrealism.
- (h) Explain the power of the chorus through any one act of the play, *Murder in the Cathedral*.

26A/72

(Turn Over)

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

- (a) "*Pygmalion* is more than just a story of a flower girl's transformation. It is a social commentary." Discuss with reference to key scenes and characters.
- (b) The play, *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* reflects the quest for meaning. Explain.
- (c) Discuss how the author reinterprets the traditional Cinderella story in *The Ash Girl*.
- (d) Discuss *Murder in the Cathedral* as a poetic drama.
- (e) Discuss Farce drama with examples. What is Comedy of Horrors in literature?

***

1 (Sem-5/FYUGP) ENG 42 MJ

2025

ENGLISH

(Major)

Paper : ENG0500204

(Life Narratives)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

(a) Name the tragedy written by John Dryden, which was based upon the story of *Antony and Cleopatra*.

(b) Elkanah Settle was chastised by Dryden under the name of _____ in the second part of *Absalom and Achitophel*.

(Fill in the blank)

(c) Which language did Ismat Chughtai learn from Taya Abba?

(d) Where did Ismat Chughtai pass her childhood days?

(e) What was the name of the last slave-carrying ship as mentioned in *Barracoon*?

(2)

- (f) When was the Abolition Act passed in America?
- (g) Who is Mrs. A. P. Strong to whom Emily Dickinson addressed some of her letters?
- (h) Jhumpa Lahiri compares the book designers to _____. (Fill in the blank)

2. Give brief answers to the following questions (any six) : 2×6=12

- (a) What does Jhumpa Lahiri mean by her phrase, 'nakedness' of the book?
- (b) "That was when I realized that though illiterate and uncultivated, Mangu was not stupid." Which incident made Ismat Chughtai change her earlier perspective on Mangu?
- (c) Why did the King of Dahomey participate in slave trade?
- (d) What is the Middle Passage?
- (e) Where was William A. Dickinson in November, 1851, when Emily wrote the letter to him? How was he related to Emily?
- (f) Why was John Dryden so disturbed by the success of *Empress of Morocco*?
- (g) Who were the 'two most distinguished wits of the nobility' who declared themselves Dryden's enemies?

26A/70

(Continued)

(3)

- (h) What is the original title of Ismat Chughtai's memoir, *A Life in Words*?
- (i) What personal feelings does Jhumpa Lahiri experience while seeing her book covers?
- (j) Mention a theme that is invariably present in Dickinson's poetry as well as letters. Give the name of a poem to justify your answer.

3. Answer the following questions (any four) : 5×4=20

- (a) Describe the experiences of slavery as recounted by Kossola in *Barracoon*.
- (b) Write a note on the rituals and customs of the ethnic group to which Kossola belonged.
- (c) Analyze the letter written by Emily Dickinson to William A. Dickinson on November 17, 1851, focussing on the emotional and familial dynamics reflected in the text.
- (d) Comment on Jhumpa Lahiri's views on the relationship between the author and the book designer.
- (e) "My story *Lihaaf* has been accused of obscenity." How does the accusation expose the regressive norms of patriarchy prevailing in Chughtai's time?

26A/70

(Turn Over)

- (f) "There was therefore before the time of Dryden no poetical diction, no system of words at once refined from the grossness of domestic use ..." Comment on the changes brought in by Dryden to the field of poetical diction.
- (g) How does Samuel Johnson assess Dryden's translation of the classics?
- (h) How does Chughtai depict her family background in shaping her rebellious consciousness?

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

- (a) Discuss how Dickinson expresses in her letters her feelings and emotional connection with the recipients despite physical distance from them.
- (b) How can you establish *Barracoon* as an account of personal history?
- (c) Samuel Johnson's *Life of John Dryden* is not merely a biographical sketch, but a piece of literary criticism. Explain.
- (d) How does Jhumpa Lahiri use the metaphor of clothing to explore the issues of authorship and identity?
- (e) How does Ismat Chughtai blend her personal experiences with the larger context of gender disparity in colonial and postcolonial India?

★ ★ ★

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 46 MN/(A)

2025

ASSAMESE

(Minor)

Paper : ASS0500604

(আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্য)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

১। তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা : ১×৮=৮

(ক) আনন্দিৰাম দাসৰ গীতবোৰক সাধাৰণতে কি গীত বুলি কোৱা হয়?

(খ) 'বিলত তিৰেবিবায়' গীতটিৰ গীতিকাৰজনৰ নাম কি?

(গ) 'বহুদিন বকুলৰ গোন্ধ পোৱা নাই' গীতটি প্ৰথমতে কাৰ কণ্ঠত বাণীৰূপ কৰা হৈছিল?

(ঘ) ভূপেন হাজৰিকাৰ এখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।

(2)

- (ঙ) আধুনিক অসমীয়া ভাষাত প্ৰথম গীতৰ পুথিখন কোনে লিখিছিল ?
- (চ) বনগীতৰ শ্ৰেষ্ঠা কোন ?
- (ছ) 'সুফলা ডাৰব ঐ কঁহুৱা ফুল' পুথিখনৰ লেখকৰ নাম লিখা।
- (জ) 'সোণৰ স্বাক নেলাগে মোক' গীতটিত সোণৰ স্বাকৰ বিপৰীতে কি বিচাৰিছে ?

২। তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

২×৬=১২

- (ক) গীতি-সাহিত্য কাক বোলে, লিখা।
- (খ) গীতৰ শব্দচয়নত থাকিবলগীয়া দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।
- (গ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ গীতৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (ঘ) 'লুইতৰ পাৰবে আমি ডেকা ল'ৰা' গীতটিৰ বাদে জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ আন দুটি দেশপ্ৰেমমূলক গীতৰ প্ৰত্যেকটোৰে প্ৰথম শাৰীটো লিখা।
- (ঙ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে লিখা দুখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।
- (চ) 'বিবহী' নামৰ গীতৰ পুথিখন কোনে বচনা কৰিছিল ? এইখন কোন চনত প্ৰকাশ পাইছিল ?
- (ছ) তফজ্জুল আলিৰ দুখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।
- (জ) হীৰেণ ভট্টাচাৰ্যৰ 'আমোলমোল শেৰালিৰ গোক' গীতটিৰ কেন্দ্ৰীয় ভাব কি ? ইয়াত কি স্বত্বৰ কথা ফুটি উঠিছে ?

26A/145

(Continued)

(3)

- (ব) ভূপেন হাজৰিকাৰ কিমান চনত জন্ম হৈছিল ? তেওঁ কোনখন চলচ্চিত্ৰৰ সংগীত পৰিচালনাৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ বাণ্টীয় বঁটা পাইছিল ?
- (ঞ) আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ বিষয়ে বহল আলোচনা থকা এখন গ্ৰন্থ আৰু সেইখনৰ লেখকজনৰ নাম লিখা।

৩। তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা :

৫×৪=২০

- (ক) গীতৰ ভাষাৰ বিষয়ে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
- (খ) গীত আৰু কবিতাৰ মিল-অমিল দেখুৱাই এটি টোকা লিখা।
- (গ) 'আজি ফাগুনৰ পূৰা বেলাতে' গীতটিত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰকৃতিৰ চিত্ৰখনৰ বিষয়ে এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (ঘ) গীতিকাৰ আনন্দিবাম দাসৰ বিষয়ে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
- (ঙ) 'মোৰ কবিতাৰ ছন্দ লাগি' গীতটিৰ কাব্যিক সৌন্দৰ্য বিশ্লেষণ কৰি এটা টোকা লিখা।
- (চ) 'সোণৰ স্বাক নেলাগে মোক' গীতটিত প্ৰকাশ পোৱা গাভৰুগৰাকীৰ বিবাহ-সম্পৰ্কীয় চিন্তাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।
- (ছ) 'হুংগুৰা জেতুকীবাই' গীতৰ জেতুকীবাই চৰিত্ৰটোৰ বিষয়ে এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (জ) কমলানন্দ ভট্টাচাৰ্যৰ গীতৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

26A/145

(Turn Over)

8। তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ বহলাই আলোচনা কৰা :

১০×২=২০

- (ক) গীতি-সাহিত্যৰ লক্ষণ, গুণ, স্বৰূপ, ভাষা আৰু প্ৰকাশভংগীৰ বিষয়ে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (খ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ পৰা তফজ্জুল আলিৰ সময়লৈকে অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ এটি ৰূপৰেখা প্ৰস্তুত কৰা।
- (গ) তোমাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ফুলক লৈ লিখা গীত তিনিটাৰ এটা তুলনামূলক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।
- (ঘ) নাৰীৰ জীৱন তোমাৰ পাঠ্য গীতসমূহত কেনেদৰে চিত্ৰিত হৈছে, আলোচনা কৰা।
- (ঙ) অসমীয়া গীতি-সাহিত্যত দেশপ্ৰেমৰ চিত্ৰ কেনেদৰে অংকন কৰা হৈছে, তোমাৰ পাঠ্য গীতৰ আধাৰত আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 45 MN/(A)

2025

ASSAMESE

(Minor)

Paper : ASS0500504

(অসমীয়া নাটক)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

১। অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

১×৮=৮

(ক) 'গীদাল' বা 'গীতাল' চৰিত্ৰটো কোন লোক-নাট্যানুষ্ঠানত দেখা যায় ?

(খ) 'ধৰ্মোদয়' নাটখন কোন ভাষাত ৰচিত ?

(গ) শংকৰদেৱে শেষ বয়সত ৰচনা কৰা নাটখনৰ নাম কি ?

(ঘ) 'কানিয়াৰ কীৰ্ত্তন' নামৰ নাটকখনৰ ৰচক কোন ?

(ঙ) গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ 'ৰাম-নৰমী' নাটখন পোনতে কোনখন আলোচনীত চোৱা চোৱাকৈ প্ৰকাশ পাইছিল ?

(চ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই ৰচনা কৰা প্ৰথম নাটখনৰ নাম কি ?

(2)

- (ছ) পাৰিজাত ফুল কোন দেৱতাৰ উদ্যানত আছিল ?
(জ) 'হনুমান সাগৰ বাহা চাউ' নাটখনৰ উপস্থাপনৰ শৈলী কি ?

২। চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) : $২ \times ৬ = ১২$

- (ক) অসমৰ দুটা প্ৰাচীন লোক-নাট্যানুষ্ঠানৰ নাম লিখা।
(খ) অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ নাটকৰ জন্মদাতা বুলি কাক কোৱা হয় ? তেওঁ অসমৰ কোন অঞ্চলৰ ব্যক্তি ?
(গ) 'জন্মযাত্ৰা' নাটৰ দুটি চৰিত্ৰৰ নাম লিখা।
(ঘ) অংকীয়া নাটত ব্যৱহাৰ হোৱা দুটা ভটিমাৰ নাম উল্লেখ কৰা।
(ঙ) দেৱৰাজ ইন্দ্ৰৰ মাতৃ আৰু পত্নীৰ নাম কি ?
(চ) মাধৱদেৱে ৰচনা কৰা দুখন বুমুবাৰ নাম লিখা।
(ছ) গোপাল আতাৰ জন্ম কোন চনত হৈছিল আৰু তেওঁ প্ৰবৰ্তন কৰা নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ শাখাটোৰ নাম কি ?
(জ) 'বাম-নৱমী' নাটৰ নায়িকা নৱমীৰ সখীয়েক দুগৰাকীৰ নাম কি আছিল ?
(ঝ) অৰুণ শৰ্মাই ৰচনা কৰা দুখন অনাতাঁৰ নাটৰ নাম লিখা।
(ঞ) প্ৰমোদ দাসৰ 'হনুমান সাগৰ বাহা চাউ' নাটখনৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পোৱা মূল ভাৱনা দুটা কি কি ?

26A/143

(Continued)

(3)

৩। চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : $৫ \times ৪ = ২০$

- (ক) বাটৰ নাট
(খ) ওজাপালি অনুষ্ঠান
(গ) অংকীয়া নাটৰ সূত্ৰধাৰ
(ঘ) অগ্নিগড়
(ঙ) 'বাম-নৱমী' নাটৰ ভাষা
(চ) সুন্দৰ কোঁৱৰ
(ছ) অসমীয়া অনাতাঁৰ নাট
(জ) 'হনুমান সাগৰ বাহা চাউ' নাটৰ কলা-কৌশল

৪। তলৰ যি কোন দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $১০ \times ২ = ২০$

- (ক) অসমৰ প্ৰাচীন লোক-নাট্যানুষ্ঠানসমূহৰ বিষয়ে এটি বিশ্লেষণধৰ্মী আলোচনা আগবঢ়োৱা।
(খ) অংকীয়া নাট আৰু সংস্কৃত নাটৰ মাজত থকা সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্য বিচাৰ কৰা।
(গ) প্ৰথম অসমীয়া সামাজিক নাটক হিচাপে 'বাম-নৱমী' নাটৰ ঐতিহাসিক গুৰুত্ব পৰ্যালোচনা কৰা।
(ঘ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ “কাৰেঙৰ লিগিৰী” এক যুগান্তকাৰী সৃষ্টি—এই উক্তিৰ আলমত নাটকখনৰ সন্দৰ্ভত এক প্ৰশংসামূলক নিবন্ধ যুগুত কৰা।
(ঙ) অৰুণ শৰ্মাৰ 'আহাৰ' নাটখনিত এবছৰ নাটকৰ কি কি লক্ষণ প্ৰকাশ পাইছে, বহলাই আলোচনা কৰা।

***

26A—10*/143

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 45 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 44 MJ

2025

ASSAMESE

(Major)

Paper : ASS0500404

(আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্য)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

১। এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ লিখা : ১×৮=৮

(ক) অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ প্ৰথম লিখিত নিদৰ্শন কি ?

(খ) প্ৰথম অসমীয়া গ্ৰামোফোন ৰেকৰ্ড কিমান চনত ওলায় ?

(গ) 'অ' মোৰ আপোনাৰ দেশ' গীতটো প্ৰথমে কোনখন আলোচনীত প্ৰকাশ হৈছিল ?

(ঘ) বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাৰাই কোনটো বাজনৈতিক মতবাদত বিশ্বাস কৰিছিল ?

(ঙ) 'বিলত তিৰেবিৰায় পদুমৰ পাহি ঐ' শীৰ্ষক গীতটো কমলানন্দ ভট্টাচাৰ্যৰ কোনখন নাটকত পোৱা যায় ?

(2)

- (চ) পাৰতিপ্ৰসাদ বৰুৱাই নিৰ্মাণ কৰা বোলছবিখনৰ নাম কি ?
(ছ) 'সুগন্ধি পখিলা'ৰ কবি বুলি পৰিচিত গীতিকাৰগৰাকী কোন ?
(জ) তফজ্জুল আলিয়ে বচনা কৰা প্ৰথম গীতটো কি ?

২। তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

২×৬=১২

- (ক) গীতিকবিতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
(খ) অসমীয়া আধুনিক গীতৰ প্ৰথম গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ? গ্ৰন্থখন কিমান চনত প্ৰকাশ হৈছিল ?
(গ) লক্ষ্মীবাম বৰুৱাই বচনা কৰা দুখন গীতৰ পুথিৰ নাম উল্লেখ কৰা।
(ঘ) বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাতাক 'কলাগুৰু' উপাধি কোনে, ক'ত দিছিল ?
(ঙ) অসমীয়া সাহিত্য-জগতত 'বাউলী কবি' বুলি কাক জনা যায় ? তেওঁৰ এখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।
(চ) পাৰতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ জন্ম শিৱসাগৰ জিলাৰ কোন ঠাইত আৰু কিমান চনত হৈছিল ?
(ছ) ৰুদ্ৰ বৰুৱাই প্ৰথম বেডিঅ'ত গোৱা গীতটি কি আছিল আৰু কিমান চনত গাইছিল ?
(জ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ বাবে বচনা কৰা দুটি গীতৰ শীৰ্ষ শাৰী উল্লেখ কৰা।

26A/45

(Continued)

(3)

- (ঝ) হীৰেন ভট্টাচাৰ্যক কোনখন গ্ৰন্থৰ বাবে, কোন চনত 'সাহিত্য অকাডেমি বঁটা' দিয়া হৈছিল ?
(ঞ) তফজ্জুল আলিয়ে সংগীত পৰিচালনা কৰা দুখন অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ নাম লিখা।

৩। তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : ৫×৪=২০

- (ক) গীত আৰু গীতিকবিতা
(খ) আধুনিক অসমীয়া গীতৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰত অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰৰ ভূমিকা
(গ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ গীত আৰু জাতীয় চেতনা
(ঘ) আধুনিক অসমীয়া সংগীতলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ অৱদান
(ঙ) অসমীয়া বনগীত আৰু আনন্দিবাম দাস
(চ) 'হৰ্ষৰা জেতুকী বাই' গীতটোৰ অন্তৰ্নিহিত তাৎপৰ্য
(ছ) ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত আৰু অসমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য
(জ) হীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ গীতত 'প্ৰেম' আৰু 'ব'দালি'ৰ চিত্ৰ

26A/45

(Turn Over)

(4)

8। তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

- (ক) গীতি-সাহিত্যৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয় কৰি এটি প্ৰবন্ধ প্ৰস্তুত কৰা।
- (খ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ গীতৰ ভাষা সম্পৰ্কে এটি নিবন্ধ যুগুত কৰা।
- (গ) পাৰ্ৱতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'আজি ফাগুনৰ পুৱা বেলাতে' শীৰ্ষক গীতটিৰ মাজেৰে অসমৰ প্ৰকৃতি-জগতৰ কোনবোৰ দিশ প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰা।
- (ঘ) ভূপেন হাজৰিকাৰ 'বিস্তীৰ্ণ পাৰৰে অসংখ্য জনৰে' গীতটোৰ মাজেৰে মানৱতাবাদৰ ধ্বনি কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰা।
- (ঙ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ 'সোণৰ খাৰু নেলাগে মোক' গীতটোৰ মাজেৰে নাৰীমনৰ প্ৰকাশ কেনেদৰে পাইছে, আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 43 MJ

2 0 2 5

ASSAMESE

(Major)

Paper : ASS0500304

(প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰু মধ্য-ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ ৰূপৰেখা)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

১। অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

১×৮=৮

(ক) ভাৰতীয় আৰ্যসকলৰ সৰ্বপ্ৰাচীন গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?

(খ) 'পালি-প্ৰাকৃত-অপভ্ৰংশ ভাষা আৰু সাহিত্য' গ্ৰন্থখনৰ
ৰচক কোন ?

(গ) পাণিনি ৰচিত 'অষ্টাধ্যায়ী' নামেৰে পৰিচিত ব্যাকৰণখনৰ
প্ৰকৃত নাম কি ?

(ঘ) অশোকৰ গিবনাৰ অনুশাসনত প্ৰাকৃতৰ কোনটো
উপভাষাৰ (আঞ্চলিক প্ৰাকৃত) ৰূপ বৰ্ণিত হৈছে ?

(2)

- (ঙ) 'ধম্মপদ' মুঠ কিমানটা বগ্গব (বৰ্গব) সমষ্টি ?
- (চ) সংস্কৃত ভাষাৰ স্বৰ আৰু ব্যঞ্জনধ্বনিৰ মূল উৎস কি ?
- (ছ) সংস্কৃতৰ 'ঋ' ধ্বনি প্ৰাকৃতত 'অ' ধ্বনিলৈ পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (জ) পৰৱৰ্তী অক্ষৰত থকা উচ্চ স্বৰধ্বনিৰ প্ৰভাৱত পূৰ্বৱৰ্তী অক্ষৰৰ নিম্ন স্বৰধ্বনি উচ্চ স্বৰধ্বনিলৈ পৰিৱৰ্তন হোৱা প্ৰক্ৰিয়াক কি বোলা হয় ?

২। চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

২×৬=১২

- (ক) ইণ্ডো-ইউৰোপীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ কোনটো শাখাৰ লোকে নিজকে 'আৰ্য' বুলি গৌৰৱ কৰিছিল? এই 'আৰ্য' শব্দৰ অৰ্থ কি ?
- (খ) প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ অন্তৰ্গত দুটা ভাষাৰ নাম লিখা।
- (গ) ভৌগোলিক বিস্তৃতিৰ ফলৰ পৰা অপভ্ৰংশ বা অৱহট্ট ভাষাক কি দুটা বহল ভাগত ভগাব পাৰি ?
- (ঘ) 'ধম্মপদ' কোনখন পিটকৰ, কোন নিকায়ৰ অন্তৰ্গত গ্ৰন্থ ?
- (ঙ) 'গাহাসত্তসংগী'ৰ সংকলক কোন? গ্ৰন্থখন কোনটো সাহিত্যিক প্ৰাকৃতত ৰচিত ?
- (চ) অপভ্ৰংশ ভাষাত ৰচিত দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।
- (ছ) সংস্কৃত ব্যাকৰণত 'অযোগবাহ' বৰ্ণ হিচাপে কোন দুটা বৰ্ণক অভিহিত কৰা হয় ?

26A/44

(Continued)

(3)

- (জ) সংস্কৃতৰ কোন দুই প্ৰকাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ উচ্চাৰণৰ পাৰ্থক্য লুপ্ত হৈ অসমীয়াত দত্তমূলীয় ধ্বনি হিচাপে উচ্চাৰণ হয় ?
- (ঝ) কোনো শব্দত ওচৰা-উচৰিকৈ থকা একেধৰণৰ অক্ষৰৰ এটা লোপ হোৱাক কি বুলি কোৱা হয়? এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (ঞ) সংস্কৃত 'মুক্তিকা' শব্দৰ ৰূপ প্ৰাকৃত আৰু অসমীয়া ভাষাত কি হিচাপে পোৱা যায়, উল্লেখ কৰা।

৩। চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

৫×৪=২০

- (ক) বৈদিক আৰু সংস্কৃত ভাষাৰ ধ্বনিতাত্ত্বিক পাৰ্থক্য
- (খ) মগধীয় ভাষাগুচ্ছ
- (গ) প্ৰাকৃতত ৰচিত গীতি-কাব্য
- (ঘ) সংস্কৃতৰ দ্বি-স্বৰৰ পালি-প্ৰাকৃতত হোৱা পৰিৱৰ্তন
- (ঙ) পালি-প্ৰাকৃত ভাষাত অপিনিহিতি
- (চ) 'সংনেহ বাসউ' কাব্যৰ ভাষাগত বৈশিষ্ট্য

৪। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

১০×২=২০

- (ক) ভাৰতীয় আৰ্যভাষাৰ ক্ৰমবিকাশৰ স্তৰসমূহ কাল অনুযায়ী দেখুৱাই যি কোনো এটা স্তৰৰ ভাষাগত বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
- (খ) 'পালি' নামৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰি পালি সাহিত্যৰ চমু পৰিচয় দাঙি ধৰা।

26A/44

(Turn Over)

- (গ) শতক কাব্য কি? 'নীতি শতক' কাব্যৰ বচক, বচনাৰ সময় আৰু বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (ঘ) সংস্কৃত ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ সৈতে পালি-প্ৰাকৃত ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ এক তুলনামূলক আলোচনা যুগুত কৰা।
- (ঙ) ধ্বনিগত পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা? সংস্কৃতৰ পৰা বিকাশ হৈ পালি-প্ৰাকৃতৰ উদ্ভৱ হওঁতে কেনেধৰণৰ উচ্চাৰণমূলক পৰিৱৰ্তন হৈছিল, চমুকৈ লিখা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 41 MJ

2025

ASSAMESE

(Major)

Paper : ASS0500104

(অসমীয়া নাটক)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

১। অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : ১×৮=৮

(ক) অসমৰ এটা লোক-নাট্যানুষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(খ) প্ৰথম অসমীয়া সামাজিক নাটখনৰ নাম কি ?

(গ) শংকৰদেৱৰ নাটসমূহৰ ভিতৰত কোনখন নাটকক নাট্যধৰ্মত শ্ৰেষ্ঠ বুলি কোৱা হয় ?

(ঘ) 'অৰ্জুন-ভঞ্জন' নাটখন অন্য কি নামেৰে জনা যায় ?

(2)

- (ঙ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই ৰচনা কৰা প্ৰথম নাটখনৰ নাম কি ?
- (চ) শ্ৰেয়সীয়েবৰ নাটকৰ প্ৰভাৱ থকা এখন অসমীয়া নাটকৰ নাম লিখা।
- (ছ) অচ্যুত লহকৰে গঠন কৰা ভ্ৰাম্যমান নাট্যদলটোৰ নাম কি ?
- (জ) 'উৰুখা পঁজা' নাটকখনৰ নাট্যকাৰগৰাকীৰ নাম লিখা।

২। চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

২×৬=১২

- (ক) অংকীয়া নাটৰ আৰম্ভণিৰ শ্লোক আৰু শেষৰ ভটিমাটোৰ নাম কি কি ?
- (খ) 'পাৰিজাত-হৰণ' নাট ৰচনা কৰোঁতে শংকৰদেৱে আধাৰ-গ্ৰন্থ হিচাপে লোৱা দুখন সংস্কৃত গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।
- (গ) নাটকৰ দুটা সংজ্ঞা প্ৰদান কৰা।
- (ঘ) প্ৰথম অসমীয়া অনাতাঁৰ নাটখনৰ নাম কি ? এই নাটখনৰ ৰচক কোন ?
- (ঙ) লোকনাট্যৰ উপাদান সম্বলিত দুখন অসমীয়া নাটকৰ নাম লিখা।
- (চ) 'পাৰিজাত-হৰণ' নাটত নাৰদে পাৰিজাত ফুলপাহ কাক দিছিল আৰু সেই ফুলপাহ গ্ৰহণ কৰি তেওঁ কাক পিন্ধাই দিছিল ?

26A/42

(Continued)

(3)

- (ছ) 'পিম্পৰা-গুছোৱা' কুমুৰাখনৰ দুটা মুখ্য চৰিত্ৰৰ নাম লিখা।
- (জ) 'জয়যাত্ৰা' নাটখনৰ আৰম্ভণিতে দৈত্য-দানৱৰ অত্যাচাৰৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ কোনে, কাৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল ?
- (ঝ) 'বাম-নৰমী' নাটখন ৰচনা আৰু প্ৰকাশৰ চন দুটা লিখা।
- (ঞ) 'আহাৰ' নাটখনত শৰদেহটো ক'ব পৰা চুৰি কৰি আনি, ক'ত লুকাই ৰাখিছিল ?

৩। চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

৫×৪=২০

- (ক) অংকীয়া নাটৰ বৈশিষ্ট্য
- (খ) অসমৰ যি কোনো এটি লোক-নাট্যানুষ্ঠান
- (গ) বাটৰ নাট
- (ঘ) 'পাৰিজাত-হৰণ' নাটৰ নাৰদ চৰিত্ৰ
- (ঙ) মাধৱদেৱৰ নাট-প্ৰতিভা
- (চ) 'কাৰেঙৰ লিগিৰী' নাটৰ সুন্দৰ চৰিত্ৰ
- (ছ) অৰুণ শৰ্মাৰ নাটকত আধুনিকতা
- (জ) 'হনুমান সাগৰ বাহা চাঁউ'-ত লোক-উপাদান

26A/42

(Turn Over)

8। যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

১০×২=২০

- (ক) উত্তৰ-স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটকৰ বিষয়ে এটি নিবন্ধ যুগুত কৰা।
- (খ) 'ৰাম-নৰমী' নাটখনৰ মাজেৰে সমসাময়িক কালৰ অসমীয়া সমাজত থকা অন্ধবিশ্বাস, অজ্ঞানতা, শিক্ষাৰ অনগ্রসৰতা আদিৰ চিত্ৰ কিদৰে চিত্ৰিত হৈছে?
- (গ) ঝুমুৰা হিচাপে 'পিম্পৰা-গুছোৰা'ৰ এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (ঘ) 'আহাৰ' নাটখনত এৰচাৰ্ড নাটৰ বৈশিষ্ট্য কিদৰে ৰক্ষিত হৈছে, আলোচনা কৰা।
- (ঙ) 'হনুমান সাগৰ বান্ধা চাঁউ' নাটখনত যৌতুক বিৰোধী বাৰ্তা কিদৰে ফুটি উঠিছে, আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 42 MJ

2025

ASSAMESE

(Major)

Paper : ASS0500204

[অসমীয়া গদ্য সাহিত্য (আৰম্ভণিৰ পৰা ২০০০ খ্ৰীষ্টাব্দলৈ)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

১। তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

১×৮=৮

- (ক) 'অসমীয়া কথাসাহিত্য' গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?
- (খ) কল্পিনীয়ে পত্ৰৰ মাজত 'শৃগাল' শব্দটোৰে কাক বুজাইছে ?
- (গ) সুবাহুৰ পুত্ৰৰ নাম কি আছিল ?
- (ঘ) 'গুৰু সেৱা মাহাত্ম্য' পাঠত থকা 'কোবিদ' শব্দৰ অৰ্থ লিখা।
- (ঙ) 'বামৰ বন-গমন' পাঠটো 'কথা বামায়াণ'ৰ কোনটো কাণ্ডৰ অন্তৰ্গত ?

(2)

- (চ) 'সদানন্দৰ কলাঘুমটি' প্ৰবন্ধটো প্ৰথমতে কোনখন কাকতত প্ৰকাশ পাইছিল ?
- (ছ) 'বুৰঞ্জী বিবেক বঙ্গ' গ্ৰন্থৰ বচক কোন ?
- (জ) বিশ্বনাথ চক্ৰৱৰ্তীৰ প্ৰসিদ্ধ অলংকাৰ গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?

২। তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

২×৬=১২

- (ক) "আহে নাগিনি তোহাক বস্ত্ৰে নাটল : কোন ছাৰ কলসা ভাঙ্গল : হামাৰ ঘৰে দধি দুগ্ধ লবণু কে পুহত :"—কথাষাৰ কোনে, কাক কৈছে ?
- (খ) ত্ৰিপুৰা বুৰঞ্জীত উল্লেখ কৰা অনুসৰি বজাই মোট খেলিবলৈ কি নদীৰ পাৰলৈ গৈছিল আৰু তাৰ পৰা উভতি আহি ঘৰত কোন দেৱতাক উপাসনা কৰিছিল ?
- (গ) "তোৰ আমি কিছু অপ্ৰিয় নতু কৰো। তথাপি গোবিন্দৰ কটাক্ষে ভিন্ন হৃদয়ত কেনে কাম জালস।" কথাষাৰ কোনে, কাক উদ্দেশ্য কৈছে ?
- (ঘ) "যদি বোলা ভকত হেন কেমনে জানিম, তেৰে তাৰ চিহ্ন শুনা"—পাঠত ভকতৰ চিন কি বুলি কোৱা হৈছে ?
- (ঙ) 'শ্ৰেণ্ণয়' কাব্যখন কাৰ বচনা ? কাব্যখনৰ বিষয়বস্তুৰ মূল উৎস কি ?

(3)

- (চ) "আততায়ীৰ বধে কিছু দোষ নাই"—এই বাক্যফাঁকি কোনটো পাঠৰ অন্তৰ্গত আৰু কথাষাৰৰ বক্তা কোন ?
- (ছ) চামধৰা গড়ৰ ফলি পোনপ্ৰথমে কোনে উদ্ধাৰ কৰি, কোনখন কাকতত প্ৰকাশ কৰিছিল ?
- (জ) নগঞা বিদ্ৰোহী লোকসকলে ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰোঁতে ব্যৱহাৰ কৰা দুবিধ অস্ত্ৰৰ নাম লিখা।
- (ঝ) সদানন্দই ন মাহ কোনখন ইংৰাজী বাতৰি-কাকত আৰু চৌথ বছৰ কোনখন অসমীয়া বাতৰি-কাকত পঢ়িছিল ?
- (ঞ) সঞ্চৰী ভাব কি ? যি কোনো এটি সঞ্চৰী ভাবৰ উদাহৰণ দিয়া।

৩। তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

৫×৪=২০

- (ক) অংকীয়া নাটৰ গদ্য
- (খ) গোপালচৰণ দ্বিজ
- (গ) ত্ৰিপুৰা বুৰঞ্জীৰ গদ্যশৈলী
- (ঘ) অসমীয়া গদ্য-সাহিত্যত 'কথা ৰামায়ণ'ৰ গুৰুত্ব
- (ঙ) মন্ত্ৰ সাহিত্যৰ ভাষা
- (চ) নিখিলিৰাই ফাৰৱেল
- (ছ) লম্বোদৰ বৰা
- (জ) সাহিত্যৰ নৱবস

(4)

৪। তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

১০×২=২০

- (ক) ভট্টদেৱৰ গদ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বিচাৰ কৰা।
- (খ) 'বামৰ বন-গমন' পাঠৰ আধাৰত বাম আৰু লক্ষ্মণৰ চৰিত্ৰ দুটিৰ বিশ্লেষণ কৰা।
- (গ) 'নগঞা দ্ৰোহী লোকৰ চৰিত্ৰ বৰ্ণন' পাঠৰ আধাৰত অৰুণোদয় যুগৰ গদ্যৰীতি সম্পৰ্কে এটি প্ৰবন্ধ যুগুত কৰা।
- (ঘ) তোমাৰ পাঠত সত্ৰাধিকাৰৰ অভিষেক উৎসৱৰ বিৱৰণ কিদৰে দাঙি ধৰা হৈছে, বৰ্ণনা কৰা।
- (ঙ) "ভগবান কৃষ্ণৰ প্ৰতি ভক্তৰ ৰতি পাঁচভাৱে প্ৰকাশ পায়"—এই প্ৰকাৰসমূহৰ বিশদ বিৱৰণ দাঙি ধৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 46 MN/(B)

2025

ASSAMESE

(Minor)

Paper : ASS0500604

(আধুনিক অসমীয়া-গীতিসাহিত্য)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

১। অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো দহটা) : ১×৮=৮

(ক) আধুনিক অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম গীতৰ পুথিখনৰ নাম
লিখা।

(খ) ৰুদ্ৰ বৰুৱাক কি বিশেষণেৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল?

(গ) 'আমোলমোল' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

(ঘ) 'লুইতৰ পাৰৰে আমি ডেকা ল'ৰা' গীতটি জ্যোতিপ্ৰসাদৰ
কোনখন নাটকৰ অন্তৰ্ভুক্ত গীত?

(2)

- (ঙ) 'সোণৰ বাক নেলাগে মোক' গীতটি প্ৰথমতে কাব কণ্ঠত বাণীৰদ্ধ কৰা হৈছিল ?
- (চ) হীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ এখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।
- (ছ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'অসম সংগীত' গীতটি অসমত কি গীত হিচাপে গোৱা হয় ?
- (জ) পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীতত কি ঋতুৰে প্ৰাধান্য পাইছে ?
- ২। চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছটা) : ২×৬=১২
- (ক) গীতিসাহিত্যৰ এটি সংজ্ঞা লিখা।
- (খ) 'বাউলী' নামৰ গীতৰ পুথিখনৰ বচকৰ নাম কি ? এইখন প্ৰথমে কিমান চনত প্ৰকাশ পাইছিল ?
- (গ) 'ৰূপালী নদী সোণালী সাৰ্কা' নামৰ গীতৰ সংকলনখনৰ গীতিকাৰ দুজনৰ নাম লিখা।
- (ঘ) গীত আৰু কবিতাৰ দুটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।
- (ঙ) বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাতাৰ গীতৰ দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (চ) পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাই লিখা দুখন গীতৰ পুথিৰ নাম লিখা।
- (ছ) গীতিকাৰ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ কোন চনৰ, কি মাহৰ, কি তাৰিখে জন্ম হৈছিল ?
- (জ) আনন্দিবাম দাসক কি উপাধিৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল ? তেওঁৰ জন্ম কোন চনত হৈছিল ?

26A/146

(Continued)

(3)

- (ঝ) ভূপেন হাজৰিকাৰ কিমান চনত জন্ম হৈছিল ? তেওঁ সংগীত পৰিচালনা কৰা এখন অসমীয়া কথাছবিৰ নাম লিখা।
- (ঞ) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ দুটি দেশপ্ৰেমমূলক গীতৰ প্ৰত্যেকটোৰে প্ৰথম শাৰীটো লিখা।
- ৩। চমুকৈ আলোচনা কৰা (যি কোনো চাৰিটা) : ৫×৪=২০
- (ক) গীতিসাহিত্যৰ স্বৰূপ সম্পৰ্কে এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (খ) 'হাৰুৱা জেতুকী বাই' গীতটিত গীতিকাৰে জেতুকী বাইৰ চৰিত্ৰ কি ৰূপত ফুটাই তুলিছে, আলোচনা কৰা।
- (গ) 'আজি ফাগুনৰ পূৰা বেলাতে' গীতত ফুটি উঠা চিত্ৰখনৰ বিষয়ে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
- (ঘ) 'অসম সংগীত' গীতটিত গীতিকাৰে কৰা অসম-বন্দনা সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।
- (ঙ) 'সোণৰ বাক নেলাগে মোক' গীতটিত অসমীয়া কইনাৰ ছবি কেনেদৰে ফুটি উঠিছে ?
- (চ) 'কেকো বাওঁ' গীতটিৰ মূল বিষয়ত আলোকপাত কৰি এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (ছ) 'বহুদিন বকুলৰ গোন্ধ পোৱা নাই' গীতটিত অতীত-কাতৰতা কেনেদৰে ফুটি উঠিছে, চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (জ) 'মোৰ কবিতাৰ ছন্দ লাগি' গীতটিৰ সৌন্দৰ্য বিচাৰ কৰা।

26A/146

(Turn Over)

8। বহলাই আলোচনা কৰা (যি কোনো দুটা) : ১০×২=২০

(ক) তোমাৰ পাঠ্যক্রমৰ সময়সীমাৰ ভিতৰৰ অসমীয়া গীতি-
সাহিত্যৰ এটি সাধাৰণ পৰ্যালোচনা আগবঢ়োৱা।

(খ) গীতিসাহিত্যৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয় কৰি ইয়াত ব্যৱহৃত ভাষা, শব্দ
চয়নৰ বিষয়ে এটি আলোচনা কৰা।

(গ) তোমাৰ পাঠ্যক্রমৰ গীতসমূহত নাৰীৰ জীৱন-চিত্ৰ
কেনেদৰে অংকন কৰা হৈছে, আলোচনা কৰা।

(ঘ) তোমাৰ পাঠ্যক্রমৰ গীতসমূহৰ মাজেদি অসমৰ প্ৰকৃতিৰ
চিত্ৰ কেনেদৰে ফুটি উঠিছে, আলোচনা কৰা।

(ঙ) ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত ইতিহাস-চেতনা কিদৰে
প্ৰকাশিত হৈছে, আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) ASS 45 MN/(B)

2025

ASSAMESE

(Minor)

Paper : ASS0500504

(অসমীয়া নাটক)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

- ১। অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : ১×৮=৮
- (ক) শঙ্কৰদেৱৰ বচিত্তি প্ৰথমখন নাটকৰ নাম লিখা।
- (খ) ইন্দ্ৰৰ পত্নীৰ নাম কি আছিল?
- (গ) এখন আধুনিক অসমীয়া নাটকৰ নাম লিখা।
- (ঘ) 'হনুমান সাগৰ বাহা চাওঁ' নাটকখনত কি নাটকীয় শৈলী ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে?
- (ঙ) 'জন্মযাত্ৰা' নাটকখন কোনে বচনা কৰিছিল?
- (চ) অংকীয়া নাটত কেইটা অংক থাকে?

(2)

- (ছ) প্ৰাচীন অসমৰ এখন সংস্কৃত নাটকৰ নাম লিখা।
- (জ) 'কাৰেঙৰ লিগিৰী' নাটৰ মুখ্য চৰিত্ৰ এটিৰ নাম লিখা।
- ২। এটা বা দুটা বাক্যত তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া
(যি কোনো ছয়টা) : $২ \times ৬ = ১২$
- (ক) নাটকৰ দুটা সংজ্ঞা প্ৰদান কৰা।
- (খ) 'বাম-নৰমী' নাটৰ দুটা চৰিত্ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (গ) অৰুণ শৰ্মাৰ দুখন নাটকৰ নাম লিখা।
- (ঘ) অসমৰ দুটা লোকনাট্যধৰ্মী অনুষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (ঙ) নাটকৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দুটা উপাদানৰ নাম লিখা।
- (চ) 'বুমুৰা'ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (ছ) এবচাৰ্ভধৰ্মী অসমীয়া নাটকৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (জ) 'পাৰিজাত হৰণ' নাটত কাৰ মাজত যুদ্ধ হৈছিল ?
- (ঝ) সুন্দৰ কোঁৱৰে বিয়া কৰোৱা যুৱতীগৰাকীৰ নাম কি আছিল ? বিয়াৰ পূৰ্বে সুন্দৰ কোঁৱৰৰ কাৰ সতে প্ৰণয় আছিল ?
- (ঞ) অংকীয়া নাটৰ দুটা বিশিষ্টতা লিখা।

26A/144

(Continued)

(3)

- ৩। আলোচনা কৰা (যি কোনো চাৰিটা) : $৫ \times ৪ = ২০$
- (ক) প্ৰাক-স্বাধীনতা যুগৰ অসমীয়া নাটকৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।
- (খ) মাধৱদেৱৰ নাটকত প্ৰকাশিত কৃষ্ণ চৰিত্ৰটি 'আলোচনা কৰা।
- (গ) অংকীয়া নাটত লোকনাট্যানুষ্ঠানৰ প্ৰভাৱ কেনেধৰণৰ, বুজাই লিখা।
- (ঘ) ভ্ৰাম্যমাণ নাটৰ ইতিহাস আৰু বিৱৰ্তন সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।
- (ঙ) 'কাৰেঙৰ লিগিৰী' নাটকত নাট্যকাৰৰ বোমাষ্টিকতা কিদৰে প্ৰকাশি উঠিছে, উদ্ধৃতিসহ বিশ্লেষণ কৰা।
- (চ) 'বাম-নৰমী' নাটকৰ চৰিত্ৰ-চিত্ৰণ বীতিৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (ছ) 'হনুমান সাগৰ বান্ধা চাওঁ' নাটকখনত নাৰী জীৱনৰ কি সমস্যা উদ্ভাসিত হৈছে, বিশ্লেষণ কৰা।
- (জ) 'পাৰিজাত হৰণ' নাটত শ্ৰীকৃষ্ণৰ প্ৰেম-কাতৰতা কিদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰা।
- ৪। তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) : $১০ \times ২ = ২০$
- (ক) 'জন্মযাত্ৰা' নাটৰ গীতসমূহৰ সৌন্দৰ্য বিচাৰ কৰি বিষয়বস্তু সম্পৰ্কত আলোচনা এটি আগবঢ়োৱা।
- (খ) 'বাম-নৰমী' নাটকত সংস্কৃত আৰু পাশ্চাত্য নাটকৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে প্ৰবন্ধ এটি যুগুত কৰা।

26A/144

(Turn Over)

(গ) 'কাৰেঙৰ লিগিৰী' নাটখনত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই মধ্যযুগীয় অৰ্থাৎ আহোম যুগৰ পটভূমিত কেনেদৰে কাহিনীভাগ গঢ়ি তুলিছে, আলোচনা কৰা।

(ঘ) 'পাৰিজাত হৰণ' নাটৰ চৰিত্ৰ-চিত্ৰণ সম্পৰ্কে প্ৰবন্ধ এটি যুগুত কৰা।

(ঙ) অসমীয়া নাট্য-সাহিত্যত 'আহাৰ' নাটকৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰি বিশ্লেষণ এটি আগবঢ়োৱা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 44 MJ (A)/(B)

2 0 2 5

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500404

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

OPTION—A

(Introduction to Research Methodology)

1. Answer the following questions as directed :

1×8=8

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

**(a) Fundamental research is also known as
_____ research.**

(Fill in the blank)

মৌলিক গৱেষণাক _____ গৱেষণা বুলিও কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

**(b) Educational research is always
theoretical and has no practical use.**

(Write True or False)

শৈক্ষিক গৱেষণা সদায় তাত্ত্বিক আৰু ইয়াৰ কোনো
প্ৰায়োগিক ব্যৱহাৰ নাই।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(2)

- (c) Research questions and objectives are the same.

(Write True or False)

গবেষণা প্রশ্ন আৰু উদ্দেশ্য একেই।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (d) What is variable?

চলক কি ?

- (e) A related literature review should include only recent studies.

(Write True or False)

সম্বন্ধিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণত কেৱল শেহতীয়া অধ্যয়নহে অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব লাগে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (f) "There is no significant difference between the academic achievement of boys and girls." This is an example of _____ hypothesis.

(Fill in the blank)

“ল’ৰা আৰু ছোৱালীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ মাজত কোনো বিশেষ পাৰ্থক্য নাই।” এইটো _____ প্ৰকল্পৰ উদাহৰণ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

26A/67

(Continued)

(3)

- (g) What is population in research?

গবেষণাত জনসমষ্টি মানে কি ?

- (h) The data collected directly from the sample is known as _____ data.

(Fill in the blank)

নমুনাৰ পৰা পোনপটীয়াকৈ সংগ্ৰহ কৰা তথ্যক _____ তথ্য বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer any six of the following questions briefly : 2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define educational research.

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (b) State two objectives of educational research.

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) What is meant by research objectives?

গৱেষণাৰ উদ্দেশ্য বুলিলে কি বুজা ?

26A/67

(Turn Over)

(4)

(d) Write any two characteristics of a good hypothesis.

এটা ভাল প্রকল্পৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Define review of related literature.

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) Mention any two purposes of review of related literature.

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(g) What is meant by data analysis?

তথ্য বিশ্লেষণ বুলিলে কি বুজা?

(h) What is interpretation of data?

তথ্য ব্যাখ্যাকৰণ মানে কি?

(i) Mention any two advantages of interview schedule.

সাক্ষাৎকাৰ সূচীৰ যি কোনো দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(j) What is the purpose of research report?

গৱেষণা প্ৰতিবেদনৰ উদ্দেশ্য কি?

26A/67

(Continued)

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Nature of educational research

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ প্ৰকৃতি

(b) Research proposal

গৱেষণাৰ খচৰা

(c) Observation schedule as a research tool

গৱেষণাৰ সঁজুলি স্বৰূপে পৰ্যবেক্ষণ সূচী

(d) Sources of review of related literature

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ উৎসবোৰ

(e) Concept of research design

গৱেষণা অভিকল্পৰ ধাৰণা

(f) Fundamental research

মৌলিক গৱেষণা

(g) Research questions

গৱেষণা প্ৰশ্ন

(h) Organization of the data

তথ্য সংগঠন

26A/67

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two of the following questions :
10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Define action research. Explain the differences between Applied research and Action research. 4+6=10
ক্ৰিয়াস্বত্ব গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰায়োগিক গৱেষণা আৰু ক্ৰিয়াস্বত্ব গৱেষণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) What is meant by a research problem? Describe the steps involved in formulating a research problem. 2+8=10
গৱেষণা সমস্যা বুলিলে কি বুজা? এটা গৱেষণা সমস্যা গঠনৰ লগত জড়িত স্তৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
- (c) Discuss the nature and importance of the review of related literature in educational research. 5+5=10
শৈক্ষিক গৱেষণাত সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ প্ৰকৃতি আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (d) Define sample. Explain the different types of sampling techniques use in research. 2+8=10
নমুনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। গৱেষণাত ব্যৱহৃত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ নমুনা কৌশল ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) Describe the structure of a research report.
গৱেষণা প্ৰতিবেদন গাঁথনিৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

26A/67

(Continued)

(7)

OPTION—B

(Teacher Education)

1. Answer the following questions as directed :
নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

- (a) "Teachers are literally the architect of a nation's destiny." Who said this?
"শিক্ষকসকল হৈছে প্ৰকৃত অৰ্থত দেশৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়োতা।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?
- (b) In which year was the first secondary teacher training school established in India?
ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম মাধ্যমিক শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ বিদ্যালয় কিমান চনত স্থাপন কৰা হৈছিল?
- (c) Write one importance of pre-primary teacher education.
প্ৰাক-প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ শিক্ষাত এটা গুৰুত্ব লিখা।
- (d) Kothari Commission said, "_____ of nation is being shaped in her classrooms".
(Fill in the blank)
কোঠাৰী আয়োগে কৈছিল, "ভাৰতবৰ্ষৰ _____ ইয়াৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত তৈয়াৰ কৰা হয়"।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

26A/67

(Turn Over)

(8)

(e) Write the full form of SSST.
SSSTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(f) What is the full form of NUEPA?
NUEPA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(g) The teacher is a friend, _____ and guide
of students.

(Fill in the blank)

শিক্ষক এজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বন্ধু, _____ আৰু
পথপ্ৰদৰ্শক।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(h) In which year was NCTE established?

NCTE কিমান চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ?

2. Answer any six questions briefly : 2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by teacher education?

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ অৰ্থ কি ?

(b) What is monitorial system?

মনিটৰিয়েল প্ৰথা কি ?

26A/67

(Continued)

(9)

(c) Write two importances of secondary
level teacher education.

মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(d) Mention two roles of teachers at primary
level.

প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষকসকলৰ দুটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

(e) State two objectives of the Kothari
Commission regarding teacher
education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা
দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(f) What is quality assurance in teacher
education?

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ গুণগত নিশ্চয়তা কি ?

(g) Write two important qualities of a
teacher.

এজন শিক্ষকৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ গুণ লিখা।

(h) What is pre-service teacher education?

প্ৰাক-কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষা কি ?

26A/67

(Turn Over)

(10)

(i) Mention any two categories of Flanders interactive analysis.

ফেন্দাৰচৰ আন্তঃক্রিয়া বিশ্লেষণৰ যি কোনো দুটা শ্ৰেণী উল্লেখ কৰা।

(j) Write two important functions of SCERT.

SCERT ৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য লিখা।

3. Write short notes of any four of the following :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Scope of teacher education

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰ

(b) Objectives of teacher education

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ

(c) Preparation of teachers for higher level of education

উচ্চ পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষকৰ প্ৰস্তুতি

(d) District Institute of Education and Training

জিলা শৈক্ষিক আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান

(e) Functions of NCTE

NCTEৰ কাৰ্যসমূহ

26A/67

(Continued)

(11)

(f) Micro-teaching

অণুশিক্ষণ

(g) Teacher as a facilitator

সূচলকাৰী হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা

(h) Professional ethics of teacher

শিক্ষকৰ বৃত্তিগত নীতিসমূহ

4. Write any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss about the development of teacher education in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) What are the functions of the National Council of Educational Research and Training? Discuss.

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্য্যৱলী কি ? আলোচনা কৰা।

(c) What is meant by in-service teacher education? What is the importance of in-service teacher education? Discuss.

কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ অৰ্থ কি ? কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি ? আলোচনা কৰা।

2+8=10

26A/67

(Turn Over)

- (d) What are the major problems of teacher education in India? Discuss about their solutions.

5+5=10

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ কি? ইয়াৰ সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss about the role expectations of teachers in twenty first century.

একবিংশ শতিকাত শিক্ষকৰ ভূমিকাসমূহৰ প্ৰত্যাশাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 43 MJ

2025

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500304

(Environmental Education)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) From which language does the word 'environment' originate?

'Environment' শব্দটোৰ উৎপত্তি কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে ?

(b) What is the full form of NAAEE?

NAAEEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(2)

(c) Which Indian campaign is related to environmental cleanliness?

কোনটো ভাৰতীয় অভিযান পৰিবেশৰ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ সৈতে জড়িত ?

(d) Mention any one source of air pollution.

বায়ু প্ৰদূষণৰ যি কোনো এটা উৎস উল্লেখ কৰা।

(e) In which year was the Narmada Bachao Andolan started?

কোন চনত নৰ্মদা বচাও আন্দোলনৰ আৰম্ভণি হৈছিল ?

(f) When was the World Commission on Environment and Development established by the United Nations?

কোন চনত বাৰ্ল্ডসংঘই পৰিবেশ আৰু উন্নয়নৰ ওপৰত বিশ্ব আয়োগ গঠন কৰিছিল ?

(g) Who is the father of environmental ethics?

পৰিবেশ নীতিবিদ্যাৰ পিতৃ বুলি কাক আখ্যা দিয়া হয় ?

(h) Write any one aim of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ যি কোনো এটা লক্ষ্য লিখা।

26A/66

(Continued)

(3)

2. Answer any six from the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write any two characteristics of environment.

পৰিবেশৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) What is ecosystem?

পৰিষ্কৃতিতত্ত্ব কি ?

(c) Write any two objectives of environmental education.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(d) What is environmental education?

পৰিবেশ শিক্ষা কি ?

(e) What is the meaning of environmental hazards?

পৰিবেশ দুৰ্যোগৰ অৰ্থ কি ?

(f) Write any two causes of radioactive pollution.

তেজস্ক্ৰিয় প্ৰদূষণৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

26A/66

(Turn Over)

(4)

(g) Write any two characteristics of conservation.

সংৰক্ষণৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) What is environmental ethics?

পৰিবেশীয় নীতিবিদ্যা কি ?

(i) Write any two key features of sustainable development goals.

বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ যি কোনো দুটা মূল বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Write any two harmful consequences of water pollution.

জলপ্ৰদূষণৰ যি কোনো দুটা ক্ষতিকারক প্ৰভাৱ লিখা।

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the components of environment? Explain.

পৰিবেশৰ উপাদানসমূহ কি কি ? বৰ্ণনা কৰা।

(b) Write about the importance of environmental education.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব লিখা।

26A/66

(Continued)

(5)

(c) Discuss the role of NGOs in environmental education.

পৰিবেশ শিক্ষাত বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Write any five causes of environmental degradation.

পৰিবেশ অৱক্ষয়ৰ যি কোনো পাঁচটা কাৰণ লিখা।

(e) Write about the types of environmental pollution.

পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(f) Write about the needs of environmental conservation.

পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Write about the impact of the Chipko Movement on environment conservation.

পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত চিপকো আন্দোলনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) Discuss about the importance of environmental education for sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে পৰিবেশ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

26A/66

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two from the following questions : 10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Differentiate between biotic and abiotic components of the environment. Describe their interrelationship in ecosystem functioning. 5+5=10

পৰিবেশৰ জৈৱিক আৰু অজৈৱিক উপাদানৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰা। পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ কাৰ্যকলাপত ইহঁতৰ আন্তঃসম্পর্ক বৰ্ণনা কৰা।

(b) Describe the role of educational institution in promoting environmental awareness.

পৰিবেশ সজাগতা বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(c) What is environmental degradation? Suggest some measures to prevent environmental degradation. 2+8=10

পৰিবেশৰ অৱক্ষয় কি? পৰিবেশৰ অৱক্ষয় ৰোধ কৰিবলৈ কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

(d) Discuss about the categories of conservation.

সংৰক্ষণৰ শ্ৰেণীসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

26A/66

(Continued)

(7)

(e) Discuss about the causes of decline of environmental values among people.

মানুহৰ মাজত পৰিবেশ মূল্যবোধৰ অৱনতি ঘটাব কাৰণবোৰ আলোচনা কৰা।

***

26A—17*/66

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 43 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 41 MJ

2 0 2 5

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500104

(Educational Technology)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of the Greek word
'Logia'?

গ্ৰীক শব্দ 'Logia'ৰ অৰ্থ কি ?

(b) Write one characteristic of educational
technology.

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(2)

- (c) Give an example of non-projected resources of learning.

শিকনৰ অপ্রক্ষেপণমূলক সম্পদৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (d) Illustration is a maxim of teaching.

(Write True or False)

উদাহৰণ শিক্ষণৰ বিধি বা সূত্র।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (e) Mention any one fundamental principle of program instruction.

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ এটা মৌলিক নীতি লিখা।

- (f) Write one objective of INFLIBNET.

INFLIBNET ৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (g) The problem-solving method was developed by _____.

(Fill in the blank)

সমস্যা-সমাধান পদ্ধতিৰ উদ্ভাৱক হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (h) Mention one feature of teaching.

শিক্ষণৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

26A/64

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions in brief : 2×6=12

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention any two characteristics of program instruction.

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) What is software approach of educational technology?

শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ চফটৱেৰ অভিগমন বুলিলে কি বুজা?

- (c) What is e-learning?

ই-শিকন কি?

- (d) Mention any two disadvantages of lecture method.

বক্তৃতা পদ্ধতিৰ যি কোনো দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

- (e) What is skill lesson?

দক্ষতামূলক বা কৌশল পাঠ কি?

26A/64

(Turn Over)

(4)

(f) Mention any two merits of project method.

প্রকল্প পদ্ধতিৰ যি কোনো দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(g) What do you mean by reflective level of teaching behaviour?

প্ৰতিফলিত শিক্ষণ ব্যৱহাৰ বুলিলে কি বুজা?

(h) Mention the types of communication.

যোগাযোগৰ প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

(i) Mention any two merits of non-projected resources.

অপ্ৰক্ষেপণমূলক সম্পদৰ যি কোনো দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(j) Why is lesson plan important?

পাঠ পৰিকল্পনা কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

3. Answer any four of the following questions in short : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a note on hardware approach in educational technology.

শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ হাৰ্ডৱেৰ অভিগমনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

26A/64

(Continued)

(5)

(b) Mention the principles of communication.

যোগাযোগৰ নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

(c) Discuss the criteria of good teaching.

ভাল শিক্ষণৰ নিৰ্ণায়কসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Write a note on play-way method.

খেলাভিত্তিক পদ্ধতিৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(e) Explain the barriers of effective classroom communication.

ফলপ্ৰসূ শ্ৰেণীকোঠাৰ যোগাযোগত বাধাদানকাৰী দিশবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write about the projected resources of learning.

শিকনৰ প্ৰক্ষেপণমূলক সম্পদৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(g) Discuss about the Herbartian steps of lesson plan.

হাৰ্বাৰ্টিয়ান পাঠ পৰিকল্পনাৰ স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা।

26A/64

(Turn Over)

(6)

(h) Write a note on criteria of a good lesson plan.

উত্তম পাঠ পৰিকল্পনাৰ নিৰ্ণায়কসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define the concept of educational technology. Discuss about the scope of educational technology. 4+6=10

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ ধাৰণা দিয়া। শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Explain the concept of communication. Discuss the marks of effective classroom communication. 4+6=10

যোগাযোগৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। ফলপ্ৰসূ শ্ৰেণীকোঠাৰ যোগাযোগৰ উপায়বোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Elaborate the maxims of teaching with suitable example. 10

শিক্ষণৰ বিধি বা সূত্ৰসমূহ উপযুক্ত উদাহৰণসহ বহলাই লিখা।

26A/64

(Continued)

(7)

(d) Discuss about the different phases of teaching. 10

শিক্ষাদানৰ বিভিন্ন পৰ্যায়বোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Define microteaching. Discuss about the components of microteaching. 4+6=10

অনুশিক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া। অনুশিক্ষণৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***

26A—17*/64

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 41 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 42 MJ

2025

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500204

(Emerging Issues in Education)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "The State shall not discriminate any citizen on grounds only of sex." In which Article of the Indian Constitution it is mentioned?

“ৰাষ্ট্ৰই কোনো নাগৰিককে কেৱল লিংগৰ ভিত্তিত বৈষম্য কৰিব নোৱাৰিব।” ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত এই কথাষাৰ উল্লেখ আছে?

(b) What is the percentage of Scheduled Caste population in India, according to 2011 Census?

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষৰ শতকৰা কিমান সংখ্যক জনসাধাৰণ অনুসূচিত জাতিৰ লোক?

(2)

- (c) Write the full form of UNICEF.
UNICEFৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (d) Write the full form of GATS.
GATSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (e) What is the meaning of the Latin word 'Angere'?
লেটিন শব্দ 'Angere'ৰ অৰ্থ কি?
- (f) In which year was the Forest (Conservation) Act of India enacted?
ভাৰতৰ বন (সুৰক্ষা) আইন কিমান চনত প্ৰণয়ন কৰা হৈছে?
- (g) From which language the English word 'Environment' has derived?
ইংৰাজী 'Environment' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?
- (h) In which year was the National Open School established?
ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিদ্যালয় কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?

(3)

2. Answer the following questions in brief (any six) : $2 \times 6 = 12$
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :
- (a) Mention two problems of Scheduled Tribes education.
অনুসূচিত জনজাতিৰ শিক্ষাৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।
- (b) Write two causes of rural-urban disparity in education.
শিক্ষাত গ্ৰাম্য-চহৰ বৈষম্যৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (c) What is globalization?
গোলকীকৰণ কি?
- (d) Why is the World Environment Day observed on 5th June?
৫ জুনত কিয় বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়?
- (e) Mention two causes of examination anxiety.
পৰীক্ষা উদ্‌বিগ্নতাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(4)

(f) Mention two important issues related to educated unemployment.

শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সৈতে জড়িত দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় উল্লেখ কৰা।

(g) Write two causes of population explosion.

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(h) Mention two impacts of sound pollution.

শব্দ প্ৰদূষণৰ দুটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(i) What is alternative education?

বিকল্প শিক্ষা কি ?

(j) Mention any two challenges related to MOOC.

MOOCৰ সৈতে জড়িত যি কোনো দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Educational provision for backward children

অনগ্রসৰ শিশুৰ বাবে শিক্ষাব্যৱস্থা

26A/65

(Continued)

(5)

(b) Gender disparity in education

শিক্ষাত লিংগ বৈষম্য

(c) Impact of liberalization on education

শিক্ষাত উদ্বীকৰণৰ প্ৰভাৱ

(d) Education as investment

বিনিয়োগ স্বৰূপে শিক্ষা

(e) Remedies of examination anxiety

পৰীক্ষা উদ্বেগতাৰ প্ৰতিকাৰসমূহ

(f) Causes of campus disturbance

বিদ্যায়তনিক উচ্ছৃংখলতাৰ কাৰণসমূহ

(g) Global warming

গোলকীয় উষ্ণতা

(h) Issues related to multicultural education

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ লগত জড়িত বিষয়সমূহ

26A/65

(Turn Over)

(6)

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What is social inequality? What are the constitutional provisions for ensuring equality in education? Discuss. 2+8=10

সামাজিক বৈষম্যতা কি? শিক্ষাত সমতা নিশ্চিতকৰণৰ বাবে থকা সাংবিধানিক ব্যৱস্থাসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(b) What is privatization of education? Discuss about the impact of privatization on education. 3+7=10

শিক্ষাৰ ব্যক্তিগতকৰণ কি? শিক্ষাৰ ওপৰত ব্যক্তিগতকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(c) What is meant by youth unrest? Discuss its remedies. 3+7=10

যুৱ উচ্ছৃংখলতাৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ প্ৰতিকৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is meant by population explosion? What are the consequences of population explosion? Discuss. 3+7=10

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ অৰ্থ কি? জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ পৰিণামসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

26A/65

(Continued)

(7)

(e) What is multicultural education? Discuss the need of multicultural education.

3+7=10

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষা কি? বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

***

26A—17*/65

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 42 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(B)

2025

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500604

(Emerging Issues in Education)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Article _____ provides for equality of opportunity in matters related to public employment.

(Fill in the blank)

অনুচ্ছেদ _____ ব মতে ৰাজহুৱা দিশৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত সকলো নাগৰিকে সমানে সুযোগ লাভ কৰিব।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(2)

- (b) What is meant by street children?
পথশিশু বুলিলে কি বুজা ?
- (c) What is meant by Ozon layer depletion?
অ'যন স্তৰৰ অৱক্ষয় বুলিলে কি বুজা ?
- (d) What is the full form of MOOC?
MOOC-ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো কি ?
- (e) What is globalization?
গোলকীকৰণ কি ?
- (f) Mention any one cause of educated unemployment.
শিক্ষিত নিবনুৱা সৃষ্টি হোৱাৰ যি কোনো এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (g) KKHSOU was established in the year 1985.
(Write True or False)
KKHSOU ১৯৮৫ চনত স্থাপিত হৈছিল।
(সঁচা নে মিছা লিখা)
- (h) Mention any one characteristic of youth unrest.
যুৱ বিশৃঙ্খলতাৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

26A/151

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions briefly : 2×6=12
তলত দিয়া যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ দিয়া :
- (a) What is meant by social inequality?
সামাজিক বৈষম্যতা বুলিলে কি বুজা ?
- (b) Mention any two remedies of campus disturbance.
বিদ্যায়তনিক বিশৃঙ্খলতাৰ প্ৰতিকাৰৰ যি কোনো দুটা উপায় উল্লেখ কৰা।
- (c) What is liberalization?
উদাৰীকৰণ কি ?
- (d) Mention any two causes of examination anxiety.
পৰীক্ষা উদ্বেগ/ভীতিৰ যি কোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (e) What is meant by global warming?
গোলকীয় উষ্ণতা বুলিলে কি বুজা ?
- (f) Mention any two objectives of multicultural education.
বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

26A/151

(Turn Over)

(4)

(g) Write any two merits of liberalization in education.

শিক্ষাত উদ্বীকৰণৰ যি কোনো দুটা সুবিধা লিখা।

(h) Write any two educational problems of slum dwellers.

বস্তি অঞ্চলৰ লোকসকলৰ যি কোনো দুটা শৈক্ষিক সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

(i) What is globalization in education?

শিক্ষাত গোলকীকৰণ মানে কি ?

(j) Mention any two issues related to multi-cultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ লগত সহস্কিত যি কোনো দুটা বিচাৰ্ণ বিষয় উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the causes of gender disparity.

লিংগ বৈষম্যতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

26A/151

(Continued)

(5)

(b) Write a note on 'education as investment'.

'বিনিয়োগ হিচাপে শিক্ষা'ৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(c) Discuss the causes of youth unrest.

যুৱ বিশৃঙ্খলতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Elaborate the role of NGO in environmental protection.

পৰিবেশ সংৰক্ষণত বেচৰকাৰী সংস্থাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে বহলাই লিখা।

(e) Describe the steps taken by the government for eliminating child labour.

শিশু শ্ৰমিক দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে কেনেদৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে, বৰ্ণনা কৰা।

(f) Discuss the problems of alternative education.

বিকল্প শিক্ষাৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) Write a note on 'Saakshar Bharat Mission'.

'স্বাক্ষৰ ভাৰত অভিযান'ৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

26A/151

(Turn Over)

(6)

(h) Explain the causes of population explosion.

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any two from the following questions : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the constitutional provisions for ensuring equality in education.

শিক্ষাৰ সমতাৰ নিশ্চিতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত সাংবিধানিক প্ৰতিবিধানসমূহ আলোচনা কৰা। 10

(b) What is privatization? Discuss its impact on education. 4+6=10

ব্যক্তিগতকৰণ কি? শিক্ষাত ব্যক্তিগতকৰণৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What do you mean by educated unemployment? Suggest measures for solving the problem of educated unemployment. 2+8=10

শিক্ষিত নিবনুৱা কি? শিক্ষিত নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত উপায়ৰ বিষয়ে লিখা।

26A/151

(Continued)

(7)

(d) Discuss the role of environmental education for sustainable development. 10

বহনক্ষম উন্নয়নত পৰিবেশীয় শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the role of IGNOU as alternative education. 10

বিকল্প শিক্ষাত IGNOUৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

***

26A—12*/151

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(B)

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/ (B)

2025

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500504

(Educational Technology)

(SET-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

**(a) From which language has the English
word 'technology' been derived?**

ইংৰাজী 'technology' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা
উৎপত্তি হৈছে?

(2)

(b) _____ is the originator of linear programming.

(Fill in the blank)

_____ হৈছে বৈকিক আঁচনিৰ উদ্ভাৱক।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(c) The meaning of the Latin word 'communis' is _____.

(Fill in the blank)

লেটিন শব্দ 'communis' ৰ অৰ্থ হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) Write the full form of INFLIBNET.

INFLIBNET ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰ লিখা।

(e) Who wrote the book, *The Play Way*?

The Play Way নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন আছিল ?

(f) Write one merit of memory level teaching.

স্মৰণ পৰ্যায়ৰ শিক্ষাদানৰ এটা সুবিধা লিখা।

(g) Mention one characteristic of understanding level of teaching.

শিক্ষাদানৰ বোধগম্যতা পৰ্যায়ৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

26A/150

(Continued)

(3)

(h) From which Greek word has the English word 'strategy' been derived?

ইংৰাজী 'strategy' শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ কোনটো শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে ?

2. Answer the following questions in brief (any six) : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Mention two nature of educational technology.

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ দুটা প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।

(b) Write two differences between hardware and software approaches.

হাৰ্ডৱেৰ আৰু চফটৱেৰ অভিজ্ঞানৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(c) Mention two barriers of classroom communication.

শ্ৰেণীকোঠাৰ যোগাযোগত বাধা সৃষ্টি কৰা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

(d) Mention two demerits of projected resources.

প্ৰক্ষেপণমূলক সম্পদৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

26A/150

(Turn Over)

(4)

(e) Write two characteristics of teaching.
শিক্ষণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Write two advantages of lecture method.
বক্তৃতা পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(g) What is laissez-faire teaching behaviour?
অহস্তক্ষেপকাৰী শিক্ষণ আচৰণ কি ?

(h) Mention two characteristics of democratic teaching behaviour.
গণতান্ত্ৰিক শিক্ষণ আচৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(i) Write two importance of lesson plan.
পাঠ পৰিকল্পনাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(j) What is micro-teaching?
অণুশিক্ষণ কি ?

3. Write short notes on any four from the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Principles of programmed instruction
আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ নীতিসমূহ

26A/150

(Continued)

(5)

(b) Marks of effective classroom communication

ফলপ্ৰসূ শ্ৰেণীকোঠাৰ যোগাযোগৰ উপায়সমূহ

(c) Social media

সামাজিক মাধ্যম

(d) Project method

প্ৰকল্প পদ্ধতি

(e) Maxims of teaching

শিক্ষণৰ বিধি বা সূত্ৰসমূহ

(f) Authoritarian teaching behaviour

স্বৈৰতান্ত্ৰিক শিক্ষণ আচৰণ

(g) Herbartian steps of lesson planning

পাঠ পৰিকল্পনাৰ হাৰ্বাৰ্টিয়ান স্তৰসমূহ

(h) Components of micro-teaching

অণুশিক্ষণৰ উপাদানসমূহ

26A/150

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two from the following questions : $10 \times 2 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is educational technology?
Discuss its scope. $3+7=10$

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান কি? ইয়াৰ পৰিসৰ আলোচনা
কৰা।

(b) What is meant by communication?
Discuss about the nature of
communication. $2+8=10$

যোগাযোগৰ অৰ্থ কি? যোগাযোগৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা।

(c) What is teaching? Discuss about the
criteria of good teaching. $2+8=10$

শিক্ষণ কি? ভাল শিক্ষণৰ নিৰ্ণায়কসমূহৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা।

(d) What are the phases of teaching?
Discuss. 10

শিক্ষণৰ পৰ্যায়সমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

26A/150

(Continued)

(7)

(e) What is the meaning of lesson
planning? Discuss about the criteria of
a good lesson plan. $3+7=10$

পাঠ পৰিকল্পনাৰ অৰ্থ কি? উত্তম পাঠ পৰিকল্পনাৰ
নিৰ্ণায়কসমূহ আলোচনা কৰা।

***

26A—12*/150

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/ (B)

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/(A)

2025

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500504

(Educational Technology)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) From which two Greek words is the word 'technology' derived?

কোন দুটা গ্ৰীক শব্দৰ পৰা 'technology' শব্দটো আহিছে?

(2)

(b) Who developed the concept of branching programming?

শাখায়ুক্ত কার্যক্রমিক ধারণাটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

(c) 'Communis' means _____.

(Fill in the blank)

'Communis' মানে _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) "Teaching is a task of a teacher which is performed for the development of a child." Who said this statement?

"শিক্ষণ হৈছে শিক্ষকৰ এটা কাৰ্য যিটো শিশুৰ বিকাশৰ বাবে সম্পাদন কৰা হয়।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(e) The role of students is active in lecture method.

(Write True or False)

বক্তৃতা পদ্ধতিত শিক্ষার্থীৰ ভূমিকা সক্ৰিয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(f) Mention one demerit of laissez-faire teaching behaviour.

অহস্তক্ষেপকাৰী শিক্ষণ আচৰণৰ এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

26A/68

(Continued)

(3)

(g) What is Herbert's five formula steps?

হাৰ্বাৰ্টৰ পঞ্চসূত্র স্তৰ কি ?

(h) Give one definition of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions in brief (any six) : $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) What is meant by educational technology?

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা ?

(b) Mention two characteristics of programmed instruction.

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) What are the types of verbal communication?

ভাষিক যোগাযোগৰ ভাগকেইটা কি কি ?

(d) Write two advantages of projected aids.

প্ৰক্ষেপণমূলক সঁজুলিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

26A/68

(Turn Over)

(4)

- (e) What is meant by teaching device?
শিক্ষণৰ উপায় বুলিলে কি বুজা ?
- (f) Mention two strengths of lecture method.
বক্তা পদ্ধতিৰ দুটা সবল দিশ উল্লেখ কৰা।
- (g) Write two characteristics of democratic teaching behaviour.
গণতান্ত্ৰিক শিক্ষণ আচৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (h) Define reflective level of teaching.
চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (i) Write two objectives of skill lesson.
দক্ষতামূলক পাঠৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (j) What are the steps of microteaching?
অনুশিক্ষণৰ স্তৰকেইটা কি কি ?

3. Answer any four from the following questions : 5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the nature of educational technology.
শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

26A/68

(Continued)

(5)

- (b) Discuss about the marks of effective classroom communication.

সাৰ্থক শ্ৰেণীকক্ষ যোগাযোগৰ দিশসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Write the merits and demerits of narration technique.

বৰ্ণনা কৌশলৰ গুণ আৰু দোষসমূহ লিখা।

- (d) "The teaching-learning process is a human affair between unique teacher and unique learner." Explain with appropriate examples.

"শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া হৈছে অদ্বিতীয় শিক্ষক আৰু অদ্বিতীয় শিক্ষাৰ্থীৰ মাজত এক মানৱীয় কাৰ্য।" উপযুক্ত উদাহৰণেৰে ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Describe the functions of stages of teaching.

শিক্ষণৰ স্তৰবোৰৰ কাৰ্য্যকৰণী বৰ্ণনা কৰা।

- (f) Mention four characteristics of memory level of teaching.

শিক্ষণৰ স্মৰণ পৰ্যায়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

26A/68

(Turn Over)

(6)

(g) Discuss the criteria of a good lesson plan.

উত্তম পাঠ পৰিকল্পনাৰ লক্ষণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) Write the aims and objectives of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What is meant by instructional technology? Explain its subject matter and objectives.

2+(4+4)=10

নিৰ্দেশনাত্মক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিষয়বস্তু আৰু উদ্দেশ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Define programmed instruction. Write the principles of programmed instruction.

3+7=10

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ নীতিবোৰ লিখা।

(c) Describe the uses of internet in education.

শিক্ষাত ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰ বৰ্ণনা কৰা।

26A/68

(Continued)

(7)

(d) "Project is a problematic act carried to completion in its natural settings." Explain the statement.

"প্ৰজেক্ট হৈছে স্বাভাৱিক পৰিবেশত সম্পাদন কৰা সমস্যাৰ্হ কাৰ্য।" কথাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Make a comparative study on memory, understanding and reflective levels of teaching.

স্মৰণ, বোধগম্যতা আৰু চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন কৰা।

***

26A—12*/68

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(A)

2025

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500604

(Emerging Issues in Education)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is social inequality?

সামাজিক বৈষম্যতা কি ?

(b) What is the meaning of 'Horizon'?

'হৰিজন'ৰ অর্থ কি ?

(2)

- (c) Write the full form of LPG.
LPG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (d) Who is the author of the book, *Wealth of Nations*?
Wealth of Nations নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন?
- (e) What is meant by unrest?
উচ্ছৃংখলতা মানে কি?
- (f) From which language is the word 'anxiety' originated?
'Anxiety' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?
- (g) Write one cause of global warming.
গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ এটা কাৰণ লিখা।
- (h) Give a definition of multicultural education.
বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

26A/69

(Continued)

(3)

2. Write short answer of the following questions
(any six) : 2×6=12
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :
- (a) Mention two problems of education of slum dwellers.
বস্তিবাসীবোৰৰ শিক্ষাৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।
- (b) Mention two strong points of privatization of education.
শিক্ষা ব্যক্তিগতকৰণৰ দুটা সবল দিশ উল্লেখ কৰা।
- (c) Write two causes of globalization.
বিশ্বায়নৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (d) What is meant by campus disturbance?
বিদ্যায়তনিক চৌহদ উচ্ছৃংখলতা মানে কি?
- (e) Mention two symptoms of examination anxiety.
পৰীক্ষা উদ্বেগতাৰ দুটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

26A/69

(Turn Over)

(4)

(f) What is disguised unemployment?
Give one example.

ছদ্মবেশী নিবনুৰা কি ? এটা উদাহৰণ দিয়া ।

(g) Write two consequences of population explosion.

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ দুটা পৰিণাম লিখা ।

(h) What do you mean by sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন মানে তুমি কি বুজা ?

(i) Write any two objectives of alternative education.

বিকল্প শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা ।

(j) Write any two characteristics of multicultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

3. Write short notes on (any four) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Education of child labour

শিশু শ্ৰমিকৰ শিক্ষা

(5)

(b) Capital cost of education

শিক্ষাৰ মূলধনী ব্যয়

(c) Public-private partnership in education

শিক্ষাত বাজহৰা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্ব

(d) Youth unrest and role of parents

যুৱ উচ্ছৃংখলতা আৰু অভিভাৱকৰ ভূমিকা

(e) Environmental pollution and human life

পৰিবেশ প্ৰদূষণ আৰু মানৱ জীৱন

(f) Relation between illiteracy and population explosion

নিৰক্ষৰতা আৰু জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ মাজত সম্বন্ধ

(g) SWAYAM

স্বয়ম

(h) Open University

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

(6)

4. Answer the following questions (any two) :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) Discuss the measures adopted by the Indian Constitution to remove social inequality in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক বৈষম্য বোধৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে, আলোচনা কৰা।

(b) Do you consider education as investment? Explain.

শিক্ষাক তুমি বিনিয়োগ বুলি ভাবানে? ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What necessary steps should be taken by the government for solving the problem of educated unemployment in Indian context? Give your opinion.

ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সমস্যাটো সমাধান কৰাৰ দিশত চৰকাৰে কেনেধৰণৰ পদক্ষেপ লোৱা উচিত? তোমাৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

(d) Describe the effect of ozone depletion and also the means of controlling ozone depletion.

অ'জন হ্ৰাসৰ পৰিণামসমূহ তথা ইয়াক প্ৰতিৰোধ কৰাৰ উপায়সমূহ কি কি, বৰ্ণনা কৰা।

26A/69

(Continued)

(7)

(e) Discuss about various issues and challenges of multicultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন বিষয় আৰু প্ৰত্যাহ্বানবোৰ আলোচনা কৰা।

***

26A—12*/69

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) POL 44 MJ (A/B)

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500404

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

OPTION—A

(Introduction to India's Foreign Policy)

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) When was SAARC established?

SAARC কেতিয়া প্রতিষ্ঠা হৈছিল ?

(b) Mention one doctrine under non-alignment foreign policy.

গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ বৈদেশিক নীতিৰ অধীনত এটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(2)

- (c) What is the full form of ASEAN?
ASEANৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
- (d) Who was the author of the book,
The Pakistan Army?
The Pakistan Army নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন
আছিল ?
- (e) In which year did India become a
member of United Nations?
কোন চনত ভাৰত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সদস্য হৈছিল ?
- (f) Vijaya Lakshmi Pandit was elected as
the first woman President of the UN
General Assembly.
(Write True or False)
বিজয়া লক্ষ্মী পণ্ডিত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ প্ৰথম
মহিলা সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিল।
(সঁচা নে মিছা লিখা)
- (g) In which year did India and Russia sign
the 'strategic partnership'?
কোন চনত ভাৰত আৰু ৰাছিয়াই 'কৌশলগত
অংশীদাৰিত্ব' স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?

26A/86

(Continued)

(3)

- (h) Indo-US Civil Nuclear Deal was signed
in the year _____.
(Fill in the blank)
ভাৰত-আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ অসামৰিক পাবমাণৱিক চুক্তি
_____ চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer any six of the following : 2×6=12

তলত দিয়া যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who gave the title of 'Joan of Arc' and to
whom?
কোনে 'Joan of Arc' উপাধিটো দিছিল আৰু কাক
দিছিল ?
- (b) Mention two principles of peaceful
co-existence.
শান্তিপূৰ্ণ সহাবস্থানৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।
- (c) What are the full forms of SAFTA and
BBIN?
SAFTA আৰু BBINৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি ?
- (d) Mention two determinants of India's
foreign policy.
ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ দুটা নিৰ্ণায়ক উল্লেখ কৰা।

26A/86

(Turn Over)

(4)

- (e) What was the Doklam incident?
ডোকলামৰ ঘটনা কি আছিল ?
- (f) Give any two objectives under 'India's Neighbourhood First' policy.
'ভাৰতৰ প্ৰতিবেশীৰ প্ৰথম' নীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (g) Which country launched the 'Belt and Road Initiative' and in which year?
কোনখন দেশে 'বেল্ট এণ্ড ৰোড ইনিচিয়েটিভ' আৰম্ভ কৰিছিল আৰু কোন চনত কৰিছিল ?
- (h) Mention two challenges regarding Indo-Sri Lanka relation.
ভাৰত-শ্ৰীলংকাৰ সম্পৰ্কৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।
- (i) What are the full forms of BRICS and IORA?
BRICS আৰু IORAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি ?
- (j) Mention two objectives of IMF.
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

26A/86

(Continued)

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Role of Ministry of External Affairs in India's foreign policy
ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ৰ ভূমিকা
- (b) Act East policy
এষ্ট ইষ্ট নীতি
- (c) Indus Water Treaty between India and Pakistan
ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত সিন্ধু জল চুক্তি
- (d) Strategic significance of Russia for India
ভাৰতৰ বাবে ৰাছিয়াৰ কৌশলগত গুৰুত্ব
- (e) World Bank
বিশ্ব বেংক
- (f) India and climate change
ভাৰত আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন
- (g) Extended neighbourhood
সম্প্ৰসাৰিত চুবুৰীয়া অঞ্চল (দেশ)

26A/86

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the basic principles of India's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ মৌলিক নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Explain Indo-US relationship during the post-Cold War period.

শীতল যুদ্ধৰ পিছৰ সময়চোৱাত ভাৰত-আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Examine the role of India in the United Nations.

ৰাষ্ট্ৰসংঘত ভাৰতৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

(d) Elaborate on the relationship between India and Pakistan.

ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে বিস্তৃত বিৱৰণ দিয়া।

(e) Explain the role of PMO in structuring foreign policies in India.

ভাৰতত বৈদেশিক নীতি গঠনত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কাৰ্যালয়ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

26A/86

(Continued)

(7)

OPTION—B

(Understanding South Asia)

1. Answer the following questions :

1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) When was SAARC established?
SAARC কেতিয়া স্থাপিত হৈছিল ?

(b) What is the full form of BIMSTEC?
BIMSTECৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(c) When did Bangladesh become independent?
বাংলাদেশে কেতিয়া স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল ?

(d) Who is considered the founder of Pakistan?
পাকিস্তানৰ স্থাপক বুলি কাক গণ্য কৰা হয় ?

(e) Name one major objective of Nepal's foreign policy.
নেপালৰ বৈদেশিক নীতিৰ এটা মুখ্য উদ্দেশ্য লিখা।

(f) Name one major political party in Sri Lanka.
শ্ৰীলংকাৰ এটা মুখ্য ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

26A/86

(Turn Over)

(8)

- (g) What is the full form of UNHCR?
UNHCRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?
- (h) Who developed the Human Development Index (HDI)?
মানৱ উন্নয়ন সূচক (HDI) কোনে বিকাশ কৰিছিল ?

2. Answer the following questions (any six) :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Mention two reasons for the failure of SAARC.
SAARCৰ ব্যৰ্থতাৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (b) Write two effects of British colonialism in South Asia.
ব্ৰিটিছ উপনিবেশবাদৰ দক্ষিণ এছিয়াত দুটা প্ৰভাৱ লিখা।
- (c) Name two major political parties in Bangladesh.
বাংলাদেশৰ দুটা মুখ্য ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।
- (d) Mention two challenges to democracy in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াৰ গণতন্ত্ৰৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।
- (e) Name two important allies of Pakistan.
পাকিস্তানৰ দুটা মুখ্য মিত্ৰ-ৰাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা।

26A/86

(Continued)

(9)

- (f) Mention two basic principles of Nepal's foreign policy.
নেপালৰ বৈদেশিক নীতিৰ দুটা মৌলিক নীতি উল্লেখ কৰা।
- (g) Write two causes of insurgency in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াত উগ্ৰবাদৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (h) Mention the differences between refugee and migrant.
শৰণাৰ্থী আৰু প্ৰব্ৰজকৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (i) What are the main indicators of human development?
মানৱ উন্নয়নৰ মুখ্য সূচকসমূহ কি ?
- (j) Name two external powers influencing South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা বাহ্যিক শক্তিৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions (any four) :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Write a short note on BAKSAL Movement or Gujral Doctrine.
বাকচাল (BAKSAL) আন্দোলন অথবা গুজৰাল নীতিৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

26A/86

(Turn Over)

(10)

- (b) Write a short note on the Partition of British India and its consequences.
ব্ৰিটিছ ভাৰতৰ দেশ বিভাজন আৰু তাৰ ফলাফলৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (c) Explain the role of the army in shaping Pakistan's politics.
পাকিস্তানৰ ৰাজনীতি গঠনত সেনাবাহিনীৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Discuss briefly the basic objectives of SAARC.
SAARCৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ সংক্ষিপ্তভাৱে আলোচনা কৰা।
- (e) Discuss South Asia as a geostrategic location.
ভৌগোলিক-কৌশলগত স্থান হিচাপে দক্ষিণ এছিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (f) Write a short note on either Look East Policy or Act East Policy.
Look East Policy অথবা Act East Policyৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
- (g) Describe the state of democracy in Bangladesh.
বাংলাদেশৰ গণতন্ত্ৰৰ অৱস্থা বৰ্ণনা কৰা।

26A/86

(Continued)

(11)

- (h) Explain the main challenges to regional cooperation in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াত আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ মুখ্য প্ৰত্যাহ্বানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

- (a) Assess the major non-traditional security challenges faced by South Asian countries.
দক্ষিণ এছিয়াৰ দেশসমূহে সন্মুখীন হোৱা অ-পৰম্পৰাগত সুৰক্ষা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মূল্যায়ন কৰা।
- (b) Evaluate the impact of terrorism on peace and development in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াত শান্তি আৰু উন্নয়নৰ ওপৰত সন্ত্রাসবাদৰ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন কৰা।
- (c) Write notes on (i) Grameen Bank concept of Bangladesh and (ii) Human Development in South Asia.
(i) বাংলাদেশৰ গ্ৰামীণ বেংকৰ ধাৰণা আৰু (ii) দক্ষিণ এছিয়াৰ মানৱ সম্পদ উন্নয়নৰ বিষয়ে টোকা লিখা।

26A/86

(Turn Over)

- (d) Discuss the economic crisis in Sri Lanka and its implications for governance.

শ্রীলংকাৰ আৰ্থিক সংকট আৰু শাসন ব্যৱস্থাৰ ওপৰত তাৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the political, economic and humanitarian dimensions of migration in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াৰ প্ৰব্ৰজনৰ ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু মানৱীয় দিশসমূহ আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) POL 43 MJ (A)/(B)

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500304

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

OPTION—A

(United Nations and Global Conflict)

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is the full form of UNESCO?

‘UNESCO’ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(b) When was the ‘Yalta Conference’ held?

‘য়াৰ্ল্টা সন্মিলন’ কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(2)

- (c) What is Atlantic Charter?
আটলান্টিক চনদ কি ?
- (d) How many Articles are there in the UN Charter?
বাষ্ট্ৰ সংঘৰ চনদত কিমানটো অনুচ্ছেদ আছে ?
- (e) How many permanent members are there in the Security Council?
নিৰাপত্তা পৰিষদৰ স্থায়ী সদস্যৰ সংখ্যা কিমান ?
- (f) In which year was the ILO established?
কোন চনত ILO প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?
- (g) Where is the headquarters of the WHO located?
WHOৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত আছে ?
- (h) In which year was the UNDP established?
কোন চনত UNDP প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?

26A/85

(Continued)

(3)

2. Answer any six questions : 2×6=12
যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) Write the names of any two member countries of the Security Council of the UNO.
বাষ্ট্ৰ সংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ যি কোনো দুখন সদস্য বাষ্ট্ৰৰ নাম লিখা ।
- (b) What is Veto power?
ভেটো ক্ষমতা কি ?
- (c) Mention two factors behind the establishment of the UNO.
বাষ্ট্ৰ সংঘ গঠনৰ অন্তৰালত থকা দুটা কাৰকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা ।
- (d) Mention two methods and techniques under the UNO Charter to solve the international disputes.
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিবাদ নিষ্পত্তিৰ কাৰণে বাষ্ট্ৰ সংঘৰ চনদৰ অধীনত থকা দুটা পদ্ধতি আৰু উপায় (কৌশল) সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰা ।
- (e) What is the main objective of the ILO?
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বনুৰা সংস্থা (ILO)ৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি ?

26A/85

(Turn Over)

(4)

- (f) Write two functions of the WHO.
বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (WHO)ৰ দুটা কাৰ্য্যৱলী লিখা।
- (g) What is UNDP?
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ বিকাশ কাৰ্য্যৱলী (UNDP) কি ?
- (h) Mention two conditions needed for the States to become the member of the UNO.
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ সদস্য পদ লাভ কৰিবলৈ ৰাষ্ট্ৰ এখনক প্ৰয়োজন হোৱা দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।
- (i) What is International Court of Justice (ICJ)?
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ন্যায়িক আদালত (ICJ) কি ?
- (j) What do you mean by collective security?
সমূহীয়া নিৰাপত্তা বুলিলে কি বুজা ?

3. Write notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত টোকা লিখা :

- (a) United Nations Economic and Social Council (ECOSOC)
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিষদ (ECOSOC)

26A/85

(Continued)

(5)

- (b) Secretary General of the UNO
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ সচিব প্ৰধান
- (c) General Assembly of the UNO
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ সাধাৰণ সভা
- (d) Right to self-determination
আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ
- (e) UN efforts towards disarmament
নিবন্ধিকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰ সংঘই লোৱা প্ৰচেষ্টা
- (f) Role of UNO towards establishing peace in Afghanistan crisis
আফগানিস্তানৰ সংকটৰ ক্ষেত্ৰত শান্তি স্থাপনৰ হকে ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ ভূমিকা
- (g) Ukrain Conflict
ইউক্ৰেইন বিবাদ
- (h) United Nations Environment Programme (UNEP)
ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ পৰিবেশ সম্পৰ্কীয় কাৰ্য্যৱলী (আঁচনি) (UNEP)

26A/85

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two of the following : 10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the principles and objectives of the UNO as mentioned in the Charter.

ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ চনদত উল্লেখিত ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ নীতি আৰু লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is UNDP? Discuss its objectives and roles.

UNDP কি? ইয়াৰ লক্ষ্য আৰু ভূমিকাসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the functions and role of the Security Council of the UNO.

ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদৰ কাৰ্য্যবলী আৰু ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Evaluate the role of the Economic and Social Council (ECOSOC) in social and economic development of the Third World.

তৃতীয় বিশ্বৰ সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশত অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিষদৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

26A/85

(Continued)

(7)

(e) Examine the relevance of the UNO in the post-Cold War world. Do you favour any reform of the UNO? Explain.

5+5=10

শীতল যুদ্ধৰ অৱসানৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ প্ৰাসংগিকতা মূল্যায়ন কৰা। ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ সংস্কাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাক তুমি সমৰ্থন কৰানে? ব্যাখ্যা কৰা।

26A/85

(Turn Over)

(8)

OPTION—B

(Comparative Government and Politics)

1. Answer the following as directed : 1×8=8
তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Originally US Federalism was consisted of

প্ৰথমাবস্থাত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ গঠন হৈছিল

(i) 19 States

১৯ খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা

(ii) 18 States

১৮ খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা

(iii) 13 States

১৩ খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা

(iv) 50 States

৫০ খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) Who is known as the father of comparative politics?

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায় ?

26A/85

(Continued)

(9)

(c) 'Magna Carta' was signed in the year _____.

(Fill in the blank)

'মেগ্না কাৰ্টা' অথবা 'মহা চনদ' _____ চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) What is the total number of the present Electoral Colleges of the USA?

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ নিৰ্বাচনী গোটৰ মুঠ সদস্য সংখ্যা কিমান ?

(e) What is the term of Office of the Judges of the Federal Supreme Court of Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়ামিৰ শৰ কাৰ্যকালৰ সীমা কিমান ?

(f) The President of the USA can be removed from Office

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতিক পদৰ পৰা অপসাৰণ কৰিব পাৰি

(i) by the two Houses of the US Congress by the process of impeachment

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ দ্বি-সদনীয় কংগ্ৰেছৰ মহাঅভিযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰে

26A/85

(Turn Over)

(10)

- (ii) by impeachment by the US Senate
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ চেনেটৰ মহাঅভিযোগ
প্ৰক্ৰিয়াৰে
- (iii) by impeachment by the US House
of Representative
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতিনিধি সভাৰ মহাঅভিযোগ
প্ৰক্ৰিয়াৰে

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (g) The traditional approaches to the study
of comparative politics neglected the
তুলনামূলক ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ পৰম্পৰাগত পদ্ধতিসমূহ
অৰহেলা কৰে

- (i) study of government

চৰকাৰসমূহৰ অধ্যয়ন

- (ii) description of institution

প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ বৰ্ণনা

- (iii) comparison of Constitution

সংবিধানসমূহৰ তুলনা

- (iv) empirical investigation

অভিজ্ঞতাভিত্তিক অনুসন্ধান

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

26A/85

(Continued)

(11)

- (h) From which political party the present
President of the USA belongs to?

বৰ্তমান আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি কোন ৰাজনৈতিক
দলৰ ?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is meant by 'kitchen cabinet'?

'কিছেন কেবিনেট' বুলিলে কি বুজা ?

- (b) Write two popular pressure groups in
the UK.

বৃটেনৰ দুটা বিখ্যাত চাপ গোটৰ নাম লিখা।

- (c) Write two basic features of the US
Federalism.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (d) What is meant by the due process of
law?

যথোচিত বিধি প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা ?

26A/85

(Turn Over)

(12)

(e) How many Cantons are there in Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডৰ মুঠ কেষ্টন কেইটা আছে ?

(f) What are the two forms of Referendum in Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডৰ দুই প্ৰকাৰৰ গণভোটৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Distinguish two differences between comparative politics and comparative government.

তুলনামূলক ৰাজনীতি আৰু তুলনামূলক চৰকাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(h) Write two objectives of the study of comparative politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(i) Write two basic features of British Constitution.

বৃটিছ সংবিধানৰ দুটা মৌলিক বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Write two powers of the Swiss Federal Council.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

26A/85

(Continued)

(13)

3. Answer/Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা/উত্তৰ দিয়া :

(a) Rule of law

আইনৰ শাসন

(b) Methods of direct democracy

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতিসমূহ

(c) Features of modern approach to the study of comparative politics

তুলনামূলক ৰাজনীতি অধ্যয়নত আধুনিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(d) Methods of election of the US President

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্বাচন পদ্ধতি

(e) Power of Judicial Review of the Supreme Court of the USA

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সমীক্ষা

(f) Salient features of the Swiss party system

চুইজাৰলেণ্ডৰ ৰাজনৈতিক দলৰ বৈশিষ্ট্য

26A/85

(Turn Over)

(14)

(g) Discuss the special features of the Swiss Executive.

চুইজাৰলেণ্ডৰ কাৰ্যপালিকাৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Judicial system of England

ইংলেণ্ডৰ ন্যায়িক ব্যৱস্থা

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the nature and scope of comparative politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss about the system of collective responsibility of the British Cabinet.

বৃটিছ কেবিনেটৰ সামূহিক দায়বদ্ধতা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the powers and functions of the Swiss Federal Assembly.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় সভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

(15)

(d) Discuss the salient features of the US Judicial System.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss about the US Federal Government System.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) POL 41 MJ

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500104

(Western Political Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, *Politicus*?

Politicus শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন ?

(b) "Until philosophers are kings and kings are philosophers, the States will have no rest from evils." Who said this?

“ৰজা দাৰ্শনিক আৰু দাৰ্শনিক ৰজা নহ’লে ৰাষ্ট্ৰই অশুভৰ
পৰা অব্যাহতি নাপায়।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(2)

(c) From which Latin word is the term 'modern' derived?

'Modern' শব্দটো কোন লেটিন শব্দৰ পৰা আহিছে?

(d) Who coined the term 'state'?

'ৰাষ্ট্ৰ' শব্দটো (পৰিভাষাটো) কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

(e) Name the exponent of the concept of 'General Will'.

'সাধাৰণ ইচ্ছা' ধাৰণাৰ পৃষ্ঠপোষকজনৰ নাম লিখা।

(f) "There is no friend in politics." This statement was made by Thomas Hobbes/ Karl Marx/Stuart Mill.

(Choose the correct answer)

"ৰাজনীতিত কোনো হাৰী বন্ধু নাই।" এই উক্তিটো দিছিল থমাচ হব্ছ/কাৰ্ল মাৰ্ক্স/ষ্টুৱাৰ্ট মিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(3)

(g) In which year was the book, *A Vindication of the Rights of Woman* published?

কোন চনত *A Vindication of the Rights of Woman* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন প্ৰকাশ পাইছিল?

(h) Which English philosopher has described life in the state of nature as solitary, poor, nasty, brutish and short?

কোন ইংৰাজ দাৰ্শনিকে প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ অৱস্থা নিঃসঙ্গ, নিশকতীয়া, কদৰ্য, পশুতুল্য আৰু চমু বুলি বৰ্ণনা কৰিছিল?

(i) Thomas Hobbes

থমাচ হব্ছ

(ii) John Locke

জন ল'ক

(iii) Jeremy Bentham

জেৰেমী বেছাম

(iv) Rousseau

ৰুছো

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(4)

2. Write very short answers (any six) : $2 \times 6 = 12$
অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :
- (a) What is political upheavals?
মধ্যযুগীয় ৰাজনৈতিক স্থিতি কি ?
- (b) Name two theories of justice.
ন্যায়ৰ দুটা তত্ত্বৰ নাম লিখা।
- (c) Write two characteristics of Plato's justice.
প্লেটোৰ ন্যায়ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (d) What is Ekklesia?
Ekklesia কি ?
- (e) Write two demerits of Rousseau's General Will.
ৰুছোৰ সাধাৰণ ইচ্ছাৰ দুটা দোষ লিখা।
- (f) What is epistemology?
জ্ঞানসিদ্ধান্ত কি ?
- (g) What do you mean by sophist?
নিৰ্বিকাববাদী বুলিলে কি বুজা ?
- (h) What is modernity?
আধুনিকতা কি ?

26A/83

(Continued)

(5)

- (i) Mention two contributions of Lenin to political philosophy.
ৰাজনৈতিক দৰ্শনলৈ আগবঢ়োৱা লেনিনৰ অৱদান দুটা উল্লেখ কৰা।
- (j) Name any two works of Kollontai.
ক'লণ্টাইৰ যি কোনো দুটা কৰ্ম লিখা।
3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$
তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
- (a) Radicalist theory
আমূল সংস্কাৰবাদী তত্ত্ব
- (b) Machiavelli's concept on Republicanism
মেকিয়াভেলিৰ প্রজাতন্ত্ৰবাদৰ ধাৰণা
- (c) Rousseau's views on sovereignty
সার্বভৌমত্বৰ ওপৰত ৰুছোৰ দৃষ্টিভঙ্গী
- (d) Hobbes on human nature
মানৱ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে হব্ছৰ ধাৰণা
- (e) Principle of utilitarianism
উপযোগিতাবাদৰ নীতি

26A/83

(Turn Over)

(6)

- (f) Mill on minority rights
মিলৰ সংখ্যালঘুৰ অধিকাৰৰ ওপৰত ধাৰণা
- (g) Mary Wollstonecraft's views on women and patriarchy
মেৰী উলষ্টনক্রাফ্টৰ মহিলা আৰু পুৰুষতন্ত্ৰৰ ওপৰত
দৃষ্টিভংগী
- (h) Lenin's views on Revolution
লেনিৰ বিপ্লৱৰ ওপৰত দৃষ্টিভংগী

4. Answer any two of the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

- (a) Discuss critically Plato's theory of Communism.

প্লেটোৰ সাম্যবাদ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা
কৰা।

- (b) Discuss about Aristotle's conception of democracy.

এৰিষ্ট'টলৰ গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Machiavelli is regarded as the first modern political thinker. Explain.

মেকিয়াভেলিক প্ৰথম আধুনিক দাৰ্শনিক হিচাপে অভিহিত
কৰা হয়। ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

- (d) Evaluate J. S. Mill's contribution to the development of political theory.
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ বিকাশলৈ আগবঢ়োৱা জে. এছ. মিলৰ
অৱদান মূল্যায়ন কৰা।
- (e) Discuss briefly the main principles of Marxism.
মাৰ্ক্সবাদৰ মূল নীতিসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) POL 42 MJ

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500204

(Indian Political Thought)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×8=8

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of the term
'Amatya' in Kautilya's *Arthashastra*?

কৌটিল্যৰ 'অৰ্থশাস্ত্ৰ'ত উল্লিখিত 'অমাত্য' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(b) Who first translated *Manusmriti* into
English?

'মনুস্মৃতি' গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ইংৰাজীলৈ
অনুবাদ কৰে ?

(2)

(c) Name one book written by Ziauddin Barani.

জিয়াউদ্দিন বাৰাণীয়ে লিখা এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(d) In which year was 'Brahmo Samaj' formed?

কোন চনত 'ব্ৰাহ্ম সমাজ' গঠিত হৈছিল?

(e) Write one characteristic of socialism.

সমাজবাদৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) In which year was 'Poona Pact' signed?

'পুণা চুক্তি' কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল?

(g) Name one book written by Tarabai Shinde.

তাৰাবাই ছিন্দেই লিখা এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(h) Why did Ambedkar embrace Buddhism? Give one reason.

আম্বেদকাৰে কিয় বৌদ্ধ ধৰ্মত দীক্ষিত হৈছিল? এটা কাৰণ লিখা।

26A/84

(Continued)

(3)

2. Answer the following questions (any six) :

2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Write any two features of patriarchy.

পুৰুষতন্ত্ৰৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write any two components of Lohia's socialism.

লোহিয়াৰ সমাজবাদৰ যি কোনো দুটা উপাদান লিখা।

(c) Name two books written by Jawaharlal Nehru.

জৱাহৰলাল নেহৰুৱে লিখা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(d) Write two techniques of Satyagraha.

সত্যগ্ৰহৰ দুটা কৌশল/পদ্ধতি লিখা।

(e) Write any two features of Indian secularism.

ভাৰতীয় ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Do you consider Kautilya as a realist thinker? Give two reasons.

কৌটিল্যক তুমি এজন বাস্তৱবাদী চিন্তাবিদ বুলি ভাবানে? দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা।

26A/84

(Turn Over)

(4)

- (g) Write any two revolutionary steps taken by Ambedkar to fight against caste discrimination.

জাতিগত বৈষম্যৰ বিৰুদ্ধে আহেদকাৰে গ্ৰহণ কৰা যি কোনো দুটা বৈপ্লবিক পদক্ষেপ উল্লেখ কৰা।

- (h) Write any two qualities of an ideal ruler described by Ziauddin Barani.

জিয়াউদ্দিন বাৰাণীয়ে বৰ্ণনা কৰা আদৰ্শ শাসকৰ যি কোনো দুটা গুণ লিখা।

- (i) Write any two social evils of Indian society during the time period of Raja Rammohan Roy.

ৰাজা ৰামমোহন ৰায়ৰ দিনত ভাৰতত প্ৰচলিত যি কোনো দুটা সামাজিক কুপ্ৰথা উল্লেখ কৰা।

- (j) Write any two sources of social laws of Manu.

মনুৰ সামাজিক আইনৰ যি কোনো দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।

3. Answer the following questions (any four) :

5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Discuss in brief Manu's views on caste.

মনুৰ জাতি সম্পৰ্কে ধাৰণা চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(5)

- (b) Write the various types of Durga analyzed by Kautilya in *Arthashastra*.

'অৰ্থশাস্ত্ৰ'ত কৌটিল্যে বিশ্লেষণ কৰা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ দুৰ্গৰ ওপৰত লিখা।

- (c) Write in brief about the 'Sulh-i-Kul' concept of Abul Fazl.

আবুল ফজলৰ 'চুল-ই-কুল' ধাৰণাৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা।

- (d) Evaluate the role of Rammohan Roy as a social reformer.

এজন সমাজ-সংস্কাৰকৰূপে ৰামমোহন ৰায়ৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

- (e) Write in brief Gandhi's concept of Swaraj.

গান্ধীৰ স্বৰাজৰ ধাৰণা চমুকৈ লিখা।

- (f) Write a note on Ziauddin Barani's time period and his political ideas.

জিয়াউদ্দিন বাৰাণীৰ সময়কাল আৰু তেওঁৰ ৰাজনৈতিক চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(6)

(g) Write the main features of Nehru's socialism.

নেহৰুৰ সমাজবাদৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

(h) Discuss in brief the various types of feminism.

নাৰীবাদৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) Discuss the views of Gandhi as a critique of modern civilization.

আধুনিক সভ্যতাৰ সমালোচক হিচাপে গান্ধীৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এক আলোচনা কৰা।

(b) Critically discuss Tarabai Shinde's views on patriarchy.

তাৰাবাই ছিন্দেৰ পিতৃতান্ত্ৰিক ধাৰণাৰ ওপৰত এক সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(c) What are the seven organs of State according to Kautilya? Explain.

কৌটিল্যৰ মতে ৰাষ্ট্ৰৰ সাতটা অংগ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

26A/84

(Continued)

(7)

(d) What is Sapta Kranti or Seven Revolutions? Discuss critically Ram Monohar Lohia's views on socialism following the Sapta Kranti theory.

সপ্তক্ৰান্তি মানে কি? সপ্তক্ৰান্তি ধাৰণাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰামমনোহৰ লোহিয়াৰ সমাজবাদৰ ওপৰত এক সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(e) What do you mean by social justice? What were the various steps adopted by Ambedkar to establish social justice in India? Write.

সামাজিক ন্যায় কি? ভাৰতবৰ্ষত সামাজিক ন্যায় প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে আহেদকাৰে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ কি কি আছিল? লিখা।

***

26A-15*/84

1 (Sem-5/FYUGP) POL 42 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) POL 46 MN/(B)

2025

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0500604

(Introduction to India's Foreign Policy)

(Set—B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions**

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

**(a) The Panchsheel Agreement was signed
in**

পঞ্চশীল চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল

(i) 1945/১৯৪৫ চনত

(ii) 1954/১৯৫৪ চনত

(iii) 1964/১৯৬৪ চনত

(iv) 1946/১৯৪৬ চনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(b) What do you mean by McMahon Line?

‘মেকমোহন বেখা’ বুলিলে কি বুজা ?

(c) The SAARC consists of _____ countries.

(Fill in the blank)

_____খন দেশক লৈ ছাৰ্ক গঠিত।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) The Kyoto Protocol was signed in

কিয়টো প্রট’কল (চুক্তি) স্বাক্ষৰিত হৈছিল

(i) 1992/১৯৯২ চনত

(ii) 1997/১৯৯৭ চনত

(iii) 1995/১৯৯৫ চনত

(iv) 1987/১৯৮৭ চনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who first used the term ‘Cold War’?

‘শীতল যুদ্ধ (Cold War)’ শব্দটো প্রথম কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(f) Write the full form of UNDP.

UNDP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

26A/164

(Continued)

(3)

(g) The Look East Policy was initiated under which Prime Minister?

কোনজন প্রধানমন্ত্রীৰ সময়ত পূবলৈ চোৱা নীতি (Look East Policy) আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

(i) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(ii) Rajiv Gandhi

ৰাজীৱ গান্ধী

(iii) P. V. Narasimha Rao

পি. ভি. নৰসিমহা ৰাও

(iv) Atal Bihari Vajpayee

অটল বিহাৰী বাজপেয়ী

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(h) Write one function of World Bank.

বিশ্ব বেংকৰ এটা কাৰ্য লিখা।

2. Write very short answers to the following questions (any six) : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) What do you understand by Foreign Policy?

বৈদেশিক নীতি বুলিলে কি বুজা ?

26A/164

(Turn Over)

(4)

- (b) What is India's Act East Policy?
ভাৰতৰ Act East Policy কি ?
- (c) Mention any two tension areas of Indo-Bangladesh relations.
ভাৰত-বাংলাদেশ সম্পৰ্কৰ যি কোনো দুটা উত্তেজনাৰ ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।
- (d) What do you understand by National Interest?
জাতীয় স্বার্থ বুলিলে কি বুজা ?
- (e) What is Panchsheel?
পঞ্চশীল কি ?
- (f) Write any two functions of International Monetary Fund.
আন্তর্জাতিক মুদ্রা নিধিৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য লিখা।
- (g) What is the Cold War?
'শীতল যুদ্ধ' কি ?
- (h) Mention any two challenges of Indo-Nepal relations.
ভাৰত-নেপাল সম্পৰ্কৰ যি কোনো দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

26A/164

(Continued)

(5)

- (i) Mention any two external determinants of India's foreign policy.
ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ যি কোনো দুটা বাহ্যিক নিৰ্ধাৰক উল্লেখ কৰা।
- (j) Write any two objectives of India's Foreign Policy.
ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20
তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :
- (a) India's relations with Pakistan
পাকিস্তানৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্ক
- (b) India and UN Reform
ভাৰত আৰু বাহুসংঘৰ সংস্কাৰ
- (c) Non-Aligned Movement
গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ আন্দোলন
- (d) Look East Policy and India
পূবলৈ চোৰা নীতি আৰু ভাৰতবৰ্ষ
- (e) The World Trade Organization
বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থা

26A/164

(Turn Over)

(6)

(f) Determinants of India's Foreign Policy

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ

(g) Indo-Soviet Treaty of Peace, Friendship and Cooperation, 1971

ভাৰত-ছোভিয়েট শান্তি, মৈত্ৰী আৰু সহযোগিতা চুক্তি, ১৯৭১

(h) India's position on global climate change

বিশ্ব জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত ভাৰতৰ অৱস্থিতি

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) State the evolution of India's foreign policy since Independence with special reference to the Nehruvian Phase.

স্বাধীনতাৰ পিছৰে পৰা ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ বিৱৰ্তনক নেহৰুভিয়ান পৰ্যায়ৰ বিশেষ উল্লেখ কৰি বৰ্ণনা কৰা।

(b) Make a comparative analysis of India's Foreign relations with USA and China.

আমেৰিকা আৰু চীনৰ লগত ভাৰতৰ বৈদেশিক সম্পৰ্কৰ এক তুলনামূলক বিশ্লেষণ কৰা।

26A/164

(Continued)

(7)

(c) Examine India-Russia relations in the post-Cold War era.

শীতল যুদ্ধোত্তৰ যুগত ভাৰত আৰু ৰাছিয়াৰ সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰা।

(d) Critically explain about India's foreign economic policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক অৰ্থনৈতিক নীতি সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the main features and drawbacks of India's Foreign Policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

***

26A—10*/164

1 (Sem-5/FYUGP) POL 46 MN/(B)

Total number of printed pages-7

1 (Sem-5/FYUGP) POL05MN/(B)

2025

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0500504

(SET-B)

(Comparative Government and Politics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following questions as directed :

1×8=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is known as the Father of
Comparative Politics ?

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ বুলি কাক জনা যায় ?

B14F0 0002

Contd.

(b) Magna Carta was signed in—1217/
1215/1846/1915.

(Choose the correct option)

মেগাৰ্কাৰ্টা স্বাক্ষৰিত হৈছিল—১২১৭/১২১৫/১৮৪৬/
১৯১৫ চনত। (শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(c) Name the Upper House of Congress in
USA.

আমেৰিকাৰ কংগ্ৰেছৰ উচ্চ সদনখনৰ নাম লিখা।

(d) Which of the following is the basic
principle of Swiss Constitution ?

নিম্নলিখিত কোনটো ছুইজাৰলেণ্ডৰ সংবিধানৰ মূল নীতি ?

(a) Federalism

যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ

(b) Direct Democracy

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰ

(c) Neutrality

নিৰপেক্ষতা

(d) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(Choose the right option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who authored the book, *Spirit of Laws* ?

Spirit of Laws গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

(f) The Prime Minister of England is
appointed by _____.

(Fill up the blank)

ইংলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীক _____ ৰ দ্বাৰা নিয়োগ কৰা
হয়। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) The tenure of American President is—
আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যকাল হ'ল—

(a) 5 yrs (৫ বছৰ)

(b) 4 yrs (৪ বছৰ)

(c) 6 yrs (৬ বছৰ)

(d) 7 yrs (৭ বছৰ)

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) The Supreme Law of Switzerland is—
ছুইজাৰলেণ্ডৰ সৰ্ব্বোচ্চ আইনখন হ'ল—

(a) Federal Charter

যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় চনদ

(b) Federal Constitution of Switzerland

ছুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় সংবিধান

(c) Cantonal Law

কেণ্টনীয় আইন

(d) International Law

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আইন

(Write the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

2. Answer the following questions : **(any six)**

2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) What do you understand by Comparative Government ?

তুলনামূলক চৰকাৰ বুলিলে কি বুজা?

(b) Write *two* differences between King and Crown.

ৰজা আৰু ৰাজসভাৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(c) Name *two* chambers of the Federal Assembly.

ফেডাৰেল এছেম্বলী (যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় সভা)ৰ সদন দুখনৰ নাম লিখা।

(d) What do you understand by 'Dual Citizenship'?

দ্বৈত নাগৰিকত্ব বুলিলে কি বুজা?

(e) Mention *any two* functions of Cabinet in England.

ইংলেণ্ডত কেবিনেট (মন্ত্ৰীসভা)ৰ যিকোনো দুটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।

B14FO 0002

4

(f) Name *two* traditional approaches of Comparative Politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ দুটা পৰম্পৰাগত দৃষ্টিভঙ্গীৰ নাম লিখা।

(g) What is Rule of Law ?

আইনৰ শাসন কি?

(h) Mention *any two* methods of Direct Democracy.

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ যিকোনো দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

(i) Mention *any two* characteristics of Federalism.

যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(j) Write *any two* features of Comparative Politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on : **(any four)**

5×4=20

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Nature of Comparative Politics

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ প্ৰকৃতি

B14FO 0002

5

Contd.

- (b) Aristotle's classification of Government
এৰিষ্টটলৰ চৰকাৰৰ শ্ৰেণীবিভাজন
- (c) Sources of British Constitution
ব্ৰিটিছ সংবিধানৰ উৎসসমূহ
- (d) Composition of Congress in USA
আমেৰিকাত কংগ্ৰেছৰ গঠন
- (e) Federal Council of Switzerland
ছুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদ
- (f) House of Lords
লৰ্ড সদন
- (g) Features of the Constitution of USA
আমেৰিকাৰ সংবিধানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
- (h) Cantons of Switzerland
ছুইজাৰলেণ্ডৰ কেণ্টনসমূহ

4. Answer the following questions : **(any two)**
10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : **(যিকোনো দুটা)**

- (a) Define Comparative Politics. Discuss the evolution and scope of Comparative Politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ ক্ৰমবিকাশ আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss critically the Marxian Approach to the study of Comparative Politics.
তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ অধ্যয়নৰ মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গীটো সমালোচনাত্মকভাৱে আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss the Composition, Powers and Functions of House of Commons of UK Parliament.
ব্ৰিটিছ সংসদৰ কমন্স সভাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যবলী আলোচনা কৰা।
- (d) Make a comparative analysis between British and American Constitution.
ব্ৰিটিছ আৰু আমেৰিকাৰ সংবিধানৰ মাজত এক তুলনামূলক বিশ্লেষণ কৰা।
- (e) Highlight the similarities and differences between Swiss federal executive and the British Cabinet.
ছুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য্যপালিকা আৰু ব্ৰিটিছ মন্ত্ৰীসভাৰ মাজৰ সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্যসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

1 (Sem-5/FYUGP) POL 45 MN/(A)

2025

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0500504

(Comparative Government and Politics)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) "Comparative politics is the comparative analysis of the various forms of the government and diverse political institutions." This definition was given by

**"তুলনামূলক ৰাজনীতি হৈছে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চৰকাৰ আৰু
ভিন্ন ৰাজনৈতিক সংস্থাসমূহৰ এক তুলনামূলক বিশ্লেষণ।"
এই সংজ্ঞাটো আগবঢ়াইছিল**

(i) Goldsmith

গ'ল্ডস্মিথে

(2)

(ii) E. A. Freeman

ই. এ. ফ্রিমেনে

(iii) Michael Curtis

মাইকেল কুৰ্টিছে

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Who is known as the father of comparative politics?

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায় ?

(c) The members of the House of Commons is elected by the people directly.

কমন্স সভাৰ সদস্যসকলক জনসাধাৰণে প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্বাচন কৰে।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(d) What is the tenure of the President of the United States?

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যকাল কিমান ?

26A/87

(Continued) 26A/87

(3)

(e) The British Constitution is called a Convention-Ridden Constitution.

ব্ৰিটিছ সংবিধানখনক এখন দেশাচাৰ-পৰিপূৰ্ণ সংবিধান বোলা হয়।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(f) Who appoints the Judges of the Supreme Court of the United States?

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

(g) Write a feature of the Swiss Federal Council.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) The Federal Legislature of Switzerland is a bicameral legislature.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিধানমণ্ডল দ্বি-সদনীয়।

(Write True or False)

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(Turn Over)

(4)

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two features of the British Constitution.

ব্ৰিটিছ সংবিধানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write two powers of the Speaker of the House of Commons.

কমন্স সভাৰ অধ্যক্ষৰ দুটা ক্ষমতা লিখা।

(c) Write two powers of the House of Senate.

চিনেট সভাৰ দুটা ক্ষমতা লিখা।

(d) Write two unique features of the Swiss Federal Assembly.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিধানসভাৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Write two features of comparative politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

26A/87

(Continued)

(5)

(f) Mention two importance of comparative politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(g) Write two salient features of the British Cabinet system.

ব্ৰিটিছ মন্ত্ৰীসভা ব্যৱস্থাৰ দুটা মৌলিক বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) Mention two qualifications of the Members of the House of Representatives of the United States.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতিনিধি সভাৰ সদস্যসকলৰ দুটা যোগ্যতা উল্লেখ কৰা।

(i) Mention two main conventions governing the office of the British Prime Minister.

ব্ৰিটিছ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কাৰ্যালয়ৰ সৈতে জড়িত দুটা প্ৰধান প্ৰথা উল্লেখ কৰা।

(j) Write two special features of the Swiss Executive.

চুইজাৰলেণ্ডৰ কাৰ্যগালিকাৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য লিখা।

26A/87

(Turn Over)

(6)

3. Write short notes on any *four* of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Features of the traditional approach of comparative politics

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পৰম্পৰাগত দৃষ্টিভঙ্গীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(b) Differences between comparative politics and comparative government

তুলনামূলক ৰাজনীতি আৰু তুলনামূলক চৰকাৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ

(c) Sources of the British Constitution

ব্ৰিটিছ সংবিধানৰ উৎসসমূহ

(d) Differences between the Cabinet and the Council of Ministers of Britain

ব্ৰিটেইনৰ মন্ত্ৰীসভা আৰু মন্ত্ৰীপৰিষদৰ মাজত থকা প্ৰভেদসমূহ

(e) Vice President of the United States

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ উপৰাষ্ট্ৰপতি

26A/87

(Continued)

(7)

(f) Relation of the President with the Congress

কংগ্ৰেছৰ সৈতে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ সম্পৰ্ক

(g) Federal features of the Swiss Constitution

চুইজাৰলেণ্ডৰ সংবিধানৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্যসমূহ

(h) Instruments of the Swiss Direct Democracy

চুইজাৰলেণ্ডৰ প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ অভিকৰণসমূহ

4. Answer any *two* of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by comparative politics? Discuss its scope.

তুলনামূলক ৰাজনীতি বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the powers and position of the British Prime Minister.

ব্ৰিটিছ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু পদমৰ্যাদা আলোচনা কৰা।

26A/87

(Turn Over)

- (c) Explain the powers of the President of the United States.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ক্ষমতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Discuss the special features of the Swiss Executive.

চুইজাৰলেণ্ডৰ কাৰ্যপালিকাৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the powers and functions of the Supreme Court of the USA.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) POL 46 MN/(A)

2025

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0500604

(Introduction to India's Foreign Policy)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the first Prime Minister of India to formally adopt a policy of non-alignment?

ভাৰতৰ কোনজন প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে আনুষ্ঠানিকভাৱে গুপ্তি-নিৰপেক্ষতা নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(b) When was India-USA Civil Nuclear Deal signed?

ভাৰত-আমেৰিকা নাগৰিক পৰমাণু চুক্তি কেতিয়া স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(2)

- (c) When did India sign the Treaty of Peace, Friendship and Cooperation with the Soviet Union?

ভাৰতে ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ সৈতে শান্তি, বন্ধুত্ব আৰু সহযোগিতাৰ চুক্তি কেতিয়া স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?

- (d) Which one of the following agreements resolved the Land Boundary Dispute between India and Bangladesh?

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজৰ ভূমি সীমা বিবাদ তলৰ কোনখন চুক্তিত সমাধান হৈছিল ?

- (i) The Teesta Agreement

তিস্তা চুক্তি

- (ii) The BBIN Agreement

BBIN চুক্তি

- (iii) The Land Boundary Agreement

ভূমি সীমা চুক্তি

- (iv) The Ganges Treaty

গঙ্গা চুক্তি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) What does NAM stand for?

NAMৰ পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

26A/88

(Continued)

(3)

- (f) Which one of the following countries is not India's immediate neighbour?

তলৰ কোনখন দেশ ভাৰতৰ তৎক্ষণাতী সীমান্তত নপৰে ?

- (i) Bhutan / ভূটান

- (ii) Nepal / নেপাল

- (iii) Bangladesh / বাংলাদেশ

- (iv) Thailand / থাইলেণ্ড

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (g) Which organization promotes regional cooperation in South Asia?

দক্ষিণ এছিয়াত আঞ্চলিক সহযোগিতা কোন অনুস্থানে আগবঢ়ায় ?

- (h) Which one of the following countries helped India during the 1971 Bangladesh Liberation War?

১৯৭১ চনৰ বাংলাদেশ মুক্তিযুদ্ধৰ সময়ত ভাৰতক তলৰ কোনখন দেশে সহায় কৰিছিল ?

- (i) USA / আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ

- (ii) USSR / ছোভিয়েট সংঘ

- (iii) China / চীন

- (iv) France / ফ্ৰান্স

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

26A/88

(Turn Over)

(4)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two determinants of the Indian foreign policy.

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ দুটা নিৰ্ধাৰক লিখা।

(b) What was the Panchsheel Agreement?

পঞ্চশীল চুক্তি কি আছিল?

(c) Mention two challenges regarding Indo-Sri Lanka relation.

ভাৰত-শ্ৰীলংকাৰ সম্পৰ্কৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

(d) What is the meaning of 'Neighbourhood First Policy'?

'প্ৰতিবেশী প্ৰথম নীতি'ৰ অৰ্থ কি?

(e) Name any two border disputes between India and China.

ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা সীমান্ত বিবাদৰ নাম লিখা।

26A/88

(Continued)

(5)

(f) Name two important treaties signed between India and Bangladesh.

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হোৱা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ চুক্তিৰ নাম লিখা।

(g) Give one example of India's strategic partnership in its extended neighbourhood.

ভাৰতৰ বিস্তৃত পৰিসৰৰ পৰিবেশত বৰ্ণনাত্মক অংশীদাৰিত্বৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(h) What are the objectives of the Act East Policy?

Act East নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি?

(i) How does the World Bank support developing countries?

বিশ্ব বেংকে উন্নয়নশীল দেশসমূহক কেনেদৰে সহায় কৰে?

(j) Mention two objectives of the IMF.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

26A/88

(Turn Over)

(6)

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by policy formulation process and institutional structure?

নীতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আৰু প্ৰতিষ্ঠানিক গঠনৰ অৰ্থ কি ?

(b) Evaluate India-USA bilateral relations.

ভাৰত আৰু আমেৰিকাৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ মূল্যায়ন কৰা।

(c) Explain the major areas of cooperation between India and Russia.

ভাৰত আৰু ৰাছিয়াৰ মাজত সহযোগিতাৰ মুখ্য ক্ষেত্ৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) How does China's support to Pakistan affect on Indo-China relations?

চীনৰ পাকিস্তানক দিয়া সমৰ্থনে ভাৰত-চীন সম্পৰ্কৰ ওপৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায় ?

(e) What are the significance of the Kartarpur Corridor in Indo-Pakistan relations?

ভাৰত-পাকিস্তান সম্পৰ্কত কৰ্তাৰপুৰ কৰিডৰৰ গুৰুত্ব কি ?

26A/88

(Continued)

(7)

(f) Describe India's involvement in Sri Lanka's digital and identity infrastructure development.

শ্ৰীলংকাৰ ডিজিটেল আৰু পৰিচয় পৰিকাঠামো উন্নয়নত ভাৰতৰ অংশগ্ৰহণ বৰ্ণনা কৰা।

(g) How does India contribute to climate change discussions in Multilateral Forums?

বহুপাক্ষিক মঞ্চত জলবায়ু পৰিৱৰ্তন সংলাপত ভাৰতে কেনেদৰে অৱদান ৰাখে ?

(h) Describe the role of the World Bank Group support for global development.

বিশ্ব বেংক গোটে বিশ্ব উন্নয়নত কেনেদৰে সহায় কৰে ?

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Examine the India's Nehruvian tradition at current world order.

বৰ্তমান বিশ্ব ব্যৱস্থাত ভাৰতৰ নেহৰুবাদী পৰম্পৰা পৰীক্ষা কৰা।

26A/88

(Turn Over)

(b) Explain India-Russia relations as a hurdle in India's relation with USA.

ভাৰত-ৰাছিয়া সম্পৰ্কক ভাৰত-আমেৰিকা সম্পৰ্কৰ বাধা হিচাপে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Describe the importance of North-East India in the India's Act East Policy.

ভাৰতৰ Act East নীতিত উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

(d) How does India engage with the UN on issues related to cross-border terrorism? Discuss.

সীমান্ত পাব সন্ত্ৰাসবাদ-সম্পৰ্কীয় বিষয়ত ভাৰত কেনেদৰে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সৈতে সম্পৰ্ক ৰাখে? আলোচনা কৰা।

(e) Describe the evolution of Indian foreign policy.

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ বিকাশ বৰ্ণনা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 46 MN/(A)

2025

HISTORY

(Minor)

Paper : HIS0500604

[History of Europe (1648 CE-1870 CE)]

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

- 1. Answer the following questions either in one word or in one sentence each : 1×8=8**

**নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত
দিয়া :**

- (a) In which year was the Treaty of Westphalia signed?**

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(2)

- (b) "I am the State." Who said this?
“ময়ে বাষ্ট্ৰ।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?
- (c) Which country is regarded as the last born child of European Civilization?
‘ইউৰোপীয় সভ্যতাৰ কনিষ্ঠতম সন্তান’ বুলি কোনখন দেশক অভিহিত কৰা হয় ?
- (d) Who wrote the book, *Social Contract*?
Social Contract নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (e) Who was Marie Antoinette?
মেৰী এণ্টইনেট কোন আছিল ?
- (f) When was the Congress of Vienna held?
ভিয়েনা কংগ্ৰেচ কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?
- (g) Name the Peace Treaty that ended the Crimean War.
ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধৰ পৰিসমাপ্তি ঘটোৱা শান্তি চুক্তিখনৰ নাম লিখা।
- (h) Who was the founder of 'Young Italy' ?
‘ইয়ং ইটালী’ৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

26A/77

(Continued)

(3)

2. Answer the following questions briefly
(any six) : 2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Mention any two reforms of Colbert.
কলবাৰ্টৰ যি কোনো দুটা সংস্কাৰ উল্লেখ কৰা।
- (b) When was the Treaty of Utrecht signed?
Which War was ended by this treaty?
ইউট্ৰেচ্টৰ সন্ধি কেতিয়া স্বাক্ষৰিত হৈছিল ? এই সন্ধিয়ে
কোনখন যুদ্ধৰ অবসান ঘটাইছিল ?
- (c) What was Pragmatic Sanction?
প্ৰগমেটিক ছেঞ্চন কি ?
- (d) Name the two political parties of England during the reign of Charles II.
দ্বিতীয় ছাৰ্লচৰ ৰাজত্বকালৰ ইংলেণ্ডৰ দুটা ৰাজনৈতিক
দলৰ নাম লিখা।
- (e) Name any two French philosophers who influenced the French Revolution.
ফৰাচী বিপ্লৱ সংঘটিত হোৱাত প্ৰভাৱ পেলোৱা যি কোনো
দুজন ফৰাচী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

26A/77

(Turn Over)

(4)

(f) Mention two causes of the French Revolution of 1789.

১৭৮৯ চনৰ ফৰাচী বিপ্লৱৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(g) What were the three principles that governed the settlement of the Vienna Congress?

কোন তিনিটা নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ভিয়েনা কংগ্ৰেচৰ বন্দৰস্তি কৰা হৈছিল?

(h) Write any two causes of the British Agricultural Revolution.

ব্ৰিটিছ কৃষি বিপ্লৱ সংঘটিত হোৱাৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

(i) State any two reforms of Napoleon III.

তৃতীয় নেপোলিয়নৰ যি কোনো দুটা সংস্কাৰ উল্লেখ কৰা।

(j) Write any two causes of the Crimean War.

ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

26A/77

(Continued)

(5)

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Importance of the Treaty of Westphalia

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধিৰ গুৰুত্ব

(b) Cardinal Richelieu

কাৰ্ডিনেল ৰিচেলিউ

(c) Internal reforms of Peter, the Great

মহান পীটাৰৰ আভ্যন্তৰীণ সংস্কাৰসমূহ

(d) Warm Water Policy of Russia

বাৰ্ছিয়াৰ তপত পানী নীতি

(e) The Fall of Bastille

বাস্টিল কাৰাগাৰৰ পতন

(f) Oath of Tennis Court

টেনিচ কৰ্টৰ শপত

26A/77

(Turn Over)

(6)

(g) Importance of the Revolution of 1848 in the history of France

ফৰাচী ইতিহাসত ১৮৪৮ চনৰ বিপ্লৱৰ গুৰুত্ব

(h) Mazzini's contribution to Italian Unification

ইটালীৰ ঐক্যকৰণত মাৰ্জিনিৰ ভূমিকা

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) Analyze the internal policy of Louis XIV.

চতুৰ্দশ লুইৰ আভ্যন্তৰীণ নীতি বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Discuss the causes of the Glorious Revolution of 1688 in England.

১৬৮৮ চনৰ ইংলেণ্ডৰ গৌৰৱময় বিপ্লৱৰ কাৰণবোৰ আলোচনা কৰা।

(c) Give a brief description of the reforms introduced by Napoleon Bonaparte.

নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টেৰ সংস্কাৰসমূহৰ চমু বিৱৰণ দিয়া।

26A/77

(Continued)

(7)

(d) What were the causes of the July Revolution of 1830 in France?

১৮৩০ চনত ফ্ৰান্সত হোৱা জুলাই বিপ্লৱৰ কাৰণসমূহ কি আছিল?

(e) Write a note on the Unification of Germany.

জাৰ্মানীৰ ঐক্যকৰণৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

***

26A—5500/77

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 46 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 45 MN/(A)

2025

HISTORY

(Minor)

Paper : HIS0500504

(Rise of the Modern West)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

- 1. Answer the following questions either in one word or in one sentence each : 1×8=8**

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ প্রতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত
দিয়া :

(a) What is 'Black Death of Europe' ?

ইউৰোপৰ ক'লাম্বু' বুলি কিহক কোৱা হয় ?

(2)

- (b) Who was Paul Sweezy?
প'ল চুইজি কোন আছিল ?
- (c) What is the 'Cape of Storms'?
'ধুমুহাৰ অন্তৰীপ' কি ?
- (d) Who was Cicero?
চিচেৰো কোন আছিল ?
- (e) Who painted 'the Sistine Madonna'?
'দি চিষ্টেইন মেডোনা' ছবিখন কোনে অংকন কৰিছিল ?
- (f) Who were Huguenots?
হিউগনটসকল কোন আছিল ?
- (g) What is Trent Council?
ট্ৰেণ্ট পৰিষদ কি ?
- (h) Write the name of one Spanish colony in America.
আমেৰিকাত থকা স্পেনীয় উপনিবেশ এখনৰ নাম লিখা।

26A/76

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions briefly : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two features of feudalism as per the opinion of Karl Marx.

কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ মতে সামন্তবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) Who was George Dubey? Write the name of one book written by him.

জৰ্জ ডুবে কোন ? তেওঁ ৰচনা কৰা এখন কিতাপৰ নাম লিখা।

- (c) Write the name of two European States which encouraged the geographical discoveries.

ভৌগোলিক আৱিষ্কাৰত উৎসাহ যোগোৱা দুখন ইউৰোপীয় দেশৰ নাম লিখা।

- (d) Who was Michelangelo and why was he famous for?

মাইকেল এঞ্জেলো কোন আছিল আৰু তেওঁ কিহৰ বাবে বিখ্যাত আছিল ?

26A/76

(Turn Over)

(4)

- (e) What do you mean by Jesus society?
যীশু সমাজ বুলিলে কি বুজা?
- (f) What is 'Gospel of Matthew' ?
'মেথিউৰ সুবিচাৰ' কি ?
- (g) Write two causes of the influx of American Silver.
আমেৰিকাৰ ৰূপৰ মূল্যবৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (h) What do you mean by the 'New World' and what was its importance in European commerce?
'নতুন পৃথিৱী' বুলিলে কি বুজা? ইউৰোপৰ বাণিজ্যত ইয়াৰ গুৰুত্ব কি ?
- (i) What is laissez-faire economics and who advocated it?
লেইজেছ-ফেয়াৰী অৰ্থনীতি মানে কি ? এই বিষয়টোৰ সমৰ্থক কোন আছিল ?
- (j) Write two causes of imperialism in 18th century Europe.
অষ্টাদশ শতিকাৰ ইউৰোপত বিকশিত হোৱা সাম্ৰাজ্যবাদৰ দুটা কাৰণ লিখা।

26A/76

(Continued)

(5)

3. Write short notes on any four of the following :
5×4=20

- তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
- (a) The Brenner's Debate
ব্ৰেনাৰ্চ বিতৰ্ক
- (b) The Slave Trade of the Atlantic Area
আটলাণ্টিক অঞ্চলৰ দাস ব্যৱসায়
- (c) Intellectual Movement of Renaissance
নৱজাগৰণৰ বৌদ্ধিক বিপ্লৱ
- (d) John Calvin
জন কেলভিন
- (e) Baptism
বেপ্তিজম
- (f) Motives of Geographical Discoveries
ভৌগোলিক অনুসন্ধানৰ কাৰণ
- (g) Mercantilism
বাণিজ্যবাদ
- (h) Enclosure Movement
বেষ্টনী আন্দোলন

26A/76

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two of the following questions :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What were the factors that motivated the European powers to follow the policy of colonialism? Discuss the main features of the British colonial policy.

ঔপনিবেশিক নীতি অনুসৰণ কৰিবলৈ কি কি কাৰকে ইউৰোপীয় শক্তিবোৰক অনুপ্রাণিত কৰিছিল? ব্ৰিটিছৰ ঔপনিবেশিক নীতিৰ প্ৰধান দিশবোৰ আলোচনা কৰা।

(b) What were the causes of the crisis of feudalism in Europe and what were its impacts on European economy?

ইউৰোপৰ সামন্তবাদৰ সংকটৰ কাৰণবোৰ কি আছিল আৰু ইউৰোপৰ অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ কেনে আছিল?

(c) What is Northern humanism? Discuss critically the impact of Northern humanism on the education system of Italy.

উত্তৰী মানৱতাবাদ বুলিলে কি বুজা? ইটালীৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

(d) Assess the contribution of Martin Luther to the Reformation Movement.

ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলনত মাৰ্টিন লুথাৰৰ অৱদান আলোচনা কৰা।

26A/76

(Continued)

(7)

(e) Discuss the causes and effects of the shift of European economic balance from the Mediterranean to Atlantic.

ভূমধ্যসাগৰীয় অঞ্চলৰ পৰা আটলাণ্টিকলৈ ইউৰোপীয় বাণিজ্যিক সমতা স্থানান্তৰ হোৱাৰ কাৰণ আৰু ফলাফল আলোচনা কৰা।

***

26A—5500/76

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 45 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 44 MJ

2 0 2 5

HISTORY

(Major)

Paper : HIS0500404

**[History of East Asia : China and
Japan (1839-1949)]**

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following questions in one word
or in one sentence each : 1×8=8**

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ প্রতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ অথবা
এটা বাক্যত দিয়া :

- (a) What do you understand by 'Open Door
Policy'?**

'মুক্ত দুৱাৰ নীতি' মানে কি বুজা ?

(2)

(b) Who was the leader of the Taiping Rebellion?

টাইপিং বিদ্রোহৰ নেতা কোন আছিল ?

(c) Who was the founder of the Kuomintang Party?

কুমিনটাং দলৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

(d) What is the name of the last dynasty of China?

চীনৰ শেষ ৰাজবংশটোৰ নাম কি ?

(e) In which year did China become a Communist Republic?

কোন চনত চীনত কমিউনিষ্ট গণতন্ত্ৰ স্থাপন কৰা হৈছিল ?

(f) In which year was the Harris Treaty signed?

হেৰিচ চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(g) Who was Count Ito?

কাউন্ট ইট' কোন আছিল ?

(3)

(h) In which year was the Anglo-Japanese Alliance signed?

কোন চনত ইংগ-জাপানিজ মিত্ৰতা স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

2. Answer any six of the following questions in brief : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you understand by 'Unequal Treaty'?

'সমতাহীন চুক্তি' বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is Kowtow?

কৌটো কি ?

(c) Between whom was the Treaty of Nanking signed?

নানকিং চুক্তি কাৰ কাৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(d) When did the Taiping Rebellion break out and against whom?

টাইপিং বিদ্রোহ কেতিয়া আৰু কাৰ বিৰুদ্ধে সংঘটিত হৈছিল ?

(4)

(e) Mention two reasons of the Boxer Movement.

বক্সাৰ আন্দোলনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(f) Write shortly about 'Tungmenghui.

'টুং-মিং-হুই'ৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(g) Who was Commodore Perry? When did he come to Japan?

কমোদৰ পেৰী কোন আছিল? তেওঁ কেতিয়া জাপানলৈ আহিছিল?

(h) What is 'Charter Oath'?

'চাৰ্টাৰ অ'থ' কি?

(i) Write the name of two countries who participated in Washington Conference.

ৱাশ্বিংটন সন্মিলনত ভাগ লোৱা দুখন দেশৰ নাম লিখা।

(j) Mention two provisions of the Kanagawa Treaty.

কানাগাৱা চুক্তিৰ দুটা দফা উল্লেখ কৰা।

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Co-Hong Merchant

কহং ব্যৱসায়ী

(b) Canton Trade

কেণ্টন ব্যৱসায়

(c) Taiping Rebellion

টাইপিং বিদ্রোহ

(d) Boxer Protocol

বক্সাৰ প্ৰ'ট'ক'ল

(e) Long March of Communists

কমিউনিষ্টসকলৰ লং মাৰ্চ

(f) Mao Tse-tung

মাও ছেতুং

(6)

(g) Educational Reforms of Japan under Meiji

মেইজীৰ শাসনকালত জাপানৰ শিক্ষা সংস্কাৰ

(h) Treaty of Shimonoseki

চিমন'চেকী চুক্তি

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the factors that led to the opening of China. Was opium the crucial factor?

চীন দেশলৈ বিদেশী শক্তিৰ প্ৰবেশ ঘটাব কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। এই ক্ষেত্ৰত আফিণ্ডৰ ভূমিকা কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ?

(b) Discuss about the causes of the Revolution of 1911 in China.

১৯১১ চনৰ চীনৰ বিপ্লৱৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Briefly discuss the contribution of Dr. Sun Yat-sen to the political history of China.

চীনৰ ৰাজনীতিত ড॰ চান ইয়াত-চেনৰ অৱদানসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

26A/75

(Continued)

(7)

(d) Mention the features of the Meiji Constitution.

মেইজী সংবিধানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Discuss the causes and results of Russo-Japanese War.

ৰুচ-জাপান যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।

***

26A—10*/75

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 44 MJ

Total number of printed pages-7

1 (Sem-5/FYUGP) HIS43MJ

2025

HISTORY

(Major)

Paper : HIS0500304

**[Social and Economic History of India
(1206-1757CE)]**

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the founder of Sikhism?

শিখ ধৰ্মৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল?

(b) Name one regional style of temple architecture that developed in South India during the period of your study.

তোমাৰ অধ্যয়নৰ সময়চোৱাত দক্ষিণ ভাৰতত বিকশিত হোৱা মন্দিৰ স্থাপত্যৰ এটা আঞ্চলিক শৈলীৰ নাম লিখা।

(c) Name the chief market controller under Alauddin Khilji.

আলাউদ্দিন খিলজীৰ অধীনত মুখ্য বজাৰ নিয়ন্ত্ৰকৰ নাম লিখা।

(d) Name *one* important medieval Indian city known for textile production.

বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ বাবে পৰিচিত এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ মধ্যযুগীয় ভাৰতীয় চহৰৰ নাম লিখা।

(e) Which Mughal Emperor is most associated with the policy of Rajput integration ?

ৰাজপুত সংহতিৰ নীতিৰ সৈতে কোনজন মোগল সম্ৰাট বেছিকৈ জড়িত ?

(f) Who compiled the Ain-i-Akbari ?

আইন-ই-আকবৰী কোনে সংকলন কৰিছিল ?

(g) Mention a new crop introduced in India during this period.

এই সময়চোৱাত ভাৰতত প্ৰৱৰ্তিত এটা নতুন শস্যৰ কথা উল্লেখ কৰা।

(h) Who was the only female ruler of the Delhi Sultanate ?

দিল্লী চুলতানসকলৰ একমাত্ৰ মহিলা শাসক কোন আছিল ?

2. Answer the following questions in brief :
(any six) 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছটা)

(a) What changes occurred in the composition of the nobility during the Delhi Sultanate ? Mention *any two* points.

দিল্লী চুলতানসকলৰ সময়ত অভিজাত শ্ৰেণীৰ গঠনত কি পৰিৱৰ্তন ঘটিছিল ? দুটা উদাহৰণ উল্লেখ কৰা।

(b) State *two* features of Indo-Islamic architecture.

ইণ্ডো-ইছলামিক স্থাপত্যৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Mention *two* factors responsible for the growth of urban centres during the Mughal period.

মোগল যুগত নগৰ-কেন্দ্ৰৰ বৃদ্ধিৰ বাবে দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

(d) Mention *two* items of export and import of India during this period.

এই সময়ছোৱাত ভাৰত ৰপ্তানি আৰু আমদানি কৰা দুটা বস্তুৰ উল্লেখ কৰা।

(e) Mention *two* contributions of Sufi saints to Mughal religious and intellectual life.

মোগল যুগৰ ধৰ্মীয় আৰু বৌদ্ধিক জীৱনত চুফী সন্তসকলৰ দুটা অৱদানৰ উল্লেখ কৰা।

(f) Mention *two* causes of rural tensions during the Mughal period.

মোগল যুগত গ্ৰাম্য উত্তেজনাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(g) Mention *two* important crafts that flourished during the Mughal Empire.

মোগল সাম্ৰাজ্যৰ সময়ত বিকশিত হোৱা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ শিল্পকৰ্ম উল্লেখ কৰা।

(h) State *two* ways in which market towns contributed to local economies.

স্থানীয় অৰ্থনীতিত বজাৰ-চহৰ সমূহে কিদৰে অৰিহণা যোগাইছিল তাৰে দুটা উদাহৰণ লিখা।

(i) State *two* ways in which women contributed to the cultural life of the Mughal Court.

মোগল দৰবাৰৰ সাংস্কৃতিক জীৱনত মহিলাসকলে যোগোৱা দুটা অৰিহণা উল্লেখ কৰা।

(j) Mention the name of *two* artisan communities and their role in production during the period of your study.

অধ্যয়নৰ সময়ছোৱাৰ দুটা শিল্পী সম্প্ৰদায় আৰু উৎপাদনৰ তেওঁলোকৰ ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on **(any four)** 5×4=20

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Ulemas

উলেমা

(b) Chisti Silsila

চিষ্টি চিলচিলা

(c) Market Regulation of Alauddin Khilji

আলাউদ্দিন খিলজীৰ বজাৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(d) Rajput policy of Akbar

আকবৰৰ ৰাজপুত নীতি

(e) Mystical intervention of Sufism in Mughal India

মোগল ভাৰতত চুফীবাদৰ আধ্যাত্মিক হস্তক্ষেপ

(f) Craft production in Mughal India

মোগল ভাৰতত শিল্পকলা

(g) Agricultural productivity during the Mughal period

মোগল ভাৰতত কৃষি উৎপাদনশীলতা

(h) 18th Century Debate

১৮ শতিকাৰ বিতৰ্ক

4. Answer the following questions : (any two)

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) Examine the emergence of a new class of nobility and its impact on the Sultanate polity.

নতুন আভিজাত্য শ্ৰেণীৰ উত্থান আৰু চুলতানী ৰাজনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Critically examine the Iqta system and its impact on the administrative and economic structure of the Delhi Sultanate.

ইকটা ব্যৱস্থা আৰু দিল্লী চুলতানৰ প্ৰশাসনিক আৰু অৰ্থনৈতিক গাথনিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ সমালোচনাত্মকভাৱে পৰিষ্কা কৰা।

(c) Evaluate the conflict and interaction between orthodox ulema and sufi mystics during the Mughal period.

মোগল যুগত উলেমা আৰু চুফীৰ মাজত হোৱা পাৰস্পৰিক সংঘাতৰ মূল্যায়ন কৰা।

(d) Evaluate the importance of overseas trade in connecting India to the global market during the Mughal period.

মোগল যুগত ভাৰতৰ বিশ্ব বজাৰৰ সৈতে সংযোগ কৰাত বহিঃৰাজ্যৰ বাণিজ্যৰ গুৰুত্ব পৰিষ্কা কৰা।

(e) Evaluate the political and administrative role of women in medieval India with suitable examples.

মধ্যযুগীয় ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক আৰু প্ৰশাসনিক ভূমিকা উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে মূল্যায়ন কৰা।

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 41 MJ

2025

HISTORY

(Major)

Paper : HIS0500104

(Rise of the Modern West)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer either in English or in Assamese.

- 1. Answer the following questions in *one* word
or in *one* sentence each : 1×8=8**

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ অথবা এটা বাক্যত
দিয়া :

- (a) From which German word is the word
'feudalism' derived?**

কোনটো জাৰ্মান শব্দৰ পৰা 'ফিউডেলিজম' শব্দটো
লোৰা হৈছে?

- (b) What is Magna Carta?**

মেগনা কাৰ্টা কি?

(2)

- (c) Who was Marc Bloch?
মাৰ্ক ব্লক কোন আছিল ?
- (d) Who wrote *Studies in the Development of Capitalism*?
Studies in the Development of Capitalism কোনে লিখিছিল ?
- (e) Why is Prince Henry called 'Henry the Navigator'?
কিয় য়ৰবাজ হেনৰীক Navigator বা দিক নিৰ্ণয়কাৰী নাৰিক বুলি কোৱা হয় ?
- (f) Who was known as the 'Morning Star of Reformation' ?
কাক 'সংস্কাৰৰ পুৰতি তৰা' বুলি কোৱা হয় ?
- (g) Who were the Huguenots?
হিউগনটসকল কোন আছিল ?
- (h) Which sea was called 'Mare Nostrum' or 'Our Sea by the Romans'?
ৰোমানসকলে কোনখন সাগৰক 'Mare Nostrum' বা 'আমাৰ সাগৰ' বুলি কৈছিল ?

26A/73

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two causes of crisis of feudalism.
সামন্তবাদৰ অৱক্ষয়ৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (b) When and between whom was the 'Hundred Years War' fought?
'এশ বছৰীয়া যুদ্ধ' কেতিয়া আৰু কাৰ মাজত সংঘটিত হৈছিল ?
- (c) Write two characteristics of colonialism.
উপনিবেশবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (d) What was humanism during the Renaissance?
নৱজাগৰণৰ যুগত মানৱতাবাদ কি আছিল ?
- (e) Write the name of two famous paintings of Leonardo da Vinci.
লিঅ'নাৰ্ডো দা ভিঞ্চিৰ দুখন বিখ্যাত চিত্ৰৰ নাম লিখা।

26A/73

(Turn Over)

(4)

(f) What was 'Indulgence'? Who introduced it?

'ইণ্ডাল্জেন্স' কি আছিল? ইয়াক কোনে প্ৰবৰ্তন কৰিছিল?

(g) Mention two qualities of a prince according to Machiavelli.

মেকিয়াভেলিৰ মতে এজন ৰাজকুমাৰৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

(h) Why was Elizabeth's way called the 'Middle Way'?

কিয় এলিজাবেথৰ পছাক 'মধ্যম পছা' বুলি কোৱা হৈছিল?

(i) What was the result of the Counter-Reformation Movement?

প্ৰতি সংস্কাৰ আন্দোলনৰ ফলাফল কি আছিল?

(j) Mention two results of the Commercial Revolution.

বাণিজ্যিক বিপ্লৱৰ দুটা ফলাফল উল্লেখ কৰা।

26A/73

(Continued)

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Dobb-Sweezy Debate

ড'ব-চুইজি বিতৰ্ক

(b) The Crusades

ধৰ্মযুদ্ধ

(c) European Colonialism in India

ভাৰতত ইউৰোপীয় উপনিবেশবাদ

(d) Italian Influence on Art and Architecture

কলা আৰু স্থাপত্যৰ ওপৰত ইটালীৰ প্ৰভাৱ

(e) Calvinism

কেলভিনবাদ

(f) The Anabaptists

এনাবেপ্টিষ্টসকল

(g) The Enclosure Movement

এনক্লোজাৰ (অৱকদ্ধকৰণ) বিপ্লৱ

(h) Mercantilism

বাণিজ্যবাদ

26A/73

(Turn Over)

(6)

4. Answer any two of the following questions :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Critically analyze the debate on the transition from feudalism to capitalism in Europe.

ইউৰোপত সামন্তবাদৰ পৰা পুঁজিবাদলৈ হোৱা পৰিৱৰ্তন-সম্পৰ্কীয় বিতৰ্কৰ এক সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Discuss the factors and motives behind the voyages and explorations in 15th century Europe.

পঞ্চদশ শতিকাত ইউৰোপত হোৱা অভিযানমূলক ভ্ৰমণসমূহৰ কাৰণ আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Give an account of the causes and results of Renaissance.

নৱজাগৰণৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

(d) What caused the Reformation in the 16th century? How did the Reformation affect the European society? Elaborate.

ষোড়শ শতিকাত ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলন কিয় হৈছিল? ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলনে ইউৰোপীয় সমাজক কেনেধৰণে প্ৰভাৱান্বিত কৰিছিল, ব্যাখ্যা কৰা।

26A/73

(Continued)

(7)

(e) Trace the scientific development of Europe from the period of Renaissance to the 17th century.

নৱজাগৰণৰ যুগৰ পৰা সোতৰ শতিকালৈ হোৱা ইউৰোপৰ বৈজ্ঞানিক অগ্ৰগতিৰ চিত্ৰায়ণ কৰা।

***

26A—10*/73

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 41 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 42 MJ

2 0 2 5

HISTORY

(Major)

Paper : HIS0500204

[History of Europe (1648-1870 CE)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions in *one* word
or in *one* sentence each : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ প্রতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ অথবা
এটা বাক্যত দিয়া :

- (a) Which Treaty laid the foundation of
modern State system in Europe?

কোনখন সন্ধিয়ে ইউৰোপত আধুনিক ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ ভেঁটি
প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে ?

(2)

(b) Who was the first King of the Bourbon dynasty of France?

ফ্ৰান্সৰ বুৰ্বন বংশৰ প্ৰথমজন ৰজা কোন আছিল ?

(c) "I am the State." Whose quote was this?

"মইয়েই ৰাষ্ট্ৰ।" এই উক্তিৰ কাৰ আছিল ?

(d) Name the Treaty by which the War of the Austrian Succession was brought to an end.

অষ্ট্ৰিয়াৰ উত্তৰাধিকাৰী যুদ্ধৰ অৱসান ঘটোৱা সন্ধিখনৰ নাম লিখা।

(e) What was the motto of the French Revolution?

ফ্ৰান্সী বিপ্লৱৰ মূল মন্ত্ৰ কি আছিল ?

(f) Name the author of the book, *The Spirit of Laws*.

The Spirit of Laws নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখকৰ নাম লিখা।

26A/74

(Continued)

(3)

(g) What was the last battle fought by Napoleon Bonaparte?

নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টেৰ শেষ যুদ্ধখন কি আছিল ?

(h) What was Zollverein?

Zollverein কি আছিল ?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What was the Fronde?

'ফ্ৰণ্ডে' কি আছিল ?

(b) Who were the signatories of the Peace of the Pyrenees? What were its outcomes?

পিৰেনিচৰ শান্তি চুক্তিৰ স্বাক্ষৰকাৰীবোৰ কোন কোন আছিল ? ইয়াৰ ফলাফল কি আছিল ?

(c) What was warm water policy? Who initiated it?

উষ্ণ পানীৰ নীতি কি আছিল ? কোনে ইয়াৰ আৰম্ভণি কৰিছিল ?

26A/74

(Turn Over)

(4)

- (d) What was the Diplomatic Revolution?
কূটনৈতিক বিপ্লব কি আছিল ?
- (e) What was the Declaration of the Rights of Man and of the Citizen? Did it fulfill the objectives of the French Revolution?
মানুহ আৰু নাগৰিকৰ অধিকাৰৰ ঘোষণা কি আছিল ? ই ফৰাচী বিপ্লৱৰ লক্ষ্য সম্পূৰ্ণৰূপে পূৰণ কৰিছিলনে ?
- (f) What was the 'Reign of Terror'? What were the events of this period?
'সন্ত্ৰাসৰ ৰাজত্ব' কি আছিল ? এই সময়ৰ পৰিঘটনাসমূহ কি কি আছিল ?
- (g) What was the 'Continental system' of Napoleon?
নেপোলিয়নৰ 'মহাদেশীয় ব্যৱস্থা' কি আছিল ?
- (h) Who were the member countries of the 'Big Four' in the Congress of Vienna?
ভিয়েনা কংগ্ৰেছৰ 'বৃহৎ চাৰি' সদস্যৰাষ্ট্ৰ কোনকেইখন আছিল ?

26A/74

(Continued)

(5)

- (i) Who were the participating countries of the Crimean War?
ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধত অংশগ্ৰহণকাৰী দেশসমূহ কি কি আছিল ?
- (j) Name two leaders of the Italian Unification Movement.
ইটালী একীকৰণ আন্দোলনৰ দুজন নেতাৰ নাম লিখা ।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Richelieu
ৰিচলিউ
- (b) Reforms of Catherine the Great
কেথেৰিন দি গ্ৰেটৰ সংস্কাৰসমূহ
- (c) Seven Years War
সাতবছৰীয়া যুদ্ধ
- (d) Crisis of Ancient Regime
প্ৰাচীন ৰাজত্বকালৰ সংকটসমূহ

26A/74

(Turn Over)

(6)

(e) Social classes during the French Revolution

ফৰাচী বিপ্লৱৰ সময়ৰ সামাজিক শ্ৰেণীসমূহ

(f) Congress of Vienna

ভিয়েনা কংগ্ৰেছ

(g) February Revolution of 1848

১৮৪৮ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী বিপ্লৱ

(h) Foreign Policy of Napoleon III

তৃতীয় নেপোলিয়নৰ বৈদেশিক নীতি

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the imperialistic expansion of France under Louis XIV.

চতুৰ্দশ লুইৰ অধীনত ফ্ৰান্সৰ সাম্ৰাজ্যবাদী সম্প্ৰসাৰণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Give an account of the reforms of Peter the Great.

মহান পিটাৰৰ সংস্কাৰসমূহৰ এটি বিৱৰণ দিয়া।

26A/74

(Continued)

(7)

(c) Discuss the role of intellectuals in the French Revolution.

ফৰাচী বিপ্লৱত বুদ্ধিজীৱীসকলৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Write a note on the internal reforms of Napoleon Bonaparte.

নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টৰ আভ্যন্তৰীণ সংস্কাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the role of Otto von Bismarck in the Unification of Germany.

জাৰ্মানীৰ একীকৰণত অট' ভন বিচমাৰ্কৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***

26A—10*/74

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 42 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 46 MN/(B)

2025

HISTORY

(Minor)

Paper : HIS0500604

[History of Europe (1648-1870 CE)]

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

**(a) Which treaty brought to the end of the
Thirty Years War in Europe?**

**কোনখন চুক্তিয়ে ইউৰোপত 'ত্ৰিশ বছৰীয়া যুদ্ধ'ৰ সমাপ্তি
ঘটাইছিল ?**

(b) "I am the State." Who said this?

"ময়েই ৰাষ্ট্ৰ।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(2)

- (c) By the pragmatic sanction, who was declared as the successor of Charles VI of Austria?

প্ৰেগমেটিক চেংচন মতে ষষ্ঠ চাৰ্লচৰ মৃত্যুৰ পিছত অষ্ট্ৰিয়াৰ সিংহাসনৰ উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে কাক ঘোষণা কৰা হৈছিল ?

- (d) In which year was the Treaty of Kuchuk Kainarji signed?

কুচুক কৈনাৰজী চুক্তি কেতিয়া সম্পাদন কৰা হৈছিল ?

- (e) Who was the ruler of France during the French Revolution of 1789?

১৭৮৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ফৰাচী বিপ্লৱৰ সময়ত ফৰাচী দেশৰ শাসনকৰ্তা কোন আছিল ?

- (f) Who was the author of the book, *The Social Contract* ?

The Social Contract ('সামাজিক চুক্তি') নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন আছিল ?

- (g) Who invented the spinning jenny?

স্পিনিং জিনি কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

26A/161

(Continued)

(3)

- (h) Who founded the Young Italy Movement?

ইয়ং ইটালী আন্দোলন কোনে গঠন কৰিছিল ?

2. Answer any six questions from the following in brief : 2×6=12

নিম্নলিখিত যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention two impacts of the Thirty Years War on German States.

জাৰ্মান ৰাজ্যসমূহত ত্ৰিশ বছৰীয়া যুদ্ধৰ দুটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention two demands of the Parliament of Paris before Mazarin.

মেজাৰিণৰ সন্মুখত পেৰিছৰ পাৰ্লেমেণ্টে উত্থাপন কৰা দুটা দাবী উল্লেখ কৰা।

- (c) Between which countries was the Treaty of Pyrenees (1659 CE) signed?

১৬৫৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পাইৰিনিছ চুক্তি কোন দুখন দেশৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

26A/161

(Turn Over)

(4)

(d) Mention two provisions of the Treaty of Utrecht (1713 CE).

১৭১৩ খ্রীষ্টাব্দৰ ইউট্ৰেচ্ট সন্ধিৰ দুটা দফা লিখা।

(e) What was the Warm Water policy of Russia?

ৰাছিয়াৰ 'গৰম পানী' নীতি কি আছিল?

(f) Mention two causes of the Glorious Revolution (1688 CE) of England.

ইংলেণ্ডৰ গৌৰৱময় বিপ্লৱ (১৬৮৮ খ্রীষ্টাব্দ)ৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(g) Mention two taxes paid by the French peasants prior to the French Revolution of 1789 CE.

১৭৮৯ খ্রীষ্টাব্দৰ আগত ফৰাচী দেশৰ কৃষকসকলে দিব লগা দুবিধ কৰৰ নাম লিখা।

(h) Mention two results of the defeat of Napoleon Bonaparte in Russia.

ৰাছিয়াত নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টৰ পৰাজয়ৰ দুটা ফলাফল উল্লেখ কৰা।

26A/161

(Continued)

(5)

(i) Write two principles of the Holy Alliance of 1815.

১৮১৫ খ্রীষ্টাব্দৰ পবিত্ৰ মৈত্ৰী সংঘৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(j) Write two provisions of the Treaty of Frankfurt (1871).

ফ্ৰাংকফোৰ্ট চুক্তি (১৮৭১ খ্রীষ্টাব্দ)ৰ দুটা দফা লিখা।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়া বিষয়সমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Mazarin

মেজাৰিণ

(b) Religious policy of Louis XIV

চতুৰ্দশ লুইৰ ধৰ্মীয় নীতি

(c) Frederick William, The Great Elector (1640-1688 CE)

ফ্ৰিডাৰিক উইলিয়াম, মহান ইলেক্টৰ (১৬৪০-১৬৮৮ খ্রীষ্টাব্দ)

(d) Estates General of France

ফৰাচী দেশৰ ষ্টেটছ জেনেৰেল

26A/161

(Turn Over)

(6)

(e) Contribution of philosophers in French Revolution of 1789

১৭৮৯ খ্রীষ্টাব্দৰ ফৰাচী বিপ্লৱত দাৰ্শনিকসকলৰ অৱদান

(f) Code of Napoleon

নেপোলিয়নৰ আইন

(g) Crimean War (1853-1856 CE)

ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধ (১৮৫৩-১৮৫৬ খ্রীষ্টাব্দ)

(h) Mazzini

মেজ্জিনি

4. Answer any two questions from the following : 10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the main provisions of the Treaty of Westphalia (1648 CE). Critically analyze the importance of the Treaty in the history of Europe.

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধি (১৬৪৮ খ্রীষ্টাব্দ)ৰ মুখ্য দফাবোৰ আলোচনা কৰা। এই সন্ধিৰ গুৰুত্বসমূহ জটিলভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

26A/161

(Continued)

(7)

(b) Make an estimate of Louis XIV of France as a Grand Monarch.

মহিমাৱিত বজা হিচাপে ফৰাচী দেশৰ চতুৰ্দশ লুইস এটি মূল্যাংকন কৰা।

(c) "Peter The Great laid the foundation of modern Russia." Justify the statement.

"মহান পিটাৰে আধুনিক ৰাছিয়াৰ ভেটি নিৰ্মাণ কৰিছিল।" কথাষাৰৰ যুক্তিযুক্ততা বিচাৰ কৰা।

(d) Discuss the political, social and economic crisis of the Ancien Régime.

ফৰাচী দেশৰ পুৰণি ৰাজতন্ত্ৰৰ ৰাজনৈতিক, সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক সংঘাতসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the causes and results of the Austro-Prussian War of 1866 CE.

১৮৬৬ খ্রীষ্টাব্দৰ অষ্ট্ৰিয়া-প্ৰুছিয়া যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।

***

26A-5500/161

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 46 MN/(B)

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 45 MN/(B)

2025

HISTORY

(Minor)

Paper : HIS0500504

(Rise of Modern West)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions***

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following questions in *one* word
or in *one* sentence each :**

1×8=8

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত

দিয়া :

- (a) What was the core of contract between
the feudal lords and their vassals?**

সামন্ত প্ৰভুসকল আৰু তেওঁলোকৰ তলতীয়া কৃষকসকলৰ
মাজত থকা চুক্তিৰ মুখ্য আধাৰ কি আছিল ?

(2)

- (b) What was Black Death?
ব্ল্যাক ডেথ (Black Death) কি আছিল ?
- (c) Who was the author of the book, *Studies in the Development of Capitalism*?
Studies in the Development of Capitalism ('পুঁজিবাদ বিকাশৰ অধ্যয়ন') নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন আছিল ?
- (d) Who sponsored Columbus in his voyage in 1492 CE?
১৪৯২ খ্ৰীষ্টাব্দত কলম্বাচক তেওঁৰ সাগৰীয় অভিযানত কোনে পৃষ্ঠপোষকতা কৰিছিল ?
- (e) Who discovered the Cape of Good Hope in South Africa?
দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ উত্তমাশা অন্তৰীপ (Cape of Good Hope) কোনে আৱিষ্কাৰ কৰিছিল ?
- (f) In which place did the Renaissance originate?
নৱজাগৰণৰ উৎপত্তি কোনখন ঠাইত হৈছিল ?
- (g) What was Crusade?
ধৰ্মযুদ্ধ কি আছিল ?

26A/160

(Continued)

(3)

- (h) Who was the author of the book, *The Praise of Folly*?
The Praise of Folly নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন আছিল ?

2. Answer any six of the following questions in brief : 2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention one fundamental difference between feudalism and capitalism.
সামন্তবাদ আৰু পুঁজিবাদৰ মাজত থকা এটি মৌলিক পাৰ্থক্য লিখা।
- (b) In which year and in which place of India did Vasco da Gama arrive?
কিমান চনত আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ কোন ঠাইত ভাস্কে ডা গামা উপস্থিত হৈছিল ?
- (c) How was feudalism different in France compared to England?
ফৰাচী দেশৰ সামন্তবাদ ইংলেণ্ডৰ সামন্তবাদতকৈ কেনেদৰে পৃথক আছিল ?
- (d) What was the Age of Discoveries?
আৱিষ্কাৰৰ যুগ কি আছিল ?

26A/160

(Turn Over)

(4)

(e) Mention two famous Renaissance painters.

নবজাগৰণৰ দুজন বিখ্যাত চিত্ৰকৰৰ নাম লিখা।

(f) How did humanism influence education in Europe?

মানবতাবাদে ইউৰোপৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা কেনেকৈ প্ৰভাৱিত কৰিছিল?

(g) What was the significance of the Peace of Augsburg (1555 CE)?

আগচৰ্ভাৰ্গ চুক্তি (১৫৫৫ খ্ৰীষ্টাব্দ)ৰ গুৰুত্ব কি আছিল?

(h) How did the Jesuits contribute to the Counter-Reformation Movement?

প্ৰতিসংস্কাৰ আন্দোলনলৈ যীশুইট মিছনেৰীসকলে কিদৰে অৰিহণা যোগাইছিল?

(i) Why did the economic balance of Europe shift from the Mediterranean to the Atlantic during the 15th-16th centuries?

১৫-১৬ শতিকাত ভূমধ্যসাগৰীয় অৰ্থনৈতিক তাৰসাম্যতা আটলাণ্টিক মহাসাগৰ ক্ষেত্ৰলৈ কিয় স্থানান্তৰিত হৈছিল?

26A/160

(Continued)

(5)

(j) What impact did the Commercial Revolution have on agriculture in Europe?

বাণিজ্যিক বিপ্লবে ইউৰোপৰ কৃষিক্ষেত্ৰত কি প্ৰভাৱ পেলাইছিল?

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

নিম্নলিখিত বিষয়সমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Rights and Duties of the Feudal Lords
সামন্ত প্ৰভুসকলৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য

(b) Impact of Colonialism
ঔপনিবেশিকতাবাদৰ প্ৰভাৱ

(c) African Slaves
আফ্ৰিকাৰ নিশ্ৰোদাসসকল

(d) Renaissance Humanism
নবজাগৰণৰ মানবতাবাদ

(e) Martin Luther
মাৰ্টিন লুথাৰ

26A/160

(Turn Over)

(6)

(f) Effects of the Enclosure Movement

বেষ্টনকৰণ/সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ

(g) English Reformation during Henry VIII

অষ্টম হেনৰীৰ শাসনকালত ইংলেণ্ডৰ সংস্কাৰ আন্দোলন

(h) Disadvantages of Imperialism

সাম্ৰাজ্যবাদ নীতিৰ নেতিবাচক দিশ

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Analyze the origin and causes of decline of feudalism in Europe.

ইউৰোপৰ সামন্তবাদৰ উৎপত্তি আৰু পতনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the factors and motives behind the voyages and explorations by the Europeans.

ইউৰোপীয়সকলৰ সাগৰীয় অভিযানসমূহৰ কাৰক আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

26A/160

(Continued)

(7)

(c) What is the Renaissance in Europe? Discuss the salient features of the Renaissance.

ইউৰোপৰ নবজাগৰণ কি? নবজাগৰণৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Analyze the causes and consequences of the Reformation Movement in Europe.

ইউৰোপৰ ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলনৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

(e) What was the Commercial Revolution? Discuss the causes led to the Commercial Revolution in Europe.

বাণিজ্যিক বিপ্লৱ কি আছিল? ইউৰোপত বাণিজ্যিক বিপ্লৱ সংঘটিত কৰাৰ কাৰকসমূহ কি আছিল, আলোচনা কৰা।

***

26A—5500/160

1 (Sem-5/FYUGP) HIS 45 MN/(B)

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 44 MJ

2025

ECONOMICS

(Major)

Paper : ECO0500404

(Indian Economy)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one feature of Indian economy at the time of Independence.

স্বাধীনতাৰ সময়ৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Name one commercially grown genetically modified (GM) crop in India.

ভাৰতবৰ্ষত ব্যৱসায়িকভাৱে উৎপাদিত আনুৰংশিকভাৱে সংশোধিত এবিধ ফচলৰ নাম লিখা।

(2)

(c) India became a member of the WTO in 1995.

(State True or False)

১৯৯৫ চনত ভাৰতবৰ্ষ WTOৰ সদস্য বাষ্ট হৈছিল।

(সঁচা নে মিছা লিবা)

(d) Which model was the Second Five-Year Plan of India based on?

ভাৰতবৰ্ষৰ দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কোনটো আৰ্হিৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল ?

(e) The National Manufacturing Policy of India was introduced in

(1991/2001/2011)

(Choose the correct answer)

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন নীতি _____ চনত প্ৰবৰ্তিত হৈছিল।

(১৯৯১/২০০১/২০১১)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name any one commodity on which GST is not implemented in India till now.

দ্রব্য আৰু সেৱা কৰ এতিয়ালৈকে আৰোপ নকৰা ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এবিধ সামগ্ৰীৰ নাম লিখা।

26A/61

(Continued)

(3)

(g) Write the full form of DBT.

DBT ৰ সম্পূৰ্ণ কপটো লিখা।

(h) In which year was the 'Jan Dhan Yojana' launched in India?

কোন বছৰৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষত 'জন ধন যোজনা' আঁচনিখনৰ আৰম্ভণি হৈছিল ?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is climate smart agriculture?

জলবায়ু-অনুকূল কৃষি কি ?

(b) Write two causes of BoP crisis in India in the 1980s.

১৯৮০ চনৰ সময়চোৱাত সৃষ্ট লেনদেনৰ পৰিশোধ সমতাৰ সংকটৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(c) Why is the service sector known as the 'engine of growth' of Indian economy?

সেৱাখণ্ডক কিয় ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ 'বিকাশৰ ইঞ্জিন' বুলি জনা যায় ?

26A/61

(Turn Over)

(4)

(d) Write two major challenges faced by the agriculture sector in India.

ভাৰতৰ কৃষিক্ষণ্ডই সম্মুখীন হোৱা দুটা মুখ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ নাম লিখা।

(e) What does diversification of agriculture refer to?

কৃষি বিবিধকৰণ মানে কি?

(f) Name two key initiatives under PMGSY.

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ গ্ৰাম চড়ক যোজনা (PMGSY)ৰ অধীনত দুটা মুখ্য উদ্যমৰ নাম লিখা।

(g) What is e-NAM?

e-NAM কি?

(h) What is Integrated Goods and Services Tax (IGST)?

সমন্বিত দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰ (IGST) কি?

(i) Define economic reforms in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(j) What is BIMSTEC?

BIMSTEC কি?

26A/61

(Continued)

(5)

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the strategies for promoting sustainable agricultural practices in India.

ভাৰতবৰ্ষত বহনক্ষম কৃষিৰ বাবে উদগনিমূলক কিছুমান কৌশলৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(b) Write a brief note on Green Revolution of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সেউজ বিপ্লৱৰ ওপৰত এটা সংক্ষিপ্ত টোকা লিখা।

(c) Critically examine the banking sector reforms in India since 2015.

২০১৫ চনৰ পৰা হোৱা ভাৰতবৰ্ষৰ বেংকিং খণ্ডৰ সংস্কাৰৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

(d) Explain the types of GST.

GST ৰ প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the causes of slow growth of manufacturing sector in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ উদ্যোগ খণ্ডৰ মন্থৰ গতিৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

26A/61

(Turn Over)

(6)

- (f) What are the key differences between Foreign Direct Investment (FDI) and Foreign Institutional Investment (FII) in India?

ভাৰতত প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ আৰু প্ৰতিষ্ঠানিক বৈদেশিক বিনিয়োগৰ মাজৰ মুখ্য পাৰ্থক্যসমূহ কি কি ?

- (g) Highlight the role and importance of the Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act (MNREGA) in transforming rural India.

গ্ৰামীণ ভাৰতৰ ৰূপান্তৰকৰণত মহাত্মা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য নিয়োগ নিশ্চিতকৰণ আইন (MNREGA)ৰ ভূমিকা আৰু গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোকপাত কৰা।

- (h) Discuss the role of horticulture and livestock sectors in generating employment opportunities in India.

ভাৰতত নিয়োজনৰ সুবিধা সৃষ্টিত উদ্যানশস্য আৰু পশুধন খণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the structural transformation of Indian economy since 1991 economic reform.

১৯৯১ চনৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ পিছৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ গাঁথনিগত পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

26A/61

(Continued)

(7)

- (b) Analyze the growth patterns of Gross Domestic Product (GDP) and per capita income from 1951 to 1980.

১৯৫১ চনৰ পৰা ১৯৮০ চনলৈ ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন আৰু জনমূৰি আয়ৰ বিকাশৰ ধাৰা বিশ্লেষণ কৰা।

- (c) Critically discuss the major consequences of land reforms in India.

ভূমি সংস্কাৰৰ প্ৰধান ফলাফলসমূহৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

- (d) Illustrate the prospects and challenges of micro, small and medium enterprises (MSME) of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সূক্ষ্ম, ক্ষুদ্ৰ আৰু মধ্যম উদ্যোগসমূহৰ সম্ভাৱনা আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

- (e) Describe the major initiatives adopted by the government to promote financial inclusion in India. Highlight the importance of DBT in reducing corruption and leakage in subsidy delivery. 5+5=10

বিত্তীয় অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা মুখ্য উদ্যমসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। দুৰ্নীতি ৰোধকৰণ আৰু ৰাজসাহায্য হৰলুকী দূৰীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ সুবিধা হস্তান্তৰ ব্যৱস্থাৰ ভূমিকাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

***

26A—9000/61

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 44 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 43 MJ

2025

ECONOMICS

(Major)

Paper : ECO0500304

**(Intermediate Quantitative Techniques for
Economics)**

Full Marks : 60

Time : 2½ hours.

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write an identity matrix of order 2×2 .

2×2 ক্ৰমৰ এটা একক মৌলকক্ষ লিখা।

(b) $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & -2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} -3 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$

Find $A - B$.

$A - B$ উলিওৱা।

(2)

- (c) What is a homogeneous function?
সমগুণী ফলন কি ?
- (d) Write the first-order condition for maximization of the function $y = f(x_1, x_2)$.
 $y = f(x_1, x_2)$ ফলনটো সর্বোচ্চকৰণৰ প্ৰথম ক্ৰমৰ চৰ্ত লিখা।
- (e) When are the two events said to be mutually exclusive?
দুটা ঘটনা কেতিয়া পৰস্পৰ বিবৰ্জিত বুলি কোৱা হয় ?
- (f) If C is a constant, then what is $E(C)$?
যদি C এটা ধ্ৰুবক, তেন্তে $E(C)$ কি ?
- (g) Binomial distribution is a continuous distribution. Write True or False.
দ্বিপদ বন্টন এটা অবিচ্ছিন্ন বন্টন। শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা।
- (h) What is time series?
কাল শ্ৰেণী কি ?

26A/60

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is trace of a matrix?

মৌলকক্ষৰ অনুবেশ কি ?

(b) $X = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$, $Y = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$

Find XY .

XY উলিওৱা।

(c) What is a convex function?

উত্তল ফলন কি ?

(d) For a function $z = f(x, y)$, write $|H_2|$.

$z = f(x, y)$ ফলনটোৰ বাবে $|H_2|$ লিখা।

(e) Define a random variable.

যাদৃচ্ছিক চলকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) $P(A) = \frac{1}{2}$, $P(B) = \frac{1}{3}$

Find $P(AB)$, if A and B are independent events.

A আৰু B স্বতন্ত্ৰ ঘটনা হ'লে $P(AB)$ উলিওৱা।

26A/60

(Turn Over)

(4)

(g) Write mean and standard deviation of uniform distribution.

সুষম বণ্টনৰ মাধ্য আৰু মানক বিচলন লিখা।

(h) Give two examples of Poisson distribution.

পয়চন বণ্টনৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(i) Write the probability density function (p.d.f.) of a normal variate X .

প্ৰসামান্য বিচৰ X ৰ সম্ভাৱিতা ঘনত্ব ফলন লিখা।

(j) Mention two methods of measuring trend.

প্ৰবনতা জোখা দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) $A = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$

Find A^{-1} .

A^{-1} উলিওৱা।

26A/60

(Continued)

(5)

(b) Explain briefly five properties of determinants.

নিৰ্ধাৰকৰ পাঁচটা ধৰ্ম চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the applications of the implicit function theorem.

অন্তনিহিত ফলন তত্ত্বটোৰ ব্যৱহাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Derive the conditions of equilibrium of a discriminating monopolist.

দৰ বিভাজনকাৰী একচেটিয়া ব্যৱসায়ীৰ ভাৰসাম্যতাৰ চৰ্তসমূহ আহৰণ কৰি উলিওৱা।

(e) X is a random variable which takes values $r = 1, 2, 3$ with probabilities

$$P(X = r) = \frac{r}{6}$$

Find $E(X)$.

X এটা যাদৃচ্ছিক চলক যাৰ মান $r = 1, 2, 3$ আৰু সম্ভাৱিতা

$$P(X = r) = \frac{r}{6}$$

$E(X)$ উলিওৱা।

(f) One card is drawn from a pack of 52 cards. What is the probability that it is either a king or a queen?

52 খন কাৰ্ডৰ এটা পেকেটৰ পৰা এখন কাৰ্ড টনা হ'ল।

এই কাৰ্ডখন ৰজা বা ৰাণী হোৱাৰ সম্ভাৱনা কিমান ?

26A/60

(Turn Over)

(6)

(g) Derive the mean of binomial distribution.

দ্বিপদ বন্টনৰ মাধ্যম আহৰণ কৰি উলিওৱা।

(h) Explain the merits of the moving average method.

চলন্ত গড় পদ্ধতিৰ গুণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any two from the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Solve the following market model by Cramer's rule :

ক্ৰেমাবৰ নিয়মেৰে তলৰ বজাৰ আৰ্হিটো সমাধান কৰা :

$$Q_d = a - bP$$

$$Q_s = -c + dP$$

$$Q_d = Q_s$$

(b) Derive the conditions of producer's equilibrium by using the concept of Lagrange multiplier.

লাগ্ৰেঞ্জ গুণকৰ ধাৰণা ব্যৱহাৰ কৰি উৎপাদকৰ ভাৰসাম্যতাৰ চৰ্তসমূহ আহৰণ কৰা।

26A/60

(Continued)

(7)

(c) State and prove the multiplication theorem of probability.

সম্ভাৱিতাৰ পূৰণ তত্ত্বটো ব্যক্ত কৰা আৰু প্ৰমাণ কৰা।

(d) Discuss the properties of normal distribution.

প্ৰসামান্য বন্টনৰ ধৰ্মসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the components of time series.

কাল শ্ৰেণীৰ অংশসমূহ আলোচনা কৰা।

***

26A—9000/60

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 43 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 41 MJ

2025

ECONOMICS

(Major)

Paper : ECO0500104

(Development Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) What is economic development?

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন কি ?

**(b) In which year was the Human
Development Report first published?**

মানৱ উন্নয়ন প্ৰতিবেদন কোন চনত প্ৰথম প্ৰকাশ
পাইছিল ?

(2)

- (c) Define poverty.
দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (d) Name one greenhouse gas.
এটা সেউজগৃহ গেচৰ নাম লিখা।
- (e) What is the full form of UNDP?
UNDP-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?
- (f) What is Gini coefficient?
গিনি গুণাংক কি?
- (g) Who propounded the theory of Unbalanced Growth?
কোনে অসুষম বিকাশ তত্ত্বটো উত্থাপন কৰিছিল?
- (h) Harris-Todaro model describes the relationship between
হেৰিচ-ট'ডাৰো আৰ্হিয়ে ব্যাখ্যা কৰা সম্পৰ্ক হ'ল
- (i) growth and unemployment
বিকাশ আৰু নিবনুৱা
- (ii) unemployment and migration
নিবনুৱা আৰু প্ৰব্ৰজন
- (iii) growth and migration
বিকাশ আৰু প্ৰব্ৰজন
- (iv) unemployment and inflation
নিবনুৱা আৰু মুদ্রাস্ফীতি

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(3)

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define Gender Development Index (GDI).
লিংগ উন্নয়ন সূচকৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) What is meant by Sustainable Development Goals?
বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য বুলিলে কি বুজায়?
- (c) Write two differences between economic development and economic growth.
অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (d) What is Environmental Kuznets' curve?
পৰিবেশীয় কুজনেটচ বেখা কি?
- (e) What is meant by 'core' and 'periphery' concept of Dependency theory?
পৰনিৰ্ভৰশীল তত্ত্বৰ 'কেন্দ্ৰ' আৰু 'প্ৰান্ত' ধাৰণাটোৰে কি বুজায়?

(4)

(f) Distinguish between relative poverty and absolute poverty.

আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতা আৰু চৰম দৰিদ্ৰতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

(g) Mention two features of Big Push theory.

বৃহৎ হেঁচা তত্ত্বৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) What is Lorenz curve?

ল'ৰেঞ্জ বেকা কি?

(i) Write two merits of physical quality of life index (PQLI).

শাৰীৰিক জীৱনৰ মান সূচকৰ দুটা গুণ লিখা।

(j) Mention any two issues relating to informal sector.

অনানুষ্ঠানিক খণ্ডৰ সৈতে জড়িত যি কোনো দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the traditional methods of measuring development.

উন্নয়ন পৰিমাণ কৰা পৰম্পৰাগত পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(5)

(b) Define Human Development Index (HDI). Explain its components.

মানৱ উন্নয়ন সূচক (HDI)ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What are the causes of economic inequality?

অৰ্থনৈতিক অসমতাৰ কাৰণবোৰ কি কি?

(d) Write the meaning of balanced growth. Explain the basis of balanced growth.

সুষম বিকাশৰ অৰ্থ লিখা। সুষম বিকাশৰ ভিত্তি ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain the methods of measuring poverty.

দৰিদ্ৰতা পৰিমাণ কৰা পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write the assumptions of Kaldor's model of growth.

কালডোৰৰ আৰ্থিক বৃদ্ধি আৰ্হিৰ অধিধাৰণাসমূহ লিখা।

(g) Discuss briefly Rostow's stages of economic growth.

ৰোষ্টাৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ স্তৰসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

26A/58

(Continued)

26A/58

(Turn Over)

(6)

(h) Write a note on structural change and economic development.

গাঠনিক পৰিবৰ্তন আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define poverty trap. Explain its causes and economic implications.

দৰিদ্ৰ-ফান্দৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ কাৰণসমূহ আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিমাণ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What are the causes of climate change? Write about the Global Coordination Initiatives to combat climate change.

জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ কাৰণসমূহ কি কি? জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ সৈতে মোকাবিলা কৰা গোলকীয় সমন্বয়ৰ পদক্ষেপসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Discuss Lewis model of economic growth.

লিবিছৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ আৰ্হিটো আলোচনা কৰা।

(d) Describe Leibenstein Critical Minimum Effort Theory.

লাইবেনষ্টাইনৰ সংকটজনক ন্যূনতম প্ৰচেষ্টাৰ তত্ত্বটো বৰ্ণনা কৰা।

26A/58

(Continued)

(7)

(e) What are the causes of environmental problems? Explain the connection between rural poverty and environmental destruction.

পৰিবেশ সমস্যাসমূহৰ কাৰণবোৰ কি কি? গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা আৰু পৰিবেশ বিনাশৰ মাজৰ সংযোগ ব্যাখ্যা কৰা।

***

26A—9000/58

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 41 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) ECO 42 MJ

2025

ECONOMICS

(Major)

Paper : ECO0500204

(International Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) The comparative cost theory of international trade is based on _____ returns to scale.

(Fill in the blank)

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ তুলনামূলক ব্যয় তত্ত্বটো _____
প্রতিদান মাত্রাৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(2)

- (b) Who developed the technological gap model of international trade?
আন্তর্জাতিক বাণিজ্যৰ প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ফাঁক আৰ্হিটো কোনে উন্নীত কৰিছিল ?
- (c) Define multinational enterprise.
বহুজাতিক উদ্যোগৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (d) Define flexible exchange rate.
পৰিবৰ্তনশীল বিনিময় হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) How does economies of scale affect the international trade?
মিতব্যয়িতাৰ মাত্ৰাই কেনেদৰে আন্তর্জাতিক বাণিজ্যক প্ৰভাৱান্বিত কৰে ?
- (f) What is international economic integration?
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক সংহতি কি ?
- (g) What is financial globalization?
আৰ্থিক বিশ্বায়ন কি ?
- (h) When was International Monetary Fund (IMF) established?
আন্তর্জাতিক মুদ্রানিধি কেতিয়া স্থাপিত হৈছিল ?

26A/59

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two assumptions of Heckscher-Ohlin theory of international trade.
হেক্সাৰ-অ'লিনৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্য তত্ত্বটোৰ দুটা অধিধাৰণা লিখা।
- (b) What does the Leontief Paradox reveal about US trade?
লিয়ট্টিফ সাৰ্থৰে আমেৰিকাৰ বাণিজ্য সম্পৰ্কে কি দেখুৱাই ?
- (c) What is meant by deadweight loss of a tariff ?
শুষ্কৰ ফলত হোৱা গধুৰ লোকচান (deadweight loss)-এ কি বুজায় ?
- (d) Write two benefits of Customs Union.
শুষ্ক সংঘ (Customs Union)ৰ দুটা সুবিধা লিখা।
- (e) Write any two features of European Monetary System.
ইউৰোপীয় মুদ্রা ব্যৱস্থাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

26A/59

(Turn Over)

(4)

- (f) What is infant industry?
শিশু উদ্যোগ কি ?
- (g) Give two arguments in favour of free trade.
মুক্ত বাণিজ্যৰ সপক্ষে দুটা যুক্তি দিয়া।
- (h) Mention two objectives of trade restrictions.
বাণিজ্য নিয়ন্ত্ৰণৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (i) Write two causes of downfall of Bretton Woods system.
ব্ৰেটন উড্চ পদ্ধতিৰ পতনৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (j) Write two causes of the 2008 global financial crisis.
২০০৮ চনৰ বিশ্ববিস্তীৰ্ণ সংকটৰ দুটা কাৰণ লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain diagrammatically what will happen to the Heckscher-Ohlin theory if factor intensity reversal takes place.
যদি উপাদান প্ৰাৰম্ভ্যৰ বিপৰীতমুখীতা ঘটে, তেন্তে হেঙ্কাৰ-অ'লিনৰ তত্ত্বটোৰ কি হ'ব, চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

26A/59

(Continued)

(5)

- (b) Distinguish between absolute and relative equalization of factor prices.
উপাদান মূল্যৰ চৰম আৰু আপেক্ষিক সমতাৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।
- (c) Distinguish between free trade and protection.
মুক্ত বাণিজ্য আৰু সংৰক্ষিত বাণিজ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।
- (d) Explain the product cycle theory of international trade.
আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ উৎপাদন চক্ৰ তত্ত্বটো বৰ্ণনা কৰা।
- (e) Define tariff. What are the different types of tariff ?
শুল্কৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ শুল্কসমূহ কি কি ?
- (f) Distinguish between fixed and flexible exchange rate.
স্থিৰ আৰু নমনীয় বিনিময় হাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (g) Discuss the superiority of Heckscher-Ohlin theory over Ricardian theory of international trade.
বিকাৰ্ডোৰ আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্য তত্ত্বতকৈ হেঙ্কাৰ-অ'লিনৰ তত্ত্বটোৰ শ্ৰেষ্ঠতা আলোচনা কৰা।

26A/59

(Turn Over)

(6)

(h) Explain the causes for the collapse of gold standard.

স্বর্ণমান ব্যৱস্থাৰ পতনৰ কাৰণসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss how the Heckscher-Ohlin theory explains international trade.

হেক্সাৰ-অ'লিন তত্ত্বই কেনেদৰে আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যিক ব্যাখ্যা কৰে, আলোচনা কৰা।

(b) State the main features of multinational enterprises. Explain the role of multinational enterprises in international trade.

বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যক্ত কৰা। আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যত বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Analyze the effects of Customs Union in a partial equilibrium system.

আংশিক ভাৱসাম্য ব্যৱস্থাত শুষ্ক সংঘৰ প্ৰভাৱ বিশ্লেষণ কৰা।

(7)

(d) Compare the effectiveness of tariff and quota as weapons of trade restriction.

বাণিজ্য নিয়ন্ত্ৰণৰ আহিলা হিচাপে শুষ্ক আৰু কোটাৰ কাৰ্যকাৰিতা তুলনা কৰা।

(e) Do you support regional trade blocks? Give arguments for and against the formation of these blocks for a country like India. 2+8=10

আঞ্চলিক বাণিজ্যিক গঠবন্ধন তুমি সমৰ্থন কৰা নে? ভাৰতৰ দৰে দেশৰ বাবে এনেকুৱা গঠবন্ধনৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 46 MN/(A)

2025

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0500604

(Symbolic Logic)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) The difference between traditional logic and modern logic is not one of kind but of degrees / qualities / languages.

(Choose the correct option)

পৰম্পৰাগত আৰু আধুনিক তৰ্কবিজ্ঞানৰ পাৰ্থক্য প্ৰকাৰগত
নহয় বৰং ই হ'ল মাত্ৰাগত / গুণগত / ভাষাৰ পাৰ্থক্য।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(b) Ideograms directly stand for _____.
(Fill in the blank)

ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ নিৰ্দেশ কৰে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) How many symbols are required to symbolize a compound statement?

এটা যৌগিক বচনক প্ৰতীকত প্ৰকাশ কৰিবলৈ কেইটা প্ৰতীকৰ প্ৰয়োজন হয় ?

(d) What will be the truth value of ' $p \supset q$ ', if both p and q are false?

p আৰু q উভয়ে মিথ্যা হ'লে ' $p \supset q$ 'ৰ সত্যমূল্য কি হ'ব ?

(e) $\sim (p \vee q) \equiv \sim p \cdot \sim q$ —What is the name of this rule?

$\sim (p \vee q) \equiv \sim p \cdot \sim q$ —এই নিয়মটোৰ নাম কি ?

(f) A conjunctive function is true, if any one of the conjuncts is true. Is this statement correct?

এটা সংযোজক ফলন সত্য হয় যদিহে তাৰ যি কোনো এটা সংযোজক সত্য হয়। কথাষাৰ সত্যনে ?

(g) Shorter truth table method is a part of propositional logic / predicate logic.

(Choose the correct option)

26A/82

(Continued)

(3)

চমু বা পৰোক্ষ সত্যতা তালিকা পদ্ধতি বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান / বিধেয়াত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ এটা অংশ।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(h) Are symbols and signs same?

প্ৰতীক আৰু চিহ্ন একে নেকি ?

2. Answer the following question in brief (any six) :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.

প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ অবিহণা যোগোৱা দুজন তৰ্কবিজ্ঞানীৰ নাম লিখা।

(b) What is decision procedure? Is indirect truth table method a decision procedure?

নিৰ্ণায়ক প্ৰক্ৰিয়া কি ? পৰোক্ষ সত্য তালিকা পদ্ধতি নিৰ্ণায়ক প্ৰক্ৰিয়া হয়নে ?

(c) What is Modus Tollens (MT)? State its symbolic form.

ম'ডাচ টলেঞ্চ (Modus tollens) কি ? ইয়াৰ প্ৰতীকাত্মক ৰূপ উল্লেখ কৰা।

26A/82

(Turn Over)

(4)

(d) Write two distinctions between logical constant and variable.

তর্কীয় ধ্রুবক আৰু চল বা পৰিৱৰ্তৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(e) What is deductive method?

নিগমনাত্মক পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা?

(f) Write two characteristics of symbol.

প্ৰতীকৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) What is logical constant? What are the logical constants? Name them.

তর্কীয় অবিকৰী কাক বোলে? তর্কীয় অবিকৰীবোৰ কি কি? নাম লিখা।

(h) What is propositional logic?

বচনাত্মক তর্কবিজ্ঞান কাক বোলে?

(i) How many sets of rules are applied in the formal proof of validity? Name them.

আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণত কেই শ্ৰেণীৰ নিয়ম প্ৰয়োগ কৰা হয়? সিহঁতৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(j) State why the procedure of formal proof of validity is called a formal proof.

আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণ পদ্ধতিক কিয় আকাৰিক প্ৰমাণ বুলি কোৱা হয়?

(5)

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write five differences between traditional logic and symbolic logic.

পৰম্পৰাগত তর্কবিজ্ঞান আৰু প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ মাজৰ পাঁচটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What is meant by interdefinability among the basic logical constants? Explain.

মৌলিক তর্কীয় ধ্রুবকসমূহৰ পাৰস্পৰিক সহসম্বন্ধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) State the rules of inference that are used for constructing formal proof of validity.

আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণত ব্যৱহৃত অনুমানৰ সূত্ৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) Write a short note on the uses of symbols in logic.

তর্কবিজ্ঞানত প্ৰতীকৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(6)

(e) Construct shorter truth tables to determine the validity of the following arguments :

তলৰ যুক্তিসমূহৰ বৈধতা বিচাৰব কাৰণে চমু সত্যতা তালিকা গঠন কৰা :

(i) $p \supset q$

$\therefore \sim q$

$\therefore \sim p$

(ii) $p \supset q$

$q \vee r$

$\therefore \sim p \supset r$

(f) Distinguish between simple and compound propositions.

সৰল আৰু যৌগিক বচনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(g) What is truth function? Explain the conjunctive and disjunctive truth functions with truth table.

সত্যতা ফলন কি? সত্যতা তালিকাৰ সহায়ত সংযোজক আৰু বিয়োজক সত্যতা ফলন ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain in brief the history of the development of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ বিকাশৰ ইতিহাস চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

26A/82

(Continued)

(7)

4. Answer any two from the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is symbolic logic? Explain the characteristics of symbolic logic. 2+8=10

প্রতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে? প্রতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is shorter truth table method? What mechanism is adopted to construct a shorter truth table method? 2+8=10

চমু সত্যতা তালিকা পদ্ধতি কি? চমু সত্যতা তালিকা গঠনৰ বাবে কি কৌশল অৱলম্বন কৰা হয়?

(c) What are the strategies for constructing a formal proof of validity? Construct a formal proof of validity for the following argument :

বৈধতাৰ আকাৰিক প্ৰমাণ গঠনৰ কৌশলসমূহ কি কি? তলত দিয়া যুক্তিটোৰ বৈধতাৰ আকাৰিক প্ৰমাণ গঠন কৰা :

$(F \vee G) \supset \sim A$

$A \vee W$

$F . T / \therefore W$

26A/82

(Turn Over)

(d) Construct truth table and determine the validity or invalidity of the following arguments :

5+5=10

নিম্নলিখিত যুক্তিসমূহৰ সত্য তালিকা সাজা আৰু বৈধতা বা অবৈধতা বিচাৰ কৰা :

(i) $p \supset q$

$\sim p$

$\therefore \sim q$

(ii) $p \vee q$

$\sim p$

$\therefore q$

(e) What is truth table method? Explain the truth table method to test the validity of an argument.

সত্য তালিকা পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? যুক্তিৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰোঁতে সত্য তালিকা পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 45 MN/(A)

2025

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0500504

(Theory of Reality)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

**(a) Who is the propounder of Vishishtadvaita
(qualified non-dualism) philosophy?**

বিশিষ্টাদ্বৈত দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

**(b) How many Padarthas are there according to
Nyaya philosophy?**

ন্যায় দৰ্শন অনুসৰি কেইপ্ৰকাৰৰ পদাৰ্থ আছে ?

(2)

- (c) Ramanuja's Brahman is known as Saguna Brahman / Nirguna Brahman.

(Choose the right option)

ৰামানুজৰ ব্ৰহ্মক সগুণ ব্ৰহ্ম / নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম বুলি জনা যায়।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Name the school of Indian philosophy who advocates Prakriti Parinamavada.

প্ৰকৃতি পৰিণামবাদ সমৰ্থন কৰা ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়টোৰ নাম লিখা।

- (e) The concept of Navatatta is associated with _____ philosophy.

(Fill in the blank)

নবতত্ত্বৰ ধাৰণাটো _____ দৰ্শনৰ লগত জড়িত।

(বালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (f) According to Samkhya philosophy, ultimate reality is one / two / three.

(Choose the right option)

সাংখ্য দৰ্শন অনুসৰি পৰম সত্তা হ'ল এটা / দুটা / তিনিটা।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

26A/81

(Continued)

(3)

- (g) Which Noble Truth of Buddhism is associated with the theory of Dependent Origination (Pratityasamutpada)?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কোনটো আৰ্যসত্য প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্বটোৰ লগত জড়িত?

- (h) "According to Advaita Vedanta, Brahman and Atman are one and same." Is this statement true?

"অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্ম আৰু আত্মা এক আৰু অভিন্ন।" এই উক্তিটো সত্যনে?

2. Answer the following questions in brief (any six) :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) What are the two functions of Maya in Shamkaracharya's Advaita Vedanta?

শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তৰ মায়াৰ ক্ৰিয়া দুটা কি কি?

- (b) Mention the Pramanas recognized by Nyaya philosophy.

ন্যায় দৰ্শনত স্বীকৃত প্ৰমাণকেইটা উল্লেখ কৰা।

- (c) What is meant by Vitanda?

বিতণ্ডা বুলিলে কি বুজা?

26A/81

(Turn Over)

(4)

(d) State two points of difference between Advaita Vedanta and Vishishtadvaita Vedanta.

অদ্বৈত বেদান্ত আৰু বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(e) How does Vaisheshika philosophy define 'action' (Karma)?

বৈশেষিক দৰ্শনত 'কৰ্ম'ৰ সংজ্ঞা কেনেদৰে দিয়া হৈছে?

(f) What is Pramana?

প্ৰমাণ কি?

(g) What is Satkaryavada?

সংকাৰ্যবাদ কাক বোলে?

(h) Mention two distinctive points between Parinamavada and Vivartavada.

পৰিণামবাদ আৰু বিবর্তবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(i) What is meant by 'Samshaya' (doubt) in Naya philosophy?

ন্যায় দৰ্শনত 'সংশয়' বুলিলে কি বুজা?

(j) What do the Vaisheshikas mean by 'Padarthas'?

'পদাৰ্থ' মানে বৈশেষিকসকলে কি বুজে?

26A/81

(Continued)

(5)

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Gunas of Prakriti in Samkhya philosophy

সাংখ্য দৰ্শনত প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহ

(b) Theory of Dependent Origination (Pratitya-samutpada)

প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্ব

(c) Parinamavada

পৰিণামবাদ

(d) Vivartavada

বিবর্তবাদ

(e) Plurality of Purusha (Bahupurushavada)

বহুপুৰুষবাদ

(f) Nirguna Brahman

নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম

(g) Concept of Abhava (Non-existence)

অভাবৰ ধাৰণা

(h) Concept of Achit in Vishishtadvaita Vedanta

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তত অচিৎৰ ধাৰণা

26A/81

(Turn Over)

(6)

4. Answer the following questions (any two) : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What is the nature of Maya in Shamkaracharya's Advaita Vedanta? Explain.

শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তত মায়াৰ স্বৰূপ কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss fully the category of substance in Vaisheshika philosophy.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ দ্ৰব্যৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

(c) What is the nature of Jiva according to Ramanuja? How is it related to Brahman? Explain.

ৰামানুজৰ মতে জীৱৰ স্বৰূপ কি? ব্ৰহ্মৰ লগত জীৱ কেনেদৰে সম্পৰ্কিত? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Give a comparative explanation of Shamkaracharya and Ramanuja's view on the concept of Brahman.

ব্ৰহ্মৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে শংকৰাচাৰ্য আৰু ৰামানুজৰ মতামত সন্দৰ্ভত এক তুলনামূলক ব্যাখ্যা দিয়া।

(7)

(e) What is the nature of Prakriti? Explain in brief the proofs for the existence of Prakriti.

প্ৰকৃতিৰ স্বৰূপ কি? প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 44 MJ

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500404

(Philosophy of Religion)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Philosophy of religion is a part of philosophy / religion.

(Choose the correct answer)

ধৰ্মদৰ্শন হ'ল দৰ্শনৰ / ধৰ্মৰ অংশ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো নিৰ্ণয় কৰা)

(b) Who was the author of *Classical and Contemporary Readings in the Philosophy of Religion*?

***Classical and Contemporary Readings in the Philosophy of Religion* গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?**

(2)

(c) "Reason has no place in religion." Is the statement true?

“ধৰ্মত যুক্তিৰ কোনো স্থান নাই।” উক্তিটো সঁচানে ?

(d) The teleological argument for the existence of God is also known as _____.

(Fill in the blank)

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিক _____ নামেৰেও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) Write the name of one mystic philosopher.

এগৰাকী বহুসংবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(f) Determinism admits Freedom of Will.

(Write True or False)

নিয়তিবাদে ইচ্ছাৰ স্বাভাৱ স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(g) Name one advocate of the cosmological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ প্ৰবক্তা এগৰাকীৰ নাম লিখা।

26A/80

(Continued)

(3)

(h) Hinduism admits immortality of the Soul.
(Write True or False)

হিন্দু ধৰ্মই আত্মাৰ অমৰত্ব স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Give brief answer of any six of the following questions : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What is the etymological meaning of the term 'religion'?

'Religion' শব্দৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি ?

(b) What is theology?

ঈশ্বৰতত্ত্ব কাক বোলে ?

(c) What is miracle?

অলৌকিকতা কাক বোলে ?

(d) Give two arguments against immortality of Soul.

আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে থকা দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(e) What is revelation?

দৈৱ প্ৰত্যাদেশ কাক বোলে ?

26A/80

(Turn Over)

(4)

(f) Write the names of two supporters of the moral argument.

নৈতিক যুক্তিৰ সমৰ্থক দুগৰাকীৰ নাম লিখা।

(g) What is numinous?

নুমিনাচ কাক বোলে?

(h) Is religious experience an illusion?

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতা এক ভ্রমনেকি?

(i) Write two prime characteristics of religion.

ধৰ্মৰ দুটা মুখ্য বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Match Column—A with Column—B :

স্তম্ভ—‘ক’ৰ লগত স্তম্ভ—‘খ’ মিলোৱা :

Column—A

স্তম্ভ—‘ক’

Column—B

স্তম্ভ—‘খ’

(i) St. Anselm

ছেইন্ট এনচেলম্

The Idea of the Holy

দ্য আইডিয়া অফ দ্য হ’লী

(ii) David Hume

ডেভিদ হিউম

Analogy of Clock

ঘড়ীৰ উপমা

(iii) Rudolf Otto

ৰুডল্ফ অটো

Prosligion

প্রহ্লগিয়ন

(iv) William Paley

উইলিয়াম পেলে

Dialogues Concerning Natural Religion

ডায়লগ কনচাৰ্নিং নেচাৰেল

বিলিজিয়ন

26A/80

(Continued)

(5)

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a brief note on utility of studying philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(b) Explain the basic differences between theology and philosophy of religion.

ঈশ্বৰতত্ত্ব আৰু ধৰ্মদৰ্শনৰ মাজত থকা মূল পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a brief note on incarnation.

অৱতাৰবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) Describe the role of faith as a ground of religion.

ধৰ্মৰ ভিত্তি হিচাপে আস্থাৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(e) Write a brief note on mysticism.

বহস্যবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

26A/80

(Turn Over)

(6)

- (f) What do you mean by Freedom of Will? Give the argument in support of Freedom of Will.

ইচ্ছাৰ স্বাতন্ত্র্য বুলিলে কি বুজা? ইচ্ছাৰ স্বাতন্ত্র্যৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

- (g) Briefly explain the concept of 'First Cause' as described in the cosmological argument.

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি 'আদি কাৰণ'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

- (h) Write a short note on the concept of 'Moral Governor' of moral argument.

নৈতিক যুক্তিত থকা 'দৈৱ নিয়ন্তা'ৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Elaborately explain the nature and scope of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিস্তাৰিতভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Explain the ontological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় তাত্ত্বিক যুক্তিটোৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

26A/80

(Continued)

(7)

- (c) What are the foundations of religious experience? Explain.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাৰ আধাৰসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Critically discuss the theory of determinism.

নিয়ন্তিবাদৰ সমালোচনাৰ সৈতে আলোচনা আগবঢ়োৱা।

- (e) Critically explain the concept of immortality of Soul.

আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

***

26A—8000/80

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 44 MJ

Total number of printed pages-8

1 (Sem-5/FYUGP) PHI43MJ

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500304

(Symbolic Logic)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) $p \supset q$

p

$\therefore q$

What is the name of this rule?

এই নিয়মটোৰ নাম কি?

- (b) If P is true, what will be the truth value of $\sim P$?
যদি P সত্য হয়, তেতিয়া $\sim P$ -ৰ সত্য মূল্য কি হ'ব?
- (c) Ideograms directly stand for _____ .
ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ নিৰ্দেশ কৰে।
- (d) The validity of an argument depends on _____ .
যুক্তিৰ বৈধতা _____ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।
- (e) Modern symbolic logic is completely-Inductive/Deductive/Both Inductive and Deductive.
আধুনিক প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান সম্পূৰ্ণৰূপে-আগমনাত্মক/নিগমনাত্মক/আগমনাত্মক আৰু নিগমনাত্মক উভয়ে।
- (f) Who wrote *Principia Mathematica*?
Principia Mathematica নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছে?
- (g) What do you mean by 'Thesis of Logicism'?
'Thesis of Logicism' মানে কি?
- (h) What is the scientific name of 'Modus Tollens'?
'Modus Tollens'-ৰ বৈজ্ঞানিক নাম কি?

2. Answer the following questions very briefly :
(any six) 2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহ অতি চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) What is Constructive Dilemma?
গঠনমূলক দ্বন্দ্ব কি?
- (b) What is Propositional Logic?
বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে?
- (c) State the definition of formal proof of validity as given by I. M. Copi.
I. M. Copi-এ দিয়া বৈধতাৰ আকাৰমূলক প্ৰমাণৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।
- (d) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.
প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগোৱা দুজন তৰ্কবিজ্ঞানীৰ নাম লিখা।
- (e) Give truth table for Tautological statement.
স্বতঃসত্য উক্তিৰ সত্য তলিকা দাঙি ধৰা।

(f) What is the meaning of the Latin phrase 'Reductio Ad Absurdum'?

লেটিন 'Reductio Ad Absurdum' (অসঙ্গতি সাধন) বাক্যাংশৰ অৰ্থ কি?

(g) Why negative sign ($\sim$) (not) is called Unary or Monadic?

নঞৰ্থক চিহ্নক ($\sim$) (নহয়) কিয় ইউনাৰী বা মোনাডিক বুলি কোৱা হয়?

(h) What is the first elementary valid argument form in 'Rules of Inference'?

অনুমানৰ নিয়মসমূহৰ ভিতৰত কোনটো প্ৰথম প্ৰাথমিক বৈধ যুক্তিৰ আকাৰ?

(i) Indirect Truth table method is a part of Propositional Logic/Predicate Logic.

পৰোক্ষ সত্য-তালিকা বচনাত্মক তৰ্কবিদ্যা/বিধেয়াত্মক তৰ্কবিদ্যাৰ অংশ।

(j) Symbolize by using constants and variables :

It is false that either Jitu was not a doctor or he was not a teacher.

তৰ্কীয় অবিকাৰী আৰু পৰিবৰ্ত ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰতীকীকৰণ কৰা :

এইটো মিছা যে জিতু চিকিৎসক নাছিল বা তেওঁ শিক্ষক নাছিল।

3. Give short answers for the following questions : (**any four**) $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Name *any five* 'Rules of Replacement' with symbolic expression.

প্ৰতীকাত্মক ৰূপৰ সৈতে পাঁচটা স্থলাভিষিক্তকৰণ সূত্ৰৰ নাম লিখা।

(b) "Formal Proof of validity cannot prove the invalidity of an argument." Explain the statement with the help of an example.

"আকাৰিক বৈধতা প্ৰমাণে এটা যুক্তিৰ অবৈধতা প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰে।" এটা উদাহৰণৰ সহায়ত বিবৃতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Examine the Validity or Invalidity of the following statements by using Shorter Truth Table Method :

$$2\frac{1}{2} \times 2 = 5$$

চমু সত্য তালিকাৰ সহায়ত নিম্নলিখিত উক্তিৰ বৈধতা বা অবৈধতা নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $(p \cdot q) \supset p$

(ii) $(p \cdot \sim q) \supset (\sim q \supset p)$

(d) Explain the nature and characteristics of Symbolic Logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ স্বৰূপ আৰু বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

(e) State *three* differences between 'Rules of Inference' and 'Rules of Replacement'.

অনুমানৰ নিয়ম আৰু স্থলাভিষিক্তকৰণৰ নিয়মৰ মাজত তিনিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(f) Explain Logical Constants and Variables.

তৰ্কীয় ধ্ৰুৱক আৰু চলক আলোচনা কৰা।

(g) Write *five* differences between Traditional Logic and Symbolic Logic.

পৰম্পৰাগত তর্কবিজ্ঞান আৰু প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ মাজত পাঁচটা পাৰ্থক্য লিখা।

(h) Find out which of the following are Tautologies by using the 'Truth Table Method' :

$2\frac{1}{2} \times 2 = 5$

তলত দিয়া কোনবোৰ স্বতঃসত্য হৈছে সেয়া সত্য তালিকা পদ্ধতিৰ সহায়ত উলিওৱা :

(i) $(p \vee q) \supset \{ \sim (p \cdot q) \vee (p \vee q) \}$

(ii) $\sim \{ (p \vee q) \equiv (\sim p \cdot \sim q) \}$

4. Answer the following questions : (*any two*)

$10 \times 2 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) What is Truth Function? Construct truth table for the basic truth functions.

সত্য ফলন কি? মৌলিক সত্য ফলনবোৰৰ বাবে সত্য তালিকা গঠন কৰা।

(b) What do you mean by Symbolic Logic? Explain the development of Symbolic Logic.

$2+8=10$

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞান কাক বোলে? প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ ক্ৰমবিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss Shorter truth table Method with examples.

উদাহৰণসহ চমু সত্য তালিকা পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Describe the 10 Rules of Inference with proper symbolic expression.

উপযুক্ত প্রতীকাত্মক ৰূপৰে সৈতে ১০টা অনুমানৰ সূত্রসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Construct formal proof of validity for the following arguments :

বৈধতাৰ প্ৰণালীবদ্ধ বা আকাৰমূলক প্ৰমাণৰ দ্বাৰা তলত
দিয়া যুক্তিসমূহৰ বৈধতা প্ৰমাণ কৰা :

- (i) 1. $N \supset \sim X$
2. $\sim X \supset \sim Z$
3. $W \vee Z / \therefore \sim N \vee W$

- (ii) 1. $P \supset (N \supset X)$
2. $\sim X \cdot R / \therefore \sim N$
-

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 41 MJ

2025

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500104

[Theory of Reality (Indian)]

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the essence of Brahman according to the philosophy of Advaita Vedānta?

অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শনৰ মতে ব্ৰহ্মৰ সাৰসত্তা কি ?

(b) Kaṇāda's Vaiśeṣika system is theistic/atheistic.

(Choose the correct answer)

কণাড'ৰ বৈশেষিক দৰ্শন ঈশ্বৰবাদী/নিৰীশ্বৰবাদী।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(c) Which kind of 'Acit' is called 'Sattvā-śūnya' in Viśiṣṭādvaita Vedānta philosophy?

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দর্শনত কোন প্রকাৰৰ 'অচিৎ'ক 'সত্ত্বা-শূন্য' বুলি কোৱা হয় ?

(d) According to Sāṃkhya Philosophy, the evolution of Prakṛti is mechanical/teleological.

(Choose the correct answer)

সাংখ্য দর্শন অনুসৰি প্রকৃতিৰ বিবৰ্তন প্রক্রিয়া যান্ত্ৰিক/উদ্দেশ্যমূলক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) In Viśiṣṭādvaita Vedānta Philosophy, Brahman is Nirguṇa/Saguṇa.

(Choose the correct answer)

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দর্শনত ব্ৰহ্ম নিৰ্গুণ/সগুণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) According to Vaiśeṣika Philosophy, "Quality depends upon a substance for its existence".

(Write True or False)

বৈশেষিক দর্শন অনুসৰি "গুণ অস্তিত্বৰ বাবে দ্ৰব্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল"।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

26A/78

(Continued)

(3)

(g) What is the substratum (Adhiṣṭhāna) of the world-appearance for Śaṅkara?

শংকৰৰ মতে অৱভাষিক জগতৰ অধিষ্ঠান কি ?

(h) How many substances are accepted by Vaiśeṣika Philosophy?

বৈশেষিক দর্শনে কেইটা দ্ৰব্য স্বীকাৰ কৰিছে ?

2. Answer any six of the following questions : 2×6=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the two functions of Māyā according to Advaita Vedānta?

অদ্বৈত বেদান্ত মতে মায়াৰ দুটা কাৰ্য কি ?

(b) What are the different states of Self according to Advaita Vedānta Philosophy?

অদ্বৈত বেদান্ত দর্শন মতে আত্মাৰ স্তৰসমূহ কি কি ?

(c) Why, according to Śaṅkara, Brahman cannot be described through positive terms?

শংকৰৰ মতে ব্ৰহ্মক কিয় ইতিবাচক শব্দৰ জৰিয়তে বৰ্ণনা কৰিব নোৱাৰি ?

(d) What are the two kinds of Avatāra mentioned in Viśiṣṭādvaita Vedānta?

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তত উল্লেখ কৰা দুই প্রকাৰৰ অৱতাৰৰ নাম কি কি ?

26A/78

(Turn Over)

(4)

- (c) What is Guṇa of Vaiśeṣika Philosophy?
বৈশেষিক দৰ্শন অনুসৰি গুণ কাক বোলে ?
- (f) Is Sāṃkhya a dualistic philosophy? Give reason.
সাংখ্য দৰ্শন দ্বৈতবাদী হয়নে ? যুক্তি দিয়া ।
- (g) What is Ārambhavāda?
আৰম্ভবাদ কি ?
- (h) State two arguments given by Sāṃkhya to prove the plurality of selves.
সাংখ্য দৰ্শনে আগবঢ়োৱা বহু পুৰুষৰ অস্তিত্ব-সম্বন্ধীয় দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা ।
- (i) What is the difference between Parināma-vāda and Vivartavāda?
পৰিণামবাদ আৰু বিবর্তবাদৰ মাজত পাৰ্থক্য কি ?
- (j) What is 'Acit', according to Viśiṣṭādvaita Vedānta Philosophy?
বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন মতে 'অচিৎ' মানে কি ?

26A/78

(Continued)

(5)

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
- (a) Write a short note on Guṇas of Prakṛti.
প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা ।
- (b) Bring out the distinctions between Parābrahman and Aparābrahman according to Advaita Vedānta Philosophy.
অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন মতে পৰাব্ৰহ্ম আৰু অপৰাব্ৰহ্মৰ মাজত পাৰ্থক্য উলিওৱা ।
- (c) Give a brief description of the concept of Īśvara according to Viśiṣṭādvaita Vedānta.
বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ ঈশ্বৰৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা ।
- (d) Discuss the Vaiśeṣika concept of 'Abhāva'.
বৈশেষিক দৰ্শনৰ 'অভাব'ৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।
- (e) Write down the arguments for the existence of God given in Nyāya Philosophy.
ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰিবলৈ ন্যায় দৰ্শনে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ লিখা ।

26A/78

(Turn Over)

(6)

(f) Mention the distinctions between Puruṣa and Prakṛti.

পুৰুষ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(g) What are the arguments Sāṃkhya Philosophy advocates in support of Satkāryavāda?

সাংখ্য দৰ্শনে সৎকাৰ্যবাদের সপক্ষে আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ কি কি ?

(h) Write a note on Pratītyasamutpāda.

প্ৰতীত্যসমুৎপাদৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Rāmānuja criticise Śaṅkara's doctrine of Māyā? Explain.

ৰামানুজ কৈদৰে শংকৰৰ মায়াৰ ধাৰণাক খণ্ডন কৰিছিল ? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the concept of 'Jīva' and discuss its relationship with Īśvara in Viśiṣṭādvaita Vedānta.

বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ 'জীৱ'ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু ঈশ্বৰৰ লগত ইয়াৰ সম্পৰ্ক সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

26A/78

(Continued)

(7)

(c) Explain in detail the concept of 'Padārtha' in Nyāya Philosophy.

ন্যায় দৰ্শনত 'পদাৰ্থ'ৰ ধাৰণাটো বিতংভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the Jaina concept of 'Navatattva'.

জৈন দৰ্শনৰ 'নৱতত্ত্ব' সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) Explain Śaṅkara's view on Vivartavāda.

বিৱৰ্তবাদৰ ওপৰত শংকৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা।

***

26A—8000/78

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 41 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 42 MJ

2 0 2 5

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : PHI0500204

(Analytic Philosophy)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) “The world is the totality of facts, not of things.” Name the book which contain this statement.

“জগত হ’ল তথ্যৰ সমাহাৰ, বস্তুৰ নহয়।” এই উক্তিটো
থকা গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।

(b) According to Moore, existence of things is identical / distinct from experience.

(Choose the correct answer)

মূৰৰ মতে বস্তুৰ অস্তিত্ব অভিজ্ঞতাৰ সৈতে অভিন্ন / পৃথক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(c) In which book Russell explained the theory of description?

কোনখন গ্ৰন্থত ৰাছেলে বৰ্ণনামূলক তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰিছে ?

(d) Name the philosopher who introduced the concept of propositional function.

বাচনিক ফলনৰ প্ৰবৰ্তন কৰা দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম লিখা।

(e) Who was the author of *The Blue Book* and *The Brown Book*?

The Blue Book and *The Brown Book* গ্ৰন্থৰ লেখক কোন ?

(f) Name one analytic philosopher who gave utmost importance on the logical form of proposition.

বচনৰ তৰ্কীয় আকাৰ সম্পৰ্কে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা এজন বিশ্লেষণাত্মক দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(g) "Socrates is dead." Is this fact negative according to Russell?

"ছক্ৰেটিছ হয় মৃত।" এই তথ্য (fact)টো ৰাছেলৰ মতে নঞৰ্থক হয়নে ?

(3)

(h) 'The cat is on the mat' is an example of _____ theory of Wittgenstein.

(Fill in the blank)

'The cat is on the mat' হ'ল উইটগেনষ্টেইনৰ _____ তত্ত্বৰ উদাহৰণ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions (any six) : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Write the name of two books written by G. E. Moore.

জি. ই. মূৰে লিখা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(b) What is sense data according to Moore?

মূৰেৰ মতে ইন্দ্ৰিয় উপাত্ত মানে কি ?

(c) What is indefinite description?

অনিৰ্দিষ্ট বৰ্ণনা কাক বোলে ?

(d) What do you mean by atomic proposition according to Russell?

ৰাছেলৰ মতে পাবমাণৱিক বচন মানে কি ?

(4)

(e) What is the meaning of the copula 'Is' according to Moore?

মূৰৰ মতে 'হয়' সংযোজকটোৰ অৰ্থ কি ?

(f) Who were the authors of the book, *Principia Mathematica*?

Principia Mathematica গ্ৰন্থখনৰ লেখক দুগৰাকীৰ নাম কি কি ?

(g) What do you mean by 'hierarchy of facts'?

'তথ্যৰ ক্ৰমবৰ্ধন' বুলিলে কি বুজা ?

(h) What is 'state of affairs' according to Wittgenstein?

উইটগেনষ্টেইনৰ মতে 'ঘটনা প্ৰবাহ' মানে কি ?

(i) What does Russell mean by complex symbol? Give example.

ৰাছেলৰ মতে জটিল প্ৰতীক মানে কি ? উদাহৰণ দিয়া।

(j) Write the name of two Oxford philosophers.

অক্সফোৰ্ড দাৰ্শনিক দুজনৰ নাম লিখা।

26A/79

(Continued)

(5)

3. Answer the following questions (any four) : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) "Analytic philosophy is a revolt against Traditional Philosophy." Explain.

"বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শন হৈছে পৰম্পৰাগত দৰ্শনৰ বিৰুদ্ধে এক বিপ্লৱ।" ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Describe the relation between sense data and physical object.

ইন্দ্ৰিয়লব্ধ তথ্য বা ইন্দ্ৰিয় উপাত্ত আৰু ভৌতিক বস্তুৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা।

(c) Write a brief note on Vienna Circle.

ভিয়েনা চক্ৰৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) Write down the distinction between fact and proposition in Wittgenstein's philosophy.

উইটগেনষ্টেইনৰ দৰ্শনত তথ্য আৰু বচনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(e) Write a brief introduction of Bertrand Russell.

ৰাছেলৰ এক সংক্ষিপ্ত পৰিচয় লিখা।

26A/79

(Turn Over)

(6)

(f) Distinguish between mental facts and physical facts as explained by Moore.

মূৰৰ বৰ্ণনা অনুসৰি মানসিক তথ্য আৰু দৈহিক তথ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(g) Explain the distinctions between classical philosophy and analytic philosophy.

ঋপদী দৰ্শন আৰু বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ মাজত পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) How did Russell distinguish between atomic fact and molecular fact?

পাৰমাণৱিক তথ্য আৰু আণৱিক তথ্যৰ মাজত বাছেলে কিদৰে পাৰ্থক্য নিকপণ কৰিছিল ?

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is analytic philosophy? Discuss the characteristics of analytic philosophy. 2+8=10

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শন কাক বোলে? বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Critically explain Moore's defense of common sense.

সমালোচনাৰ সৈতে মূৰৰ সাধাৰণ জ্ঞানৰ সমৰ্থন-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

26A/79

(Continued)

26A—8000/79

(7)

(c) "Language is a picture of reality." Explain.

"ভাষা হ'ল সত্তাৰ চিত্ৰ।" ব্যাখ্যা কৰা।

(d) "Scott is the author of *Waverley*." How does Russell demonstrate the proposition into three simple propositions? Explain.

"Scott is the author of *Waverley*." বাছেলে এই বচনটো কেনেদৰে তিনিটা সৰল বচনলৈ বিশ্লেষণ কৰিলে? ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Explain and examine Russell's view on logical atomism.

তৰ্কীয় পৰমাণুবাদৰ ওপৰত বাছেলৰ অভিমত আলোচনা আৰু ব্যাখ্যা কৰা।

***

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 42 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 46 MN/(B)

2025

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0500604

(Symbolic Logic)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions***

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the logician who introduced the term 'symbolic logic' for the first time in logic.

‘প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞান’ নামটো সৰ্বপ্রথম ব্যৱহাৰ কৰা তর্কবিজ্ঞানীজনৰ নাম লিখা।

(b) “Classical logic is related to symbolic logic as embryo to adult organism.” Who said this statement?

“ক্লাসিকেল লগত প্ৰাপ্ত বয়স্ক জীৱদেহ এটাৰ যি সম্বন্ধ, পৰম্পৰাগত তর্কবিজ্ঞানৰ লগত প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰো সেই একে সম্বন্ধ।” এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(2)

- (c) In disjunctive proposition/alternative proposition, the logical connective 'either-or' is used in its inclusive sense.

(Choose the correct answer)

বিযোজক বচন/বৈকল্পিক বচনত তর্কীয় যোজক 'হয়-অথবা', ইয়াৰ ঐকান্তিক অৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) In what condition an implicative function will be false?
কি চৰ্তত এটা নিহিতাৰ্থক ফলন অসত্য হ'ব?

- (e) If p is false (F), then what will be the truth value of $p \vee p$?

যদি p অসত্য (F) হয়, তেন্তে $p \vee p$ ৰ সত্যমূল্য কি হ'ব?

- (f) What is propositional logic?

বচনাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে?

- (g) $\sim(p \vee q) \equiv \sim p \cdot \sim q$ what is the name of this rule?

$\sim(p \vee q) \equiv \sim p \cdot \sim q$ এই নিয়মটোৰ নাম কি?

- (h) What is the Latin name of the rule 'modus ponens'?

'Modus ponens'ৰ লেটিন নাম কি?

(3)

2. Answer briefly the following questions (any six) :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Write two utilities of the uses of symbols.
প্ৰতীকৰ ব্যৱহাৰৰ দুটা উপযোগিতা লিখা।
- (b) Define ideograms with examples.
উদাহৰণসহ ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (c) Explain with example about propositional variables.
উদাহৰণসহ বচনাত্মক পৰিৱৰ্তৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Why is indirect truth-table method called 'The method of reductio ad absurdum'?
পৰোক্ষ সত্য তালিকা পদ্ধতিক কিয় 'অসংগতি সাধন পদ্ধতি' বুলি কোৱা হয়?
- (e) Define compound statement with example.
উদাহৰণসহ যৌগিক উক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (f) Write two distinctions between logical constant and variable.
তর্কীয় ধ্ৰুৱক আৰু চল বা পৰিৱৰ্তৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (g) Mention two similarities between direct and indirect truth-table.
প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ সত্যতা তালিকাৰ দুটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

(4)

(h) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ অবিহণা যোগেৱা দুজন তৰ্কবিদৰ নাম লিখা।

(i) What is indirect proof?

পৰোক্ষ প্ৰমাণ কি?

(j) State the rule of 'Destructive Dilemma' (D.D).

'Destructive Dilemma' এই নিয়মটো লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a short note on the characteristics of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Write a short note on the uses of symbols in logic.

তর্কবিজ্ঞানত প্ৰতীকৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) What is meant by interdefinability among truth functions? Explain.

সত্যতা ফলনসমূহৰ মাজৰ আন্তঃসংজ্ঞা বুলিলে কি বুজা? ব্যাখ্যা কৰা।

26A/163

(Continued)

(5)

(d) State the rules of inference that are used for constructing formal proof of validity.

বৈধতাৰ আকাৰিক প্ৰমাণ গঠন কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা অনুমানৰ নিয়মসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Write a short note on symbolization of everyday language.

দৈনন্দিন ব্যৱহৃত ভাষাৰ প্ৰতীকীকৰণৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Explain the differences between rules of inference and rules of replacement.

অনুমানৰ নিয়ম আৰু প্ৰতিস্থাপনৰ নিয়মৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Construct truth-table and determine the validity of the following arguments :

সত্য তালিকা গঠন কৰি তলৰ যুক্তিসমূহৰ বৈধতা বা অবৈধতা নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $p \vee q$

$\sim p$

$\therefore \sim q$

(ii) $[(p \supset q) \supset p] \supset p$

26A/163

(Turn Over)

(6)

(h) Explain the brief history of the development of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ বিকাশৰ চমু ইতিহাস ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the points of similarities and dissimilarities between traditional logic and modern logic.

পৰম্পৰাগত তর্কবিজ্ঞান আৰু আধুনিক তর্কবিজ্ঞানৰ মাজত থকা সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is truth function? Construct truth table for the basic truth functions. 2+8=10

সত্যতা ফলন কি? মৌলিক সত্য ফলনবোৰৰ বাবে সত্যতা তালিকা গঠন কৰা।

(c) What is formal proof of validity? What are the strategies for constructing a formal proof of validity? Discuss. 2+8=10

বৈধতাৰ আকাৰগত প্ৰমাণ কি? বৈধতাৰ আকাৰগত প্ৰমাণ গঠনৰ কাৰণে কি কি কৌশল প্ৰয়োগ কৰা হয়?

26A/163

(Continued)

(7)

(d) What is indirect truth-table method? Construct indirect truth-table to determine the validity or invalidity of the following arguments : 2+4+4=10

পৰোক্ষ সত্যতা তালিকা কি? তলৰ যুক্তিসমূহৰ বৈধতা আৰু অবৈধতা নিৰূপণ কৰিবলৈ পৰোক্ষ সত্যতা তালিকা গঠন কৰা :

(i) $p \vee q$

$\sim p$

$\therefore q$

(ii) $(p \supset q) \cdot r$

$\sim p$

$\therefore \sim r$

(e) Construct formal proof of validity for the following arguments : 5+5=10

তলৰ যুক্তিসমূহৰ কাৰণে বৈধতাৰ আকাৰগত প্ৰমাণ গঠন কৰা :

(i) $(\sim K \cdot p) \supset (B \vee R)$

$\sim K \supset (B \supset D)$

$\sim K \vee (R \supset E)$

$K \cdot p$

$\therefore D \vee E$

(ii) $E \supset (F \cdot \sim G)$

$(F \vee G) \supset H$

$E \therefore H$

***

26A—5000/163

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 46 MN/(B)

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 45 MN/(B)

2025

PHILOSOPHY

(Minor.)

Paper : PHI0500504

[Theory of Reality (Indian)]

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

**(a) Who is the founder of qualified monism in
Indian philosophy?**

ভাৰতীয় দৰ্শনত বিশিষ্টা দ্বৈতবাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

**(b) What are the two functions of Maya in
Sankara's Advaita Vedanta?**

শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তৰ মায়াৰ ক্ৰিয়া দুটা কি কি ?

(2)

- (c) What is literal meaning of Brahman?
ব্ৰহ্মৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?
- (d) How many Dravyas are accepted by the Vaisheshikas?
বৈশেষিক দৰ্শনে কেইপ্ৰকাৰৰ দ্ৰব্যক স্বীকাৰ কৰে ?
- (e) Name the Anastikaya Dravya of Jaina system.
জৈন দৰ্শনৰ অনাস্তিকায় দ্ৰব্যটোৰ নাম লিখা।
- (f) Name the school of Indian philosophy who advocated Brahma Parinamavada.
ব্ৰহ্ম পৰিণামবাদক সমৰ্থন কৰা ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়টোৰ নাম লিখা।
- (g) 'Theory of dependent origination' is related to which Noble Truth of Buddhism?
'প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্ব'টো বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কোনটো আৰ্য সত্যৰ লগত জড়িত ?
- (h) Who is the author of the book, *Samkhya Karika*?
'সাংখ্যকাৰিকা' গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

26A/162

(Continued)

(3)

2. Answer the following questions (any six) : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) What is 'Samanya' according to Vaisheshika philosophy?
বৈশেষিক দৰ্শন মতে 'সামান্য' বুলিলে কি বুজা ?
- (b) What is Ramanuja's concept of Aprithakasiddhi?
ৰামানুজৰ অপৃথকসিদ্ধিৰ ধাৰণাটো কি ?
- (c) What are the five vows of Jainism?
জৈন পঞ্চমহব্ৰতকেইটা কি কি ?
- (d) Write two differences between Jiva and Ajiva in Jaina philosophy.
জৈন দৰ্শন মতে জীৱ আৰু অজীৱৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (e) What are the two forms of Brahman?
ব্ৰহ্মৰ ৰূপ দুটা কি কি ?
- (f) Name the Jaina terms for medium of motion and rest.
জৈন দৰ্শনত গতি আৰু স্থবিবতাৰ মাধ্যমক বুজাবলৈ কি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

26A/162

(Turn Over)

(4)

(g) Write two differences between Bhava and Abhava Padartha.

ভাব আৰু অভাব পদার্থৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(h) Define Satkaryavada.

সৎকাৰ্যবাদৰ সংজ্ঞা লিখা।

(i) What is the nature of Purusha in Samkhya philosophy?

সাংখ্য দৰ্শনত পুরুষৰ প্ৰকৃতি কি?

(j) What is Parinamavada?

পৰিণামবাদ কাক বোলে?

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss briefly about Sankara's concept of Jagat.

শংকৰাচাৰ্যৰ জগত তত্ত্বটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।

26A/162

(Continued)

(5)

(b) What is the nature of Prakriti? Explain briefly about the five proofs for the existence of Prakriti.

প্ৰকৃতিৰ স্বৰূপ কি? প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় পাঁচটা প্ৰমাণৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Define Abhava. Explain briefly about different kinds of Abhava.

অভাবৰ সংজ্ঞা দিয়া। অভাবৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Distinguish between Samavaya and Samyoga.

সমবায় আৰু সংযোগৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(e) What do you mean by Navatattvas? What are the Navatattvas? Explain.

নবতত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? নবতত্ত্ববোৰ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain briefly Sankara's doctrine of Vivartavada.

শংকৰাচাৰ্যৰ বিবর্তবাদৰ তত্ত্বটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

26A/162

(Turn Over)

(6)

(g) Write a brief note on Vaisheshika concept of 'substance'.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ 'দ্রব্য'ৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(h) Explain critically Samkhya concept of plurality of selves.

সমালোচনা সহকাৰে সাংখ্য দৰ্শনৰ বহু পুৰুষবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain Sankaracharya's concept of Brahman. How does Sankaracharya distinguish between Brahman and Ishvara?

6+4=10

শংকৰাচাৰ্যৰ ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। শংকৰাচাৰ্যই কিদৰে ব্ৰহ্ম আৰু ঈশ্বৰৰ মাজত পাৰ্থক্য নিকপণ কৰিছে?

(b) How does Ramanuja explain the relation of Brahman and Jiva? Discuss.

ৰামানুজ ব্ৰহ্ম আৰু জীৱৰ সম্পৰ্ক কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা।

26A/162

(Continued)

(7)

(c) Explain and examine Buddhist doctrine of Pratityasamutpada.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ প্ৰতীত্যসমুৎপাদবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা কৰা।

(d) What is Jiva? What are its kinds? What are the Jaina proofs for the existence of Jivas?

জীৱ কাক বোলে? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? জীৱৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ-সম্পৰ্কীয় জৈন দৰ্শনৰ যুক্তিসমূহ কি কি?

(e) Explain and examine Ramanuja's criticisms against Sankara's theory of Maya.

শংকৰাচাৰ্যৰ মায়াবাদৰ বিৰুদ্ধে ৰামানুজৰ সমালোচনাসমূহ ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা কৰা।

***

26A—5000/162

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 45 MN/(B)

Total number of printed pages-4

1(Sem-5/FYUGP) MCJ46MN/(A)

2025

**MASS COMMUNICATION AND
JOURNALISM**

(Minor)

Paper : MCJ0500604

(Set-A)

(Introduction to Cinema Studies)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

1. Answer the following questions : ***(any five)***
1×5=5

(a) Who is regarded as the "Father of Indian Cinema" ?

(b) What does the term "mise-en-scene" mean ?

(c) Name *one* major film movement in world cinema.

- (d) Write the full form of CBFC.
- (e) Who directed the first Assamese feature film *Joymoti*?
- (f) Write the name of a film directed by Jahnu Barua.

2. Answer **any five** of the following questions :
2×5=10

- (a) Name *two* films by Bhabendra Nath Saikia.
- (b) What do you understand by the term "montage"?
- (c) Mention *two* regional film movements in India.
- (d) Mention *any two* film training institutes in India.
- (e) What is voice-over in film making?
- (f) What is cine literacy?
- (g) Define semiotics in the context of film.
- (h) Mention *two* films by Satyajit Ray.
- (i) Write the full form of NFDC.
- (j) Explain shot-scene-sequence.

3. Write short answers of the following questions : (**any four**) 5×4=20

- (a) Cinema as a medium of Mass Communication.
- (b) Write a short note on Film Censorship in India.
- (c) Explain the contributions of FTII and SRFTI to Indian film education.
- (d) Discuss the importance of film festivals in promoting Indian cinema.
- (e) Describe the functions of the National Film Archives of India.
- (f) Write a brief note on the role of DBHRGFTI in filmmaking training.
- (g) Discuss the major challenges faced by regional cinema in India.
- (h) Explain the role of film criticism and review in shaping audience perception.

4. Answer **any one** of the following questions:
10×1=10

- (a) What is genre in film? Explain various genres of film with suitable examples.

(b) Discuss the growth and development of Indian Cinema with special reference to Assamese Cinema.

(c) Write a film review of a film you recently watched.

1 (Sem-5/FYUGP) MCJ 45 MN/(A)

2025

MASS COMMUNICATION AND JOURNALISM

(Minor)

Paper : MCJ0500504

(Communication for Development)

(Set-A)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

- 1. Answer the following questions : 1×5=5**
- (a) What is folk media?**
  - (b) Give an example of community development scheme of the Government of India.**
  - (c) Name one participatory communication.**
  - (d) Who is the founder of the folk theatre festival called *Badungduppa*—Theatre Under the Sal Trees?**
  - (e) Which is the first community radio in India?**

(2)

2. Answer any *five* of the following questions :

2×5=10

- (a) What is information gap?
- (b) What is community media? Give one example.
- (c) Write two folk dance forms of Northeast India.
- (d) Define development journalism.
- (e) Write two contributions of B. G. Verghese.
- (f) Mention two features of participatory communication.
- (g) What is alternative paradigm?
- (h) What is the meaning of bottom-up approach in development?
- (i) What is community informatics?
- (j) What is digital divide?

3. Answer any *four* of the following questions in short :

5×4=20

- (a) Explain the role of folk theatre as a medium for development communication.
- (b) Write a note on community engagement in development communication.

26A/147

(Continued)

(3)

(c) How do folk and traditional media help in community development?

(d) Describe the concept of Sustainable Development and Gender Development.

(e) Discuss the role of community radio in disseminating development messages.

(f) Evaluate the role of government schemes in promoting development communication in India.

(g) How do social media platforms contribute to sustainable development goals?

(h) Explain 'community informatics' with uses and relevance in digital society.

4. Answer any *one* of the following questions : 10

(a) What is development communication? Explain the role of Indian media in development communication.

(b) Assess the significance of ICT-based initiatives like Digital India in bridging the digital divide in development communication.

26A/147

(Turn Over)

- (c) Design a fictional communication campaign for a social issue of your choice (health, gender, sanitation, environment, etc.). Explain its objectives, medium selection, strategy and expected outcomes.

***

1 (Sem-5/FYUGP) MCJ 46 MN/(B)

2025

**MASS COMMUNICATION AND JOURNALISM
(Minor)**

Paper : MCJ0500604

(Introduction to Cinema Studies)

(Set-B)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions: 1×5=5

- (a) Name a filmmaker associated with the film movement Italian Neorealism.**
- (b) Write the name of a film directed by Satyajit Ray.**
- (c) Write the name of the first Indian film.**
- (d) What is 'mise-en-scène' in film?**
- (e) Who is the director of the film, *Village Rockstars*?**

(2)

2. Answer any *five* of the following questions :

2×5=10

- (a) Name two films directed by Munin Barua.
- (b) What is CBFC in Indian film context?
- (c) What is cine literacy?
- (d) What is 'foley' in filmmaking?
- (e) Define semiotics in the context of film.
- (f) What is a script?
- (g) Mention any two film training institutes in India.
- (h) What is pre-production in filmmaking?
- (i) What is 'montage' in filmmaking?
- (j) Name two prominent film festivals of India.

3. Write short notes on any *four* of the following :

5×4=20

- (a) Cinema as a tool for social change
- (b) Film censorship
- (c) National and State level film awards
- (d) FTII and SRFTI
- (e) Types of shots in filmmaking

26A/148

(Continued)

(3)

(f) Importance of film festivals in promoting regional films

(g) Bhabendra Nath Saikia as a filmmaker

(h) Challenges faced by regional cinema

4. Answer any *one* of the following questions : 10

- (a) Write a critical review of a film you recently watched focusing on different filmmaking techniques of the film.
- (b) What are the basic genres of film? Explain citing various suitable examples.
- (c) Discuss the growth and development of Indian Cinema with special reference to Assamese Cinema.

***

26A—500/148

1 (Sem-5/FYUGP) MCJ 46 MN/(B)